

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ

2014 – 2020 г.

Актуализация 2016 г.

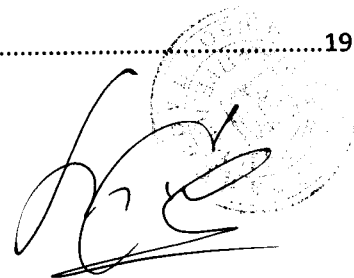
[Отразява актуалното състояние и планиране на дейностите с отпадъците на територията на Община Пловдив, в съответствие с нормативните изисквания.]

Община Пловдив

гр. Пловдив, 4000, пл. «Стефан Стамболов» № 1, тел: (032) 656 727, факс: (032) 656 703
www.plovdiv.bg, e-mail: kmet.kmet@plovdiv.bg

Съдържание

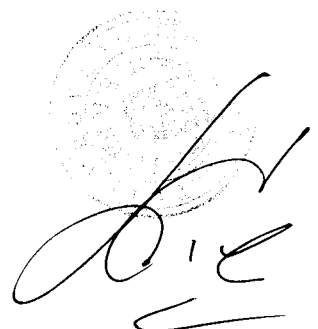
1. Въведение.....	4
1.1. Обща характеристика на общината	4
1.2. Географски, демографски и социално-икономически характеристики	4
1.3 Цели на програмата.....	5
1.4 Принципи при управление на отпадъците.....	6
1.5 Съдържание на ПУО.....	6
1.6 Времени хоризонт.....	7
1.7 Отпадъци в обхвата на ПУО	7
1.8 Основни цели.....	7
1.9 Процес на обществени консултации	9
2. Основни изводи от анализа на състоянието относно управление на отпадъците в Община Пловдив	9
2.1 Основни изводи от анализа на състоянието и прогноза за отпадъците, образувани на територията на Община Пловдив	9
2.2 Основни изводи от анализа на инфраструктурата за отпадъци	11
2.3 Основни изводи от анализа на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване	12
2.4 Основни изводи от анализ на схемите за управление на отпадъците и прилагане на принципите „Отговорност на производителя” и „Замърсителят плаща”, икономически инструменти и стимули	13
2.5 Основни изводи от анализа на действащите нормативни и програмни документи на Община Пловдив в контекста на правата и задълженията на общините по отношение на отпадъците.....	14
2.6 Основни изводи от анализа на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците	14
2.7 Основни изводи от анализа на информационното обезпечаване	16
2.8 Основни изводи от анализа относно информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците.....	16
3. SWOT анализ	17
3.1 <i>Достижения и силни страни</i>	17
3.2 <i>Проблеми и слаби страни</i>	18
3.3 <i>Възможности</i>	18
3.4 <i>Заплахи</i>	19
4. Цели на ПУО и подпрограми за тяхното постигане	19

Програма за предотвратяване образуването на отпадъци	21
5. Мерки за намаляване образуването на хранителни и растителни отпадъци	24
5.2 Мерки за повторна употреба	25
5.3 Мерки за намаляване образуването на отпадъци от хартия и картон	27
Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка и за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, картон, пластмаса, метали и стъкло	37
Подпрограма за „Разделно събиране и достигане на целите и изискванията за битовите биоразградими отпадъци и за биоотпадъците”	43
Подпрограма за „Прилагане на изискванията за строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради“	49
Подпрограма „Управление на отпадъци от утайки от пречиствателната станция за отпадъчни води”	54
Подпрограма „Управление и предотвратяване на риска от депониране на отпадъци”	57
Подпрограма „Подпрограма за информационно осигуряване на общинската администрация и подобряване на административния капацитет”	62
Подпрограма „Информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците”	67
6. Координация на ПУО с други планове и програми	71
6.1 Координация с програмни документи на национално ниво	71
6.2 Координация с програмни документи на Община Пловдив	71
7. Мониторинг, отчет и контрол на изпълнението на ПУО 2014-2020, актуализация 2016 г. 73	73
Приложения	74
1. Анализ на състоянието на отпадъците на територията на Община Пловдив;	74
2. Прогноза на образуваните отпадъци на територията на Община Пловдив;	74
3. Анализ на инфраструктурата за отпадъци;	74
4. Анализа на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване;	74
5. Анализ на схемите за управление на отпадъците и прилагане на принципите „Отговорност на производителя” и „Замърсителят плаща”, икономически инструменти и стимули;	74
6. Анализ на действащите нормативни и програмни документи на Община Пловдив в контекста на правата и задълженията на общините по отношение на отпадъците;	74
7. Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците;	74
8. Анализа на информационното обезпечаване анализа относно информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците;	74
9. Анализа относно информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците.	74

Списък на съкращенията

ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройството на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИУТ	Излезли от употреба гуми
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРО	Масово разпространени отпадъци
МС	Министерски съвет
НППОО	Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци
НПУО	Национален план за управление на отпадъците
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОПОС	Оперативна програма "Околна среда"
ОСР	Отпадъци от строителство и разрушаване
ПОО	Предотвратяване на образуването на отпадъци
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РДО	Рамкова директива за отпадъците
РИОСВ	Регионални инспекции по опазване на околната среда и водите
РСМ	Рециклирани строителни материали
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
ТБО	Такса битови отпадъци

1. Въведение

Настоящата актуализация на Програма за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив 2014-2020 г., приета с Решение №251, взето с Протокол №14 от 01.08.2014 г. на Общински съвет-Пловдив се извършва във връзка с привеждането ѝ в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците. При актуализацията на Програмата са съблюдавани „Методически указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците за периода 2015-2020 г.“, утвърдени със Заповед № РД-211/ 31.03.2015 г. на министъра на околната среда.

1.1. Обща характеристика на общината

Наименование на общината, административна област и членство на общината в регионално сдружение за управление на отпадъците – наименование на сдружението и неговите членове

Община Пловдив е член на Регионално сдружение – „Цалапица“ и Регионално сдружение – „Шишманци“.

Регионално сдружение – „Цалапица“ е юридическо лице, създадено на 05.11.2010 г., като негови членове са Община Пловдив, Община Раковски, Община Стамболийски, Община Родопи, Община Марица, Община Съединение, Община Перущица и Община Кричим.

Регионално сдружение – „Шишманци“ е юридическо лице, създадено на 17.11.2010 г., като в него участват Община Пловдив, Община Раковски, Община Брезово и Община Марица.

1.2. Географски, демографски и социално-икономически характеристики

Територия

Територията на Община Пловдив е от 102 км².

Община Пловдив е разделена на шест административни района: „Централен“, „Северен“, „Източен“, „Западен“, „Южен“, „Тракия“.

Население на общината и средна гъстота на населението

При последното преброяване на населението от 2011 година в Община Пловдив има 338 153 души. Броят на населението към 31.12.2015 г. на Община Пловдив е представен в Таблица 1. Средната гъстота на населението е 3 349 жители на км².

Таблица 1. Население към 31.12.2015 г. по области, общини, местоживееене и пол

(Брой)									
Области	Общо			В градовете			В селата		
	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени
Общо за страната	7 153 784	3 477 177	3 676 607	5 227 182	2 519 346	1 926 602	1 926 602	957 831	968 771
Община Пловдив	341 625	162 560	179 065	341 625	162 560	179 065	-	-	-

*Източник: НСИ

Релеф

Община Пловдив попада в обхвата на Тракийско-Странджанската природо-географска област и в Горнотракийската подобласт - Пазарджишко-Пловдивски район. Градът е разположен на двата бряга на река Марица с координати: 24.45' източна дължина и 42.09' северна ширина, при 160 метра надморска височина.

Водни ресурси

Водните площи на Пловдив заемат общо 245 ха и са представени преди всичко от двата големи водоема - река Марица (185,90 ха.) и Олимпийския гребен канал в западната част на града.

Защитени зони

На територията на Община Пловдив към настоящият момент с Решение на МС са определени 2 защитени зони по Директива 79/409/ЕС за птиците и 2 защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за местообитанията.

БВП на област Пловдив за 2014 г. на човек е 9 268 лв., като БВП за Южен централен район е 7 872 лв. на човек, а БВП за страната е 11 574 лв.

1.3 Цели на програмата

Актуализацията на ПУО има за цел въвеждане на интегрирана система за управление на отпадъците, включваща съвременни практики за събиране на отпадъци, както и подходящи съоръжения за третиране, осигуряващи прилагането на йерархията за управление на отпадъците, а именно:

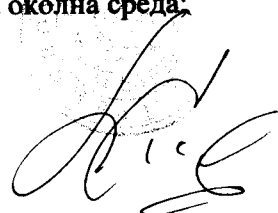
1. предотвратяване на образуването им;
2. подготовка за повторна употреба;
3. рециклиране;
4. друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
5. обезвреждане.

Формулираните цели са съобразени с дългосрочните мерки на Националния план за управление на отпадъците по чл.49 от ЗУО за периода 2014 - 2020 г, и действащото законодателство, както следва:

Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;

Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда;

Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;

Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

1.4 Принципи при управление на отпадъците

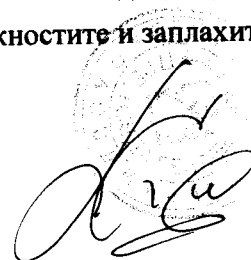
Принципите при управление на отпадъците в Община Пловдив са:

- Устойчиво развитие - използване на природите ресурси по начин, който не ги унищожава или уврежда и не ограничава възможността да бъдат използвани от бъдещите поколения;
- Предотвратяване - ограничаване до минимум използването на природни ресурси и намаляване на количествата и/или опасността, произтичащи от образуваните отпадъци;
- Превантивност - предвиждане и избягване на потенциалните проблеми при дейностите с отпадъци за предотвратяване на риска за околната среда и човешкото здраве;
- Най-добрите налични техники, неизискващи прекомерни разходи - йерархията на управлението на отпадъците описва предпочитаната последователност на операциите и дейностите с отпадъци, които могат да се приложат при оценяване на различни възможности. Най-добрите налични техники с решение/решения, което води до най-големи ползи или застрашава в най-малка степен околната среда в дългосрочен план. Независимо от приоритетния ред при управление на отпадъците прилагането му трябва да се съпостави с най-добрите налични техники, като бъде съобразено със съществуващото положение, социалните и икономическите условия;
- Интегрирано управление на отпадъците – интегрираното управление обхваща всички принципи на политиката по управление на отпадъците, гарантиращо ефективност и ефикасност на различните подходи и методи;
- Близост – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на образуването им;
- "Замърсителят плаща" и "Отговорност на производителя" – причинителите и притежателите на отпадъци трябва да поемат отговорност за покриването на пълните разходи за действията си;
- Участие на обществеността – широката общественост, заинтересованите страни и лица трябва да участват при разработване на програмни документи и да допринасят за вземане на решения във връзка с управление на отпадъците.

1.5 Съдържание на ПУО

ПУО има следната структура и съдържание:

- Основни изводи от анализа на състоянието на управлението на отпадъците;
- SWOT анализ (анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите);

- Стратегически и оперативни цели на програмата;
- План за действие (подпрограми) с мерки за решаване на идентифицираните проблеми и постигане на целите:
 - Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци;
 - Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло;
 - Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите и изискванията за битовите биоразградими и биоотпадъци;
 - Подпрограма за прилагане на изискванията за строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;
 - Подпрограма за отпадъците от утайки от пречиствателната станция за отпадъчни води;
 - Подпрограма за закриване и рекултивация на депата с преустановена експлоатация и извършване на последващ мониторинг;
 - Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците;
 - Подпрограма за информационно осигуряване на общинската администрация и
 - Подобряване на административния капацитет.
- Координация на общинската програма за управление на отпадъците с други общински планове и програми;
- Мониторинг, отчет и контрол на изпълнението на ПУО.

1.6 Времени хоризонт

Актуализацията на ПУО е разработена за периода до 2020 г. Срокът на Програмата съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците.

1.7 Отпадъци в обхвата на ПУО

ПУО включва в обхвата си отпадъците, които са в приложното поле на ЗУО и в същото време управлението им е от компетенциите на общинските власти:

- битови отпадъци,
- производствени отпадъци - утайки от ПСОВ,
- строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради,
- опасни отпадъци - битови и строителни.

1.8 Основни цели

Основната цел на програмата е да допринесе за устойчивото развитие на Община Пловдив чрез реализиране на интегрирана система за управление на отпадъците, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци,

подобряване ефективността на използване на отпадъците като ресурс, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците.

Основни количествени цели

Отпадъчни	Година	Цели
Биоотпадъци	2016	Рециклиране и оползотворяване на мин. 25% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.
	2020	Рециклиране и оползотворяване на мин. 50% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.
	2025	Рециклиране и оползотворяване на мин. 75% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.
Отклоняване на битови биоразградими отпадъци от депата	2020	До 35 % от общото количество на същите отпадъци, образувани през 1995 г.
Битови отпадъци от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло	До 01.01.2016	Мин. 25 % от общото им тегло
	2018	Мин. 40 % от общото им тегло
	2020	Мин. 50 % от общото им тегло
Строителни отпадъци – когато Община Пловдив е Възложител на строителни дейности	2020 ежегодни междинни цели, считано от 2014	Влагане на рециклирани строителни материали в количества, както следва: За строителство на сгради - 2 на сто от общото количество вложени строителни продукти; За строителство на пътища - 10 на сто от общото количество вложени строителни продукти; За рехабилитация, основен ремонт и реконструкция на пътища - 3 на сто от общото количество вложени строителни продукти; За строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи от техническата инфраструктура - 8 на сто от общото количество вложени строителни продукти; За оползотворяване на предварително третирани строителни отпадъци в обратни насипи - 10 на сто от общото количество вложени строителни продукти
Строителни отпадъци – когато Община Пловдив е Възложител на строителни дейности	2020 ежегодни междинни цели	Възложителите на СМР на пътища са отговорни за постигане на цел 80 на сто материално оползотворяване от теглото на образуваните при тези дейности строителни отпадъци; Възложителите на СМР и/или премахването на строежи извън предходната точка осигуряват селективното разделяне и материално оползотворяване на определени видове отпадъци в минимални количества и съгласно сроковете, посочени в Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали

1.9 Процес на обществени консултации

(ще се добави след осъществяване на консултациите)

Органи за разработване и одобрение

Актуализацията на Програмата за управление на отпадъците е разработена от дирекция „Екология и управление на отпадъците“ от администрацията на Община Пловдив. След процедурата на обществени консултации и процедурата на екологична оценка, проведена по реда на ЗООС, Програмата е одобрена с Решение № на Общински съвет-Пловдив от (ще се добави след приемането от ОКС-Пловдив)

Община Пловдив:

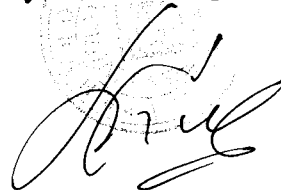
Адрес: 4000 Пловдив, пл. "Стефан Стамболов" № 1

Страница в интернет: <http://www.plovdiv.bg/>

2. Основни изводи от анализа на състоянието относно управление на отпадъците в Община Пловдив

2.1 Основни изводи от анализа на състоянието и прогноза за отпадъците, образувани на територията на Община Пловдив

- ❖ Наблюдава се рязко понижаване на общото количество събрани битови отпадъци от територията на Община Пловдив през 2012 г. спрямо 2011 г., след което тенденцията е за плавно нарастване на количеството, което се дължи на нарастване броя на населението в общината;
- ❖ Община Пловдив се характеризира с по-високо ниво на показателя „норма на натрупване на битови отпадъци“ спрямо средното за страната и сходно ниво спрямо подобни градове в страната;
- ❖ През последните три години се наблюдава сравнително постоянно ниво на количеството депонирани отпадъци на жител за година;
- ❖ От наличната информация в Община Пловдив за образуваните битови отпадъци на територията ѝ не може да бъде преценено какво е количеството отпадъци, образувано от юридически лица;
- ❖ Данните от проведения морфологичен анализ на битовите отпадъци, които се генерират на територията на Община Пловдив показват, че спрямо типичните данни за морфологичния състав за населени места с над 150 000 жители, процента на фракция „хранителни“ е доста по-нисък, както и на фракции „стъкло“ и „дървесни“. Наблюдава се сравнително еднакъв дял на фракции „хартия и картон“ и „пластмаса“, а за фракции „текстил“, „градински“ и „инертни“ процента е приблизително два пъти по-голям;
- ❖ Предприетите дейности от Община Пловдив за управление на отпадъците от хартия и картон, пластмаса, метал и стъкло, информацията от проведения морфологичен анализ на отпадъците, информацията за събрани отпадъци от пунктовете за приемане

на тези отпадъци, при условие на оптимизиране на системите за разделно събиране, могат да бъдат постигнати целите за рециклиране на тези потоци отпадъци. Необходимо е оптимизиране на системата за разделно събиране на отпадъците с цел сортирания отпадък в МБТ да бъде годен за предаване за рециклиране;

- ❖ За постигане на целите за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци и целите за разделно събиране и рециклиране/оползотворяване на битови биоотпадъци Община Пловдив следва да предприеме действия по осигуряване на допълнителна инфраструктура;
- ❖ Необходимо е да се регулират дейностите по управление на строителните отпадъци;
- ❖ Дейностите по управление на утайките от ПСОВ Пловдив се извършват от оператора „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД – Пловдив;
- ❖ На база на изготвената прогноза за образуваното количество битови отпадъци по морфологичен състав, за количествата разделно събрани отпадъци от системи за разделно събиране и прогнозата за количеството смесени битови отпадъци, предназначени за третиране в инсталацията за механично-биологично третиране, може да бъде направен извод, че Община Пловдив има капацитет да изпълни целите за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло;
- ❖ За изпълнение на целите за рециклиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаси, стъкло и метали - до 2020 г. и междинните такива, освен прогнозираните количества в Таблица 4, е необходимо значителна част от количеството на тези отпадъчни потоци, което се отсортира при работата на сепариращата инсталация на обект „Депозит за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ в с. Шишманци да се предава за рециклиране;
- ❖ Община Пловдив има капацитет да достигне целите за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35% от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г., при условие че осигури площадка за открито компостиране на зелените отпадъци от поддържане на паркове и градини и други зелени и градински площи (за тези отпадъци и в момента се извършва разделно събиране), като биоразградимите отпадъци в смесените битови отпадъци се подлагат на биологично третиране чрез МБТ;
- ❖ Община Пловдив следва да изпълнява целенасочена политика по предотвратяване образуването на биоотпадъци, организиране на разделно събиране на хранителни отпадъци от заведения за обществено хранене и др. по-големи генератори, като поетапно разширява системата, за да изпълни целите за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъци, поставени в чл.8, ал.1 на Наредба за разделно събиране на биоотпадъците;
- ❖ Препоръчително е общините, членове на двете регионални сдружения да изградят обща стратегия по отношение осигуряването на допълнителна инфраструктура за

периода до 2020 г., с която да се гарантира постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците.

2.2 Основни изводи от анализа на инфраструктурата за отпадъци

- ❖ От 2009 г. Община Пловдив експлоатира инсталация за механично-биологично третиране, като част от обект „Депозит за неопасни отпадъци и Инсталация за Биологично разграждане по закрит способ“, с. Шишманци;
- ❖ Разрешения капацитет на обект „Депозит за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ е 125 000 т./г. През 2014 г. обекта за МБТ е с натоварване 75 на сто от разрешения капацитет, а през 2015 г. 87 на сто;
- ❖ Количеството на депонираните отпадъци е в пряка зависимост от количеството на постъпващите отпадъци на вход в обекта в с. Шишманци. Община Пловдив използва изградената инфраструктура в порядъка от 80 до 90 процента, като дела на останалите общини и други ползватели е минимален;
- ❖ След въвеждане втора клетка в експлоатация ще бъде осигурен необходимия капацитет за депониране на отпадъци от инсталацията за сепариране и инсталация за биологично разграждане по закрит способ на обекта, при разрешения към момента капацитет, за периода на действие на програмата – до 2020 година;
- ❖ Регионално сдружение – Цалапица може да стартира процедура за увеличаване капацитета на РДНО с. Цалапица с оглед осигуряване вместимост за депониране на отпадъци за общините и други ползватели в региона. За привеждане в съответствие с нормативните изисквания следва да се обследва възможността за осигуряване на предварително третиране на отпадъците;
- ❖ Препоръчително е общината да обследва кои са районите и домакинствата, които използват дърва и въглища за отопление, с оглед планиране изваждането от системата за събиране на смесени битови отпадъци на сгурията и пепелта;
- ❖ Община Пловдив разполага с Инсталация за биологично разграждане по закрит способ, като част от обект „Депозит за неопасни отпадъци и Инсталация за Биологично разграждане по закрит способ“, в която биоразградимата фракция отделена от смесения битов отпадък се подлага на биологично разграждане за нейното стабилизиране;
- ❖ За постигане на целите за отклоняване на биоразградимите битови отпадъци и за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците е предвидено въвеждане на разделно събиране от домакинства с дворове и изграждане на съоръжение за открито компостиране на разделно събрани зелени отпадъци, където да се компостират и разделно събраните зелени отпадъци от паркове и градини;
- ❖ Община Пловдив е изградила система за организирано събиране на смесените битови отпадъци, като с осигурената техника и съдове е обхванато 100% от населението на общината;

- ❖ Общината е осигурила необходимата инфраструктура за събиране, транспортиране и последващо третиране на шестте потока масово разпространени отпадъци - отпадъци от опаковки, ИУЕЕО, ИУМПС, НУБА, ИУГ и отработени масла, чрез сключени договори с организации по оползотворяване;
- ❖ Създадена е практика за провеждане на кампании два пъти в годината за събиране на разделно събрани опасни отпадъци от бита в мобилен събирателен пункт;
- ❖ В изпълнение изискванията на ЗУО са осигурени 5 броя площадки (в пет административни района на общината), на които гражданите могат да предават разделно събрани опасни отпадъци, едрогабаритни и др. Предприети са действия за осигуряване на още една площадка, като част от инвестиционно намерение за изграждане на „Център за управление на отпадъците“;
- ❖ На база на резултатите от проведеното проучване за готовността на гражданите в кварталите от селски тип да събират биоотпадъците си разделно е предвидено осигуряване на компостери за желаещите домакинства. Необходимо е предприемане на действия за осигуряване на малки площадки в тези квартали, на които да бъдат оставяни зелените отпадъци, генерирани от няколко домакинства, както и разширяване териториалния обхват на системата за фамилно компостиране;
- ❖ Необходимо е предприемане на действия за събиране на разделно събрани кухненски отпадъци от големите генератори на територията на общината – информиране на заинтересованите, изготвяне на графици за обслужване, предоставяне на съдове;
- ❖ Третирането на хранителните отпадъци от домакинствата, изхвърляни в сивите контейнери и транспортирането им за третиране в инсталациите в с. Шишманци, изграждане на площадка за открито компостиране, както и очаквания напредък по изпълнение на програмата за предотвратяване образуване на отпадъците, предполага изпълнение на целите за отклоняване от депониране на биоразградими отпадъци до 35 % от количеството на тези отпадъци през 1995 г.;
- ❖ В условията на функционираща инсталация за механично-биологично третиране, при липсата на подходяща инфраструктура за поставяне на контейнери за събиране на хранителни отпадъци от домакинствата; гъстотата на населението, вида на сградите, за периода до 2020 г. може да бъде обследвана ефективността и ефикасността от въвеждане на разделно събиране на хранителни отпадъци от домакинствата.

2.3 Основни изводи от анализа на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване

- ❖ Експлоатацията на двете депа се извършва съгласно действащите комплексни разрешителни и нормативна уредба;
- ❖ Регионално сдружение - Цалапица може да вземе решение за провеждане процедура по ЗООС за увеличаване капацитета на РДНО с. Цалапица;

- ❖ След изчерпване на капацитета на съоръженията е необходимо да се предприемат действия за изграждане на горен изолиращ екран и рекултивация;
- ❖ След експлоатационните грижи не по-малко от 30 години след преустановяване работата на обекта ще се извършват от оператора на депата – Община Пловдив;
- ❖ За извършване на рекултивация и на двата обекта ще бъде необходимо външно финансиране;
- ❖ Община Пловдив, като собственик на двете депа следва да преразгледа и определи размера на обезпеченията по чл.60 от ЗУО с оглед осигуряване на средства и след експлоатационни грижи за период не по-малко от 30 години след закриване на депата;
- ❖ Преди преустановяване експлоатацията на РДНО с. Цалапица, Община Пловдив следва да изготви План за мониторинг и след експлоатационни грижи на площадката.

2.4 Основни изводи от анализ на схемите за управление на отпадъците и прилагане на принципите „Отговорност на производителя” и „Замърсителят плаща”, икономически инструменти и стимули

- ❖ На територията на Община Пловдив е създадена организация по отношение на разделното събиране на почти всички видове битови отпадъци, за които общината има ангажименти, произтичащи от националното законодателство;
- ❖ В общината се прилага напълно принципът „замърсителят плаща” относно строителните отпадъци и утайките от ПСОВ;
- ❖ Принципът „замърсителят плаща” се прилага частично по отношение услугите, свързани с битовите отпадъци. С Наредба и Решение на Общински съвет-Пловдив е създадена нормативна възможност за бизнеса да заплащат услугите по сметосъбиране и сметоизвозване и третиране в съоръжения на база количество;
- ❖ Принципът „Разширена отговорност на производителя” се прилага на територията на общината за МРО, чрез сключени договори за сътрудничество с организации за оползотворяване;
- ❖ За разделно събиране на отпадъците от хартия и картон, пластмаси, метали и стъкло са сключени договори с ООп. Необходимо е оптимизиране на системата, за да се отдели по-голямо количество и с по-високо качество рециклируеми отпадъци при източника на образуване;
- ❖ Необходимо е повишаване контрола относно въведените изисквания към пунктовете за вторични суровини за предаване на битови отпадъци и на изискванията за регистрация в общината;
- ❖ Препоръчително е да се извърши проучване и осигуряване на възможност гражданите да предават без заплащане до определени количества разделно събрани

строителни отпадъци от малки ремонтни дейности на площадките по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО;

- ❖ С оглед разпоредбите на ЗМДТ за заплащане на такса за битови отпадъци според количеството на отпадъците, е необходимо общинската администрация да извърши необходимите анализи, с оглед вземане на решение за най-реалистичния подход при определяне на таксата.

2.5 Основни изводи от анализа на действащите нормативни и програмни документи на Община Пловдив в контекста на правата и задълженията на общините по отношение на отпадъците

На основата на направените анализи на националната и общинската нормативна рамка и програмни документи в областта на управлението на отпадъците, могат да се направят следните основни изводи:

- ❖ Националната правна рамка съдържа конкретни разпоредби, адресиращи обхвата, правата и задълженията на местните власти по отношение на управление на отпадъците, в т.ч. ангажиментите за поетапно увеличаване на количествата отпадъци, които се рециклират и оползотворяват, и намаляване на депонираните отпадъци;
- ❖ Прилага се Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив, приета на основание чл.22 от ЗУО, която отговаря на изискванията за обхват и съдържание;
- ❖ Общината осъществява контрол, мониторинг на напредъка и изготвя периодичен отчет за изпълнението на програмните документи. Препоръчително е отчетите да се публикуват на интернет страницата на общината.

2.6 Основни изводи от анализа на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците

- ❖ Ангажиментите на Кмета на Община Пловдив по отношение управлението на отпадъците са възложени на Дирекция „Екология и управление на отпадъците“, която е част от специализираната администрация, ОП „Чистота“ и ОП „Градини и паркове“;
- ❖ Основните функции по осъществяване на екополитиката на общината и политиката по управление на отпадъците, се осъществяват от Дирекция „ЕУО“, като в конкретни области от управление на отпадъците допълващи/съдействащи функции имат и други дирекции в специализираната администрация;
- ❖ Във връзка с финансовото, правното, административното и друго обезпечаване на политиката за управление на отпадъците, различни функции са възложени на няколко дирекции в общата администрация;

- ❖ По отношение разработването на годишни бюджети и определянето на такси за управление на отпадъците, основните функции са възложени на три дирекции от администрацията, като Дирекция „ЕУО“ участва в бюджетния процес и изготвя годишната план-сметка за управление на отпадъците по чл.66 от ЗМДТ;
- ❖ Видно от анализа на хоризонталното и вертикалното разпределение на функциите по управление на отпадъците, е че водеща роля в процесите по изготвяне на програмни и нормативни документи има Дирекция „ЕУО“. Всяко от ангажираните в процеса по управление на отпадъците структурни звена има добре разписани конкретни функции. Анализът на събраната информация не извежда извод за дублиране на функции;
- ❖ Възможно е да се обмислят възможности за по-добра хоризонтална координация между отделните звена;
- ❖ По отношение на събиране, транспортиране, оползотворяване и третиране на отпадъците, общината обезпечавя изпълнението на функциите, като прилага подходяща комбинация от няколко подхода;
- ❖ Постигнато е едно добро оптимизиране на системата по управление на потоците отпадъци на територията на общината, като част от функциите по събиране, транспортиране, оползотворяване и третиране на отпадъците са изведени чрез възлагането им на външни изпълнители;
- ❖ Анализът на събраната информация показва, че са обхванати и напълно обезпечени функциите на администрацията, които произтичат като ангажимент по реда на ЗУО и подзаконовите нормативни ангажименти;
- ❖ Обезпечени са контролните правомощия на кмета на общината в съответствие със ЗУО както по отношение обхвата, така и по отношение регламентираните видове контрол и минималната честота на контролните проверки. Осъществяват се документални проверки на задължените лица и проверки на място в обектите за спазване на изискванията на закона и наредбите;
- ❖ По отношение на обществени консултации и информиране на обществеността, общи функции са възложени на Отдел „Протокол и връзки с обществеността и медиите“ - част от общата администрация. По направление „осъществяване на консултации“ Дирекция „ЕУО“ активно съдейства в осъществяването на подобни. По направление „информиране на обществеността“ Дирекция „ЕУО“ осъществява редица дейности, подробно описани в „Анализа за информиране на обществеността“;
- ❖ Броят на служителите в звената за управление на отпадъците е достатъчен за изпълнение на възложените функции. Не се наблюдават проблеми, свързани с текучество или затруднения при набиране на персонал. Квалификацията на служителите в общата и специализираната администрация с функции за управление на отпадъците е добра. Ежегодно се прилагат мерки за повишаване на

квалификацията чрез изготвяне на планове за специализирани обучения в ИПА и чрез обучения по други проекти и програми;

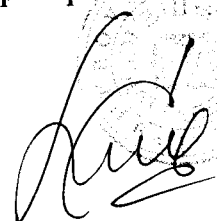
- ❖ Материално-техническата и информационната обеспеченост на служителите с функции за управление на отпадъците в общата и специализираната администрация е добра.

2.7 Основни изводи от анализа на информационното обезпечаване

- ❖ Информация във връзка с управлението на отпадъците в Община Пловдив се събира от различни звена в административната структура на общината, в т.ч. общински предприятия, Пловдивски общински инспекторат, районни администрации;
- ❖ Наличната информация в общината е организирана по начин, който не винаги позволява сравнителен анализ на данните – базата данни се поддържа във формат свързан с конкретната необходимост на съответното звено. Използването на данните изисква обработване на информацията и съпоставянето ѝ с други източници;
- ❖ Необходимо е усъвършенстване на системата за набиране на качествена информация за управление на отпадъците чрез организиран мониторинг на процесите;
- ❖ Препоръчително е да се изгради единна информационна система за управление на отпадъците, която да обхваща и стандартизира целия процес по управление на отпадъците и на база на първичната информация да осигурява контрол и отчетност на всички етапи от процесите, да служи за изготвяне на качествени анализи въз основа на достоверна информация, за планиране и вземане на управленски решения.

2.8 Основни изводи от анализа относно информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

- ❖ Необходимо е разрастване на комуникационно-информационната мрежа с цел разясняване на тезата, че придвижването нагоре по йерархията на отпадъците изисква съвместни усилия от всички засегнати страни: потребители, производители, местни органи, съоръжения за третиране на отпадъци и др. Потребителите, готови да сортират своите домакински отпадъци, могат да рециклират само ако инфраструктурата за събиране на сортираните им отпадъци действа, което се гарантира от общината и обратното също е вярно: общината може да рециклира все по-голям дял само ако домакинствата сортират своите отпадъци;
- ❖ Успеваемостта на усилията за информиране на гражданите ще бъде по-обезпечена ако този въпрос бъде внедрен/обвързан по подходящ начин с дейността на други звена от общината;
- ❖ Желателно е привличането на радио-съобщителни медии, които имат или желаят да водят рубрика, посветена на темата за отпадъците, която да е по-дългосрочна, а не еднократна. Установено е, че голяма част от обществото прекарва време в колата, което обикновено е свързано със слушане на радио.

3. SWOT анализ

SWOT анализът изхожда от идеята за разделянето на обекта на стратегическия анализ от средата, в която той функционира. Обектът на стратегически анализ се разглежда откъм неговите “силни страни” и “слаби страни”. Средата, в която функционира обектът на стратегически анализ, се диференцира на “възможности” и “заплахи”.

Силни страни

Силните страни са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава секторът. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство.

Слаби страни

Слабите страни представляват ограниченията или недостигът на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на сектора.

Възможности

Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда. Това са благоприятни външни фактори, от които секторът се възползва или би могъл да се възползва.

Заплахи

Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние.

Направеният SWOT анализ на управлението на отпадъците в Община Пловдив показва посочените по-долу резултати.

3.1 Достижения и силни страни

- Разработени са планове, стратегии и нормативни документи, които се фокусират върху бъдещи действия с цел решаване на съществуващите проблеми;
- Изграден е значителен административен капацитет, както в администрацията, така и в общинските предприятия;
- В Община Пловдив през 2010 г. е сформиран „Инспекторат“ и функционира като силна и респектираща структура;
- На лице са предпоставки, които позволяват участието на обществеността при вземане на решения, свързани с управление на отпадъците - процедури по ОВОС, публични обсъждания, предоставяне на информация чрез различни медии и интернет;
- Общината е организирала ефективно прилагане на схемата за разширена отговорност на производителя за масово разпространени отпадъци, чрез партньорство с организациите за оползотворяване на МРО;

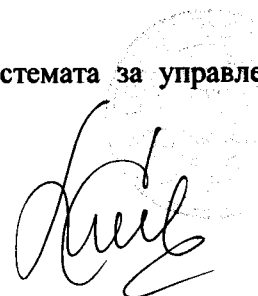
- Нивото на събираемост на такса битови отпадъци е добро;
- Нивото на депониране на отпадъците е сравнително постоянно;
- Община Пловдив е предприела мерки за изграждане на системи за разделно събиране на всички потоци битови отпадъци, за които общините имат отговорност;
- Организирано е събирането на смесените битови отпадъци, като с осигурената техника и съдове е обхванато 100% от населението на общината с добре съгласувани точки за събиране;
- На лице са предпоставки за постигане целите за рециклиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаса, метал и стъкло;
- Доказан потенциал за въвеждане в кварталите от селски тип на схема за разделно събиране на биоотпадъците и възможност за осигуряване на компостери за желящите, както и разширяване териториалния обхват на системата за фамилно компостиране;
- Извършват се системни проучвания за удовлетвореността на населението от предлаганите услуги под различни форми.

3.2 Проблеми и слаби страни

- Недостатъчно добро ниво на информационно обезпечаване на процесите, свързани с вземането на информирани управленски решения;
- Липса на целенасочени мерки и стимули, които да допринесат за предотвратяване образуването на отпадъци;
- Невъзможност за постоянно (непрекъснато) информиране на населението чрез лесно достъпни начини за ползите от правилното и вредата от неправилното управление на отпадъците;
- Липса на допълнителна подходяща инфраструктура, която да обезпечи постигането на целите за биоотпадъците.

3.3 Възможности

- Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с ефективното управление на отпадъците;
- Положителна промяна на обществените нагласи за екологосъобразно и ефективно управление на отпадъците;
- Разрастване на пазара на суровини от рециклируеми отпадъци както в рамките на ЕС, така и в региона;
- Изграждане на единна информационна система за управление на отпадъците;
- Нови ефективни технологии, позволяващи рециклиране и оползотворяване на отпадъците;
- Работещи схеми за разширена отговорност на производителя за МРО в партньорство с общината;
- Населението има познания за това как е организирана системата за управление на

- битовите отпадъци и как те да участват в нея;
- Положителен екологичен профил на общината, което би могло да й даде възможност за привилегирован достъп до финансови фондове и инструменти;
 - Изградено партньорство с местните образователни структури за включване на подрастващите в инициативи с информационен и демонстрационен характер по въпросите за отпадъците;
 - Силна заинтересованост от страна на обществото и бизнеса, което допринася за избиране/установяване на най-добър подход за изпълнение на задачите;
 - Налични са предпоставки за въвеждане на разделно събиране на растителните отпадъци.

3.4 Заплахи

- Подготвян от ЕК нов пакет за промени в европейското законодателство в сектор отпадъци с разширени като обхват и повишени като количествени изисквания цели за предотвратяване, рециклиране и оползотворяване на отпадъците и фактическа забрана на депонирането;
- Необходими са публични инвестиции и оперативни разходи за управление на отпадъците съобразно нормативните изисквания и достигане на набелязаните цели.
- Преминаването към нови схеми за определяне на такса битови отпадъци, което да доведе до значително повишаване на такса битови отпадъци за населението;
- Неодобрение за европейско и държавно финансиране на проектните предложения, свързани с подобряване на общинската дейност по отпадъците;
- Динамична промяна в законодателството;
- Ускорено нарастване на населението, преселено от малките градове и села;
- Положителен туристически и аутсорсинг профил на общината, което води до значителен поток от временно пребиваващи обитатели - туристи, посетители на форуми и изложения и др;
- Отказ от страна на обществото да се съобразява с въведените изисквания за управление на отделните потоци отпадъци.

4. Цели на ПУО и подпрограми за тяхното постигане

Генералната дългосрочна цел:

Общество и бизнес, които не депонират отпадъци.

Стратегическите цели:

Стратегическа цел	Подпрограма
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци

Цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци

- Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло
- Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите и изискванията за битови биоразградими и биоотпадъци
- Подпрограма за прилагане на изискванията за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради
- Подпрограма за закриване и рекултивация на депата с преустановена експлоатация и извършване на последващ мониторинг
- Подпрограма за отпадъците от утайки от пречиствателната станция за отпадъчни води

Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда

Подпрограма за информационно осигуряване на общинската администрация и подобряване на административния капацитет

Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор за прилагане на йерархията на управление на отпадъците

Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване на образуването на отпадъци

Програма за предотвратяване образуването на отпадъци

Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци е неразделна част от Националният план за управление на отпадъците 2014 -2020 г. ЗУО изисква кметовете на общини да разработят и изпълняват програма за управление на отпадъците за територията на съответната община, съответстваща на структурата и съдържанието на Националния план. Във връзка с тези изисквания Община Пловдив актуализира общинската Програма за намаляване образуването на отпадъци.

Въведение

Предотвратяването на образуването на отпадъци има най-висок приоритет в йерархията на управление на отпадъците. Най-общо, предотвратяване образуването на отпадъци означава да не възникват отпадъци, тъй като веднъж възникнал, отпадък не изчезва, а само се променя като вещество чрез депонирането, изгарянето или рециклирането. Различните

начини за третиране на отпадъците винаги са свързани с натоварвания за околната среда. Дори и чрез най-съвременните технологии при изгарянето възникват емисии и/или остатъчни вещества, които трябва да се складират. Всяко депониране е намеса в природата, като при това не могат изцяло да се изключат вредни въздействия върху околната среда. В най-добрия случай отпадъците се оползотворяват, но дори и в този случай възникват натоварвания поради употребата на енергия и вода. Поради това най-адекватното противодействие на проблемите с отпадъците са действията преди образуването на отпадъци, а именно предотвратяването на тяхното образуване.

Предотвратяване на образуването на отпадъци – определение и място в йерархията за управление на отпадъците

Дефиницията за „предотвратяване“ съгласно чл.3, ал.3 от рамковата директива за отпадъците съдържа основните аспекти на действията за предотвратяване образуването на отпадъци и намаляване на количеството и опасностите свързани с отпадъците, а също така определя и периода от жизнения цикъл, в който се прилагат мерките за предотвратяване. В съответствие с дефиницията, „предотвратяване“ означава мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

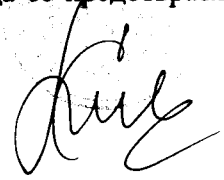
- а) количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл;
- б) вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве, или
- в) съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите”

Концепцията за предотвратяване на отпадъците трябва да бъде прилагана по време на всички етапи от материалния цикъл – от добива на суровината, производството на продукта, дистрибуцията, потреблението и превръщането му в отпадък. Предотвратяването следва да се прилага и преди стартирането на материалния цикъл – по време на проектирането на продукта, избор на начин за опаковане, изготвянето на стратегията за реализацията му, вземането на решения за маркетинговото му позициониране и др. Мерките за предотвратяване предприети през по-ранните етапи са по-ефективни.

Участниците в дейностите по предотвратяване на образуването на отпадъци са: държава, общини, икономически и научни субекти, неправителствени организации и домакинствата.

Количествено и качествено предотвратяване

Докато намаляването на количествата образувани отпадъци се нарича количествено предотвратяване на отпадъци, то намаляването на съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите се нарича качествено предотвратяване на отпадъците. Двата аспекта са тясно свързани и не трябва да се разглеждат като независими, а по-скоро като взаимно допълващи се. Неправилно е да се смята, че ако отпадъкът или неговото третиране само по себе си няма вредно въздействие, то този отпадък не трябва да се предотвратява.

По време на самото третиране се изразходва енергия, вода, заема се пространство. Само в случай, че даден продукт не бъде произведен, той не би се превърнал в отпадък, т.е. в случая на 100% количествено предотвратяване няма да има нужда и от качествено предотвратяване. Тъй като обаче това е нереалистично, е ясно, че за всеки продукт трябва да се прилагат двата аспекта. Когато няма количествено предотвратяване, това не означава, че не трябва да има качествено и обратно.

Предотвратяване още във фазата на дизайна, тоест преди производството

Предотвратяването е хоризонтална мярка, която обхваща всички фази на потока от материали – добив, производство, разпространение и потребление. Предотвратяването на отпадъка не е само в една от тези фази. Колкото по-рано се реализират мерките по предотвратяване, толкова по-ефективни ще бъдат. В този смисъл мерки, предприети във фаза на дизайна и пред – дизайна, биха имали по-голям положителен ефект. Предотвратяване по време на дизайна означава да се предприемат мерки още във фазата на вземане на техническите решения при проектиране. Това включва не само еко- дизайн на продуктите, но и стратегическо развитие от гледна точка на икономически показатели, позиция на пазара, планиране на разходи и пр., както и използване на технологии изискващи по-малко материал, влагане на по-малко опасни субстанции, по-малко опаковки, по рядко преместване и по-малко складиране.

Както е посочено във Въведението на ПУО, предотвратяването на отпадъци стои най-високо в йерархията на отпадъците.

Цели на общинската програма за предотвратяване образуването на отпадъци.

▪ **Стратегическа цел на Програмата за предотвратяване на отпадъците в общината е:** Намалване на вредното въздействие на отпадъците, чрез предотвратяване на образуването на отпадъци.

▪ **Оперативната цел е количествено ориентирана и е формулирана по следния начин:**

Намалване количеството на образуваните отпадъци.

Постигането на посочената оперативна цел изисква целенасочена общинска политика. Без прилагане на нарочни мерки в условията на прогнозиран икономически растеж в общината трудно може да бъде постигнат този резултат.

Целта на програмата е да бъде създаден ясен план с посочени конкретни действия, които общината да следва при осъществяване на политиката си за предотвратяване образуването на отпадъци, като част от общата си политика по отношение на отпадъците.

За постигане на стратегическата и оперативната цел Община Пловдив може да приложи пакет от мерки – информационни, насърчителни и регулиращи, описани по-долу.

Повишаване на общественото съзнание

Успехът на политиката за предотвратяване на отпадъците зависи в най-голяма степен от привличането на възможно най-широк кръг от заинтересованите лица. На първо място трябва да се повиши тяхната осведоменост за ползите от мерките за предотвратяване, рисковете за околната среда свързани с отпадъците, както и начините за реализацията на предвидените мерки и ролята на отделните участници. При избора на стратегия за повишаване на общественото съзнание следва да се отчете, че посланията за предотвратяването и отговорното потребление са една сложна тема, която противоречи на посланията на рекламите на продуктите, които продават мечти и защитават концепцията за потребление, фокусирани върху удоволствието и съществуването без грижи. За разлика от тях кампаниите за устойчиво потребление правят до известна степен обратното, чрез връщане на нашето внимание към социалните или екологични последици от нашите избори. Освен това промяната в поведението на потребителите няма незабавен ефект и отнемат време. Посланията трябва да се повтарят редовно, за да се поддържа техният ефект. Нещо повече, би било невярно да се твърди, че кампаниите са в синхрон с всички нива на населението и са ефективни за всички целеви аудитории. За някои от тях, нищо не заменя прекият контакт и изглежда полезно да се разчита на тези участници на местно ниво, да предават послания, да адаптират форми на комуникация с различните целеви публики и да дават приоритет на местните контакти.

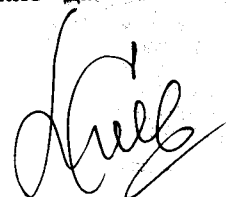
Възможно е сътрудничество с други общини за изграждането на партньорства за повишаване на общественото съзнание, за провеждане на съвместни мероприятия за предотвратяване на отпадъците или участие в съвместни проекти.

5. Мерки за намаляване образуването на хранителни и растителни отпадъци

Вследствие на биоразградимостта си хранителните отпадъци оказват силно въздействие върху околната среда тъй като в процеса на биологично разграждане условията на депата за отпадъци отделят топлина, биогаз и замърсители в инфилтратата. Изследване, проведено за Европейската комисия, показва, че храната представлява 20 - 30% от емисиите на парникови газове, свързани с потреблението. Месото и птиците, сами по себе си съставляват 12% от тези емисии, в сравнение с 5% от млечните продукти и 2% за плодове и зеленчуци.

Морфологичният анализ на смесените битови отпадъци, образувани на територията на Община Пловдив показва, че 23% от тях са хранителни – остатъци или свършено непокътнати хранителни продукти.

Резултатите от реализираните в гр. Брюксел пилотни проекти за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци показват, че е възможно да се намалят тези

количества до почти 80%, чрез информиране и въздействие върху навиците на потребителите при закупуването и съхраняването на храни. Пилотните проекти включват дейности за повишаване на осведомеността и са разработени практически инструменти (магнитни списъци за пазаруване, карти за записи и др.). Въпреки това, тези кампании са били изолирани и са били в състояние да достигнат само до ограничена част от населението.

Община Пловдив стартира Проект за разделно събиране на растителни отпадъци и извършване на домашно компостиране, който е насочен към кв. „Коматев“, кв. „Остромила“, кв. „Беломорски“ (Район Южен) и кв. Прослав (Район Западен), тъй като на територията им се намират едноетажни и двуетажни сгради с прилежащи дворни места към тях.

Домашното компостиране е дейност по предотвратяване, тъй като тя се извършва в домашни условия и растителните остатъци не влизат в общинските схеми за събиране на битови отпадъци, а също така се използват природни процеси на биоразграждане, които само се ускоряват и направляват. Поради тази причина Община Пловдив подкрепя децентрализираното компостиране, което позволява жителите сами да управляват своите органични отпадъци, подходящи за компостиране (зелени и някои хранителни отпадъци).

Децентрализираното компостиране може да бъде разпространено по-широко чрез допълнителни мерки за повишаване на осведомеността. Община Пловдив ще инициира организирането на практически демонстрации с цел обучаване на нови участници и разпространение на опита на вече обучените лица.

1.1. Стартиране на пилотен проект в избран район за борба срещу образуването на хранителни отпадъци от домакинствата, която ще включва осведомяване и информационни кампании и организиране на курсове за обучение за потребление и съхранение на хранителни продукти. В зависимост от резултатите от пилотния проект Община Пловдив ще проучи възможността за разширяване на кампанията и обхващане на повече райони.

1.2. Разпространение на опита в домашното компостиране сред населението чрез обучение, комуникационни инструменти, дни на отворени врати и др.

5.1 Мерки за повторна употреба

Истински, но малко известен потенциал за повторна употреба са отпадъците от типа "едрогабаритни". Поради обема си тези отпадъци не могат да се събират, чрез системата за сметосъбиране и сметоизвозване. Оставени до съдовете за събиране отпадъци същите следва да се извозват до инсталации за раздробяване и сепариране на едрогабаритните отпадъци и единствено остатъците се депонират. Понастоящем не се предлагат услуги за събиране от врата до врата. Този вид отпадък може да се предаде в изградените площадки по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО. Не съществуват и работилници за ремонт и продажба организирани, финансирани или подпомагани по друг начин от Община Пловдив.

Количеството на масово разпространените отпадъци (напр. електрическото и електронно оборудване) обратно приети в магазините и количествата, които се събират чрез други схеми от организациите по оползотворяване не са известни с точност. Не е известно също количеството на уредите, части и компоненти от тях, реализирани от организациите по оползотворяване чрез повторна употреба.

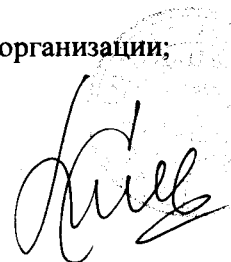
В тази сфера редица частни дружества извършват дейност на търговска основа, като фирми за ремонт и поправки, търговци на стоки втора употреба (в т.ч. и от внос), някои благотворителни организации. Покупко-продажби на стоки втора употреба се извършват и от отделни лица най-вече за електронни уреди, мебели и др. С появата на онлайн търговията, продажбата на стоки втора ръка се развива бързо.

Към момента няма статистика за обема на отпадъците възстановени по този начин. Необходимо е да се извърши проучване на тези дейности с цел да се определи потенциала за развитие на този сектор и да се разработят подходи за насърчаването му.

В Община Пловдив, както и в страната като цяло социалната икономика, формирана от общностни, доброволчески и не за печалба дейности е слабо развита. В държавите от Западна Европа предприятията в социалната икономика са пионери, по отношение на разделното събиране и рециклирането на отпадъците. Тяхната дейност в това отношение е еволюирала и разнообразна: от събиране на стари дрехи и хартиени отпадъци, предприятията в социалната икономика постепенно разшириха своята дейност до възстановяване, ремонт и препродажба на обзавеждане, домакински уреди или велосипеди. В тези държави предприятията в социалната икономика се подкрепят финансово с публични средства, особено за инфраструктурни дейности (магазини, работилници за ремонт, създаването на център за обучение, и т.н.), като субсидиите се изплащат пропорционално на количествата отпадъци, събрани и употребени повторно. В рамките на съществуващия бюджет, прилагането на подобни практики в Община Пловдив към момента е неосъществимо.

За да улесни развитието на повторната употреба Община Пловдив следва да предприеме мерки за:

- установяване на контакти с работилници за поправка и магазини за стоки втора употреба и обсъждане на възможностите за подпомагането им;
- осигуряване на работна ръка по линия на Агенцията по заетостта;
- осъществяване на връзка с лица, които искат да се освободят от стоки от продуктови групи, които предлагат висок потенциал за повторна употреба, най-вече домакински уреди и мебели;
- информирание на широката общественост за ползите и възможностите за закупуването на стоки втора употреба;
- насърчаване дейността на доброволчески и благотворителни организации;

- промени текущата практика за оставяне на едрогабаритните отпадъци до контейнерите за битови отпадъци, за да се избегне увреждането на стоките, подходящи за многократна употреба. Насърчаването на повторната употреба на обемни отпадъци от бита ще изисква промени в системите за събиране, както и промени в поведението на домакинствата.

5.2 Мерки за намаляване образуването на отпадъци от хартия и картон

Делът на отпадъците от хартия и картон е 11 % от образуваните смесени битови отпадъци. Голяма част от това количество представляват рекламни материали, разпространявани в пощенските кутии. За разлика от други хартиени отпадъци (като вестниците и списанията например) към този отпадъчен поток могат да се предприемат мерки за предотвратяване на образуването. Офис хартията и отпадъците от опаковки са разгледани в отделни раздели.

За намаляване на количествата отпадъчна хартия образувани от разпространението на рекламни материали (в т.ч. и безплатните вестници) в редица европейски държави съществува практика за поставяне на стикери "против нежелана поща" на разположение на всеки, който желае да участва. Съществуват и споразумения между пощенските служби и местните власти за зачитане отказа на домакинствата поставили стикер на пощенските кутии от получаване на рекламни материали. Проучванията на общественото мнение в Брюксел където се прилага тази схема показват, че около 27% от жителите са заинтересовани от използване на стикера. Тези мерки са свързани и с по-малко разходи за самите разпространители и рекламодатели тъй като се избягва отпечатването и разпространението на материали до лица, които не желаят да ги получават и четат.

От друга страна, растящото място на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) в дома отваря пътя за нови подходи, позволяващи "всички хартии" да бъдат избегнати, като се даде приоритет на електронните носители, независимо дали става дума за телефонни указатели или за друга информация предоставена на печатно издание.

Въвеждането на „електронна община“, освен преките положителни ефекти за гражданите и бизнеса, има значим принос към политиката за ПО и ефективно използване на ресурсите. Разглежданите в този аспект реализирани в пълен обхват мерки ще доведат до предотвратяване на употребата на хиляди тонове офис хартия и съответните консумативи, което е равнозначно на предотвратени хиляди тонове отпадъци. В тази връзка усилията на общината трябва да се насочат върху популяризирането сред гражданите и фирмите на електронни услуги, предоставяни от общината. Това може да стане в рамките на информационните кампании на общината за предотвратяване на отпадъците като част от цялостната информационна дейност на общината по управление на отпадъците. Наред с това местните власти могат да насърчават екологосъобразното поведение у гражданите и юридическите лица, чрез подходящи икономически стимули.

5.3 Община Пловдив ще предприеме действия за насърчаване поставянето на стикер "против нежелана поща", включително чрез дизайн на стикера, отпечатване на пилотен тираж и разпространението му в пилотен район.

Тази мярка трябва да бъде съпътствана от организиране на обсъждане, сключване на споразумение с рекламодатели и разпространители, за подобряване на каналите за дистрибуция на стикера и зачитане отказа на домакинствата, поставили стикер на пощенските кутии да получават рекламни материали.

5.4 Включване в комуникационната кампания на дейности за борба с разхищаването на хартия като цяло, например за начините за намаляване на печатните издания в домакинствата.

Индикатори

За определяне успеха на кампаниите за повишаване на осведомеността и другите мерки за предотвратяване трябва да се измерят техните ефекти върху промяната на нагласите и поведението на потребителите. Измерванията са възможни в определени целеви групи, както и на малки проби от населението.

Докато промените в нагласите и поведението на потребителите могат да се определят чрез статистически проучвания, то количеството на генерираните отпадъци свързано с различните целеви аудитории е трудно да бъде определено. Ето защо, за да се измери въздействието на кампаниите и другите мерки за предотвратяване на отпадъците, е необходимо да се правят изследвания за количеството и състава на отпадъците за даден район или за общината като цяло.

Индикатор за проследяване на успеха на общинската Програма за предотвратяване образуването на отпадъци е броят реално изпълнени или в процес на изпълнение мерки предвидени в нея, както и постигането на крайна количествена цел на програмата.

За да се отчете напредъкът на общинските стратегии за електронна община, за целите на ПО, като индикатор следва да се използва броят на въведените електронни услуги. Също така е нужно да бъде периодично отчитан броя проведени информационни кампании, чрез които общината стимулира гражданите да използват предоставяните електронни услуги.

Броят на домакинствата, прилагачи домашното компостиране е друг индикатор за реализация на мярката.

В контекста на обществените и корпоративни поръчки – включване на критерии за защита на околната среда и предотвратяване образуването на отпадъци в обявите за обществени поръчки и в договорите, съгласно Наръчника за екологичните обществени поръчки, публикуван от Агенцията за обществени поръчки.

В своето съобщение „Обществени поръчки“ за по-добра околна среда” /COM /2008/400/Европейската комисия определя зелените обществени поръчки като процедура, чрез която публичните органи се стремят да получат продукти, услуги и строителни работи с намалено въздействие върху околната среда през целия им жизнен цикъл, вместо продукти, услуги и строителни работи със същата основна функция, които иначе били предоставяни. В съобщението се препоръчва определяне на общински критерии за „зелените” обществени поръчки, като по този начин се постигне прилагане на единен подход от страните членки, за да не се нарушава конкуренцията на пазара на Общността. Комисията разработи и критерии за различни стоки и услуги, които тя счита за най-подходящи при възлагане на обществени поръчки за тези стоки и услуги.

Според българското и европейското законодателство за обществените поръчки при възлагането им офертите може да се оценяват по два начина – или само на база най – ниска цена, или на база ”икономически най-изгодна” оферта, като при втория начин се вземат предвид и други критерии за възлагане, в допълнение на цената. Тъй като критерият „икономически най-изгодна оферта” винаги се състои от два или повече под критерия, те могат да включват екологични критерии.

Както се подчертава в цитирания в настоящата мярка Наръчник, важно е да са изпълнени следните условия, на които да отговарят критериите:

- Да са свързани с предмета на договора;
- Да бъдат конкретни и обикновено количествено измерими;
- Да са обявени предварително;
- Да са подчинени на правото на общността.

При спазване на тези условия критериите ще са правилни, а оттам и поръчката няма да е проблемна. Ако се приеме като база за сравнение „икономически най-изгодна оферта”, трябва да се има предвид, че при изчисляването е целесъобразно да се приложи изчисление на база „стойност на жизнения цикъл”. Това означава, че остойностяването включва целия срок на експлоатация и обхваща следните разходи:

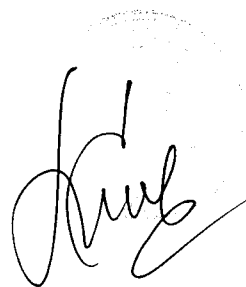
- Разходите за закупуване и всички свързани с това разходи - доставка, монтаж, пускане в експлоатация и т.н.;
- Оперативни разходи, включващи енергия, резервни части и поддръжка;
- Разходи в края на жизнения цикъл като спиране от експлоатация и отстраняване.

На етап възлагане за всеки един от тези разходи трябва да се определи коефициент, за да могат да бъдат взети под внимание при определената икономически най-изгодната оферта. Това ще помогне да се получи продукт, който е не само „икономически най-изгодната оферта”. Това ще помогне да се получи продукт, който е не само „икономически най-изгоден”, но той ще има и по-добри екологични показатели, тъй като в процеса на възлагане

ще станат ясни и разходите при използване и за изхвърляне на които в противен случай няма да бъде обърнато достатъчно внимание.

Настоящата програма предвижда участие на служител/и от общинската администрация на общината с функция за подготовка и провеждане на обществени поръчки, в обучение относно „зелени“ обществени поръчки. Целта е в края на 2020 г. поне 10% от проведените обществени поръчки от Община Пловдив да са „зелени“.

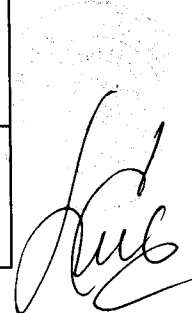
Стратегическа цел: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване на образуването на отпадъци

Оперативна цел	Мерки по приложение IV от ЗУО	Дейности /мерки/	Бюджет (лв.)	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори		Отговорност за изпълнение	
							Текущи	Целеви	Водеши	Партньор
Намаляване количеството на образуваните отпадъци	1. Използване на мерки за планиране или други икономически мерки за насърчаване на ефикасното използване на ресурсите	Извършване на мониторинг на изпълнение на мерките за ПОО, заложи в програмата		Общински бюджет	2020	Всички мерки, включени в ПОО, са изпълнени до края на 2020 г.	Изпълнени са всички мерки от ПОО	Брой изпитания/в процес на изпълнение мерки. Стойност на показателя "образуван битови отпадъци на жител"	Кмет	Обществеността и заинтересовани страни
		Предоставяне безплатно на съдове за домашно компостиране на домакинства	250 000	Общински бюджет, ОПОС 2014/2020	2020	2 500 домакинства прилагат домашно компостиране	Предотвратен и отпадъци чрез прилагане на домашно компостиране от домакинства	Брой домакинства, прилагачи домашно компостиране	Зам.кмет ОИЗЕУО	Домакинства, прилагачи домашно компостиране

			Информирани на жителите за въведените електронни услуги от общината за граждани и фирми	В рамките предвидените средства за информационни кампании и на общината	Общински бюджет	2020	До края на 2020 г. проведени минимум 5 кампании	Предотвратен и отпадъци чрез разширяване предоставяне то на електронни услуги	Брой проведени кампании, брой въведени електронни услуги	Кмет	
	Осъществяване на проект за изграждане на Площадка за предаване на разделно събрани отпадъци, вкл. зона за подготовка за повторна	2 500 000	ОПОС 2014-2020	2018	Създаден център за поправка и повторна употреба на стоки	Допълнителн о предотвратен и отпадъци чрез предоставяне на услуги за удължаване на жизнения цикъл на стоки	Изпълнен проект	Зам.кмет ОИЗЕУО	Браншови организации		

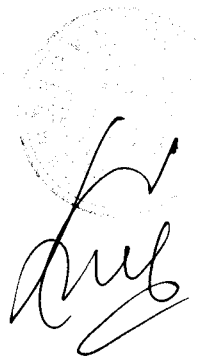

		употреба	Общински бюджет	2018	Приети промени в Наредбата за определяне на размера на местните данъци на територията на Община Пловдив	Стимулиране на лица, предоставящ и услуги, които водят до ПО	Етапи на подготовка и одобрение на промени в Наредбата за определяне на размера на местните данъци	Общински съвет-Пловдив	
2. Използване на разяснителни кампании или оказване на подкрепа на бизнеса: финансово, за вземане на решение или друг вид подкрепа.	<p>Определяне на патентния данък по ЗМДТ до допустимия минимум за тези данъчно задължени лица, чиято дейност пряко води до повторна употреба на дадени продукти (напр. ремонт на обувки, мебели, дрехи, домакински уреди и пр.) и оттам и до ПО.</p> <p>Проучване възможността за създаване и поддържане на интернет страницата на</p>			2017	Брой на посещенията в интернет страницата	Етап на проучването	Създадена публична база данни	Зам. кмет ОИЗЕУО	

		предоставяне на информация за политиките по предотвратяване на отпадъците	ия бюджет за информационни кампании и по управлене на отпадъците	ЗУО, оперативни програми	2020	Проведени кампании от ООп	Увеличаване броя на информирани те граждани по темата за предотвратяване	Брой реализирани кампании, обвързани с въпросите за ПО	ООп	Дирекция „ЕУО“
4. В контекста на обществените и корпоративни поръчки - включване на критерии за защита на околната среда и предотвратяване	Обучение относно "зелени" обществени поръчки" на служители от звената от общинската администрация с отговорности, свързани с възлагане	Общински бюджет в рамките на плана за обучение на служителите	2020	Брой проведени и реализирани "зелени обществени поръчки" Към края на 2020 г. не по-малко от 10% от обществените поръчки са "зелени"	Обучени служители относно "зелени обществени поръчки"	Брой обучени служители	Община Пловдив			

	<p>ане образуването на отпадъци в обявите за търгове и в договорите, съгласно Наръчника за екологичните обществени поръчки, публикуван от ЕК на 29 октомври 2004 г.</p>	<p>на обществени поръчки – разработване на изисквания към изпълнителите и технически спецификации.</p>											
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

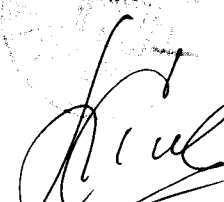
Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворените отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирани отпадъци

В съответствие с националните цели за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на отпадъците, както и стремежът за изпълнение на общинските цели за рециклиране, оползотворяване и намаляване на депонираните отпадъци, Община Пловдив в настоящата актуализация разработва мерки, тематично обособени в пет подпрограми, за изпълнение на стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворените отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирани отпадъци:

- Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло;
- Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите и изискванията за битовите биоразградими и биоотпадъци;
- Подпрограма за прилагане на изискванията за строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;
- Подпрограма за отпадъците от утайки от пречиствателната станция за отпадъчни води;
- Подпрограма за управление и намаляване на риска от депонираните отпадъци.

Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка и за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, картон, пластмаса, метали и стъкло

RECYCLE

През 2012 г. в Закона за управление на отпадъците се включи общоевропейската цел за рециклиране на битовите отпадъци, приета в законодателство на ЕС през 2008 г. По-конкретно за общините в България се постави изискването да достигнат поетапно до 2020 г. рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло (в които потоци отпадъци се включват и отпадъците от опаковки от същите материали) в следните количества:

- До 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло;
- До 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло;
- До 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.

Всяка община може да постигне целта самостоятелно или заедно с други общини, в зависимост от решението на Общото събрание на съответното РСУО и наличната инфраструктура за третиране на отпадъците в общината и региона.

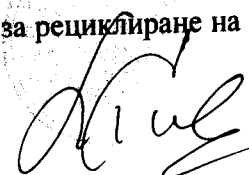
Системите за разделно събиране и рециклиране на отпадъците от опаковки от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло и НУБА и ИУЕЕО, които се осъществяват и финансират основно от организациите по оползотворяване чрез схемите за „разширена отговорност на производителя“, се отчитат и допринасят в голяма степен за постигане от общините на целите за рециклиране на битовите отпадъци.

Имайки предвид добрите практики и законодателните изисквания, Община Пловдив още през 2007 г. предприе действия и организира разделно събиране на отпадъците от опаковки от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали чрез сключване на договор с организации за оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екобулпак“ АД за пет от шестте района на територията на общината и през 2009 г. и с „Екопак България“ АД за шестия район. Към настоящия момент са сключени договори, които отговарят на новоприетия ЗУО през 2012г. Общият обем на разположените контейнери отговаря на изискванията на Наредбата за опаковки и отпадъците от опаковки спрямо населението. Разположените съдове за разделно събиране на отпадъците от опаковки задоволяват потребностите на населението. Автомобилите за събиране и извозване на разделно събраните отпадъци от опаковки, както и инсталациите за допълнително сортиране на разделно събраните отпадъци са осигурени от организациите по оползотворяване, чрез сключване на договори с подизпълнители, които притежават необходимите документи.

Извършеният морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци в периода 2015-2016 г. има важно значение за прецизиране на количествата и отчитане на изпълнението на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци.

От съществено значение за постигнатите резултати в общината по разделно събиране на отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаса и метали е наличието на пунктове за изкупуване на вторични суровини, което увеличава във висока степен кражбата на полезни компоненти от контейнерите за отпадъци и на метална инфраструктура на територията на общината.

В резултат на предприетите мерки, през последните години количеството и качеството на разделно събраните битови отпадъци от хартия и картон, пластмаса и стъкло в Община Пловдив расте, но не е достатъчно за изпълнение на целите на общината за рециклиране на

тези потоци отпадъци. Тези отпадъчни потоци представляват 41 % от общо образуваното количество на битовите отпадъци в Община Пловдив. Необходимо е да бъдат предприети допълнителни действия за оптимизиране на системите и стимулиране населението за извършване на разделно събиране на отпадъците, като:

- Осигуряване на минимум по една площадка за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата;
- Мерки за информираност;
- Мерки, свързани с контрол за изпълнение на изискванията, свързани с разделното събиране и предаване на рециклируеми битови отпадъци;
- Мерки, свързани с разширяване на системите за разделно събиране на отпадъците от юридическите лица и от гражданите;
- Въвеждане на стимули за фирмите и гражданите за активно участие в организираните от общината системи за разделно събиране на отпадъците.

Пряко отношение към постигане на специфичната цел на настоящата подпрограмата са мерките от другите подпрограми, например свързани с:

- Осъществяване на информационните кампании за ползите от разделното събиране на отпадъците, в т.ч. и за населението на общината и насърчаване на населението да събира разделно отпадъците;
- Внедряване в общината на електронна информационна система за отпадъците, чрез която ще се събират данни за отпадъците, вкл. модул за разделно събиране и за предадените за рециклиране отпадъци от хартия и картон, стъкло, пластмаса и метал, за проследяване на степента на постигане на целите и вземане на съответните управленски решения;
- Обучителни програми за поддържане и подобряване на капацитета на администрацията и контролиращите инспектори на общината;
- Анализ и инициране на общо събрание на РСУО, на което да се обсъди и вземе решение за подхода за изпълнение на целите за оползотворяване и рециклиране на битовите отпадъци от общините в РСУО, обвързано с вземането на решения по други свързани въпроси;
- Извършване на нови морфологични анализи след 5 години, съгласно изискванията на законодателството.

Реализацията на мерките от настоящата подпрограма и съотносимите мерки от други подпрограми насърчава разделното събиране и подобряване на качеството на събраните рециклируеми отпадъчни материали от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло и ще доведе до изпълнението на целите за рециклиране на тези потоци битови отпадъци от общината.

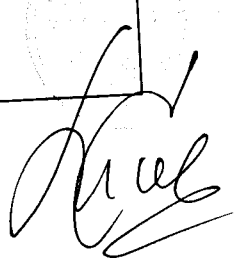

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползтворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска за околната среда от депонираните отпадъци

Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет (лв.)	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори			Отговорност за изпълнение
						Текущи	Целеви	Водещи	
Изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло	Изграждане във всеки район на Община Пловдив на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. рециклируеми отпадъци, едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци, текстил и други. В случай на осигурено финансиране – приемане и на др. видове		ОПОС 2014-2020/Общинск и бюджет/Частни инвестиции	2017-2018	Осигурена възможност населението и фирмите да предават разделно събрани битови отпадъци	Технически, финансови и административни процедури за осигуряване на площадката	Функциониращи минимум 6 площадки по чл.19, ал.3 т.11 от ЗУО	Зам.-кмет ОИЗЕУО	ООП/ Лица притежаващи документи по чл.35 от ЗУО
	Повишаване контрола относно въведените изисквания към		Общински бюджет,	2016-2020	Обхващане на всички пунктове на територията на общината	Брой извършени проверки/брой установени несъответствия	Всички площадки на които се приемат вторични	Зам.кмет ОИЗЕУО ПОИ Дирекция	Оператори на пунктове на приемане на вторични

	пунктовете за вторични суровини за предаване на битови отпадъци и на изисквания за регистрация в общината									суровини са включени в регистъра по чл.19, ал.3, т.14 от ЗУО	„ЕУО“	суровини
	Ежегодно планиране и осъществяване на тематични проверки за изпълнение на изискванията за разделно събиране и изхвърляне на отпадъците в организираната от общината система за разделно събиране на отпадъците	Общински бюджет	2016-2020	Повишаване ефективността на системата за разделно събиране	Брой осъществени тематични проверки	Осъществени ежегодно проверки във всички квартали на града	ПОИ, Дирекция „ЕУО“					
	Внедряване в общината на електронна информационна система за отпадъците, чрез която ще се събират данни за отпадъците, вкл. модул за разделно събиране и за	Оперативна програма	2017-2018	Получаване навременна и достоверна информация относно разделно събираните потоци	Етап на разработка	Изградена електронна информационна система	Зам.кмет ОИЗЕУО					ООП/ Оператори на площадки с разрешителни
			80 000									

	<p>предадените за рециклиране отпадьци от хартия и картон, стъкло, пластмаса и метал, за проследяване на степента на постигане на целите и вземане на съответните управленски решения</p>	20 000	Общински бюджет	2016-2020	Повишаване количеството и качеството на разделно събраните фракции	Брой проведени кампании/Брой участници	Увеличаване броя на участниците, спрямо предходната година	Дирекция „ЕУО“, Районни администрации	Оол
	<p>Определените на награден фонд за граждани/етажни собственици/фирми, активно участващи в системата за разделно събиране на битови отпадьци, в рамките на ежегодните информационни и образователни кампании</p>			Постоянен	Повишаване количеството на събраните за рециклиране отпадьци	Количество на събраните отпадьци спрямо предходна година	Количество на насъбрани отпадьци се увеличава	Дирекция „ЕУО“, ОП „Чистога“	Оол
	<p>Повишаване ефективността и ефикасността на системите за разделно събиране на МРО</p>								

**Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата
на рециклираните и оползотворените отпадъци и
намаляване и предотвратяване на риска от
депонирани отпадъци**

*Подпрограма за „Разделно събиране и достигане на
целите и изискванията за битовите биоразградими
отпадъци и за биоотпадъците”*

За биоразградимите битови отпадъци ЗУО регламентира конкретни и поэтапни количествени цели за отклоняване на битови биоразградими отпадъци от депата за битови отпадъци, а в края на 2013 г. с Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците за общините се въведоха цели и за разделно събиране и рециклиране и оползотворяване на биоотпадъците.

"Биоразградими" са всички битови отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и други.

"Биоотпадъците" са част от биоразградимите битови отпадъци, и по-конкретно отпадъците от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост.

Целите за рециклиране, оползотворяване и отклоняване на отпадъци от депата са:

Цел за ограничаване на количествата депонирани биоразградими отпадъци
Разпоредбите на ЗУО изискват до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г. Тази цел е в съответствие и с изискванията на Директива 1999/31/ЕС относно депа за отпадъци. Намалването на депонираните биоразградими отпадъци има пряко отношение към политиките за климатичните промени, тъй като води до намаляване на емисиите на парникови газове.

Цели за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъци

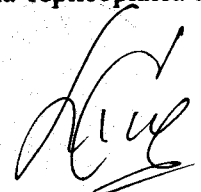
В допълнение към общоевропейската цел за намаляване на депонираните биоразградими битови отпадъци, амбициозни национални цели за оползотворяване на битовите биоотпадъци се поставиха в наредбата за разделно събиране на биоотпадъците, приета през месец декември 2013 г. Наредбата задължава общините за всеки от регионите за управление на отпадъци по чл.49, ал.9 от ЗУО да постигат поетапно цели за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци:

- До 31 декември 2016 г. - не по-малко от 25 на сто от количеството на битовите биоотпадъци образувани в региона през 2014 г.;
- До 31 декември 2020 г. - не по-малко от 50 на сто от количеството на битовите биоотпадъци образувани в региона през 2014 г.;
- До 31 декември 2025 г. - не по-малко от 70 на сто от количеството на битовите биоотпадъци образувани в региона през 2014 г.

Наредбата изисква разделно събраните биоотпадъци да се оползотворяват чрез дейностите, обозначени със следните кодове по Приложение №2 към § 1, т. 13 от допълнителните разпоредби на ЗУО:

- R 3 - рециклиране/възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители (включително чрез компостиране и други процеси на биологична трансформация), и/или;
- R 10 - обработване на земната повърхност, водещо до подобрения за земеделието и околната среда;
- R 1 - използване на отпадъците предимно като гориво или друг начин за получаване на енергия (само в случаите на анаеробно разграждане на биоотпадъци).

Целите се считат за изпълнени при условие, че биоотпадъците са събрани разделно при източника на образуване, транспортирани и предадени за оползотворяване. В допълнение, Наредбата изисква кметовете на общини да осигурят цялото количество образувани биоотпадъци от поддържането на обществени площи, паркове и градини на територията на

съответната община да се събират отделно и оползотворяват.

Биоотпадъците, преработени чрез домашно компостиране, се считат от законодателството за предотвратени отпадъци и не се отчитат за изпълнение на целите за биоотпадъците.

Важна предпоставка за значителното подобряване на управлението на биоразградимите, в т.ч. на биоотпадъците в общината и постигане на посочените цели са някои предприети мерки от общината:

- Задълбочен анализ на отпадъците, осъществен за целите на разработване на настоящата програма за управление на отпадъците;
- Извършване на морфологичен анализ на битовите отпадъци, който да даде точна информация за генерираните биоразградими битови отпадъци и биоотпадъци по отделни отпадъчни потоци;
- Предприети действия за въвеждане на разделно събиране на растителни отпадъци;
- Предприети действия за проектиране и изграждане на Център за управление на отпадъците с два подобекта, във връзка с бъдещите дейности по компостиране на растителните отпадъци.

Данните от морфологичния анализ показват, че биоразградимите отпадъци представляват 57 % от общото количество на битовите отпадъци, а дела на биоотпадъците е 35 процента.

Препоръчително е допълването на общинската наредба за управление на отпадъците със специални разпоредби и изисквания за разделно събиране и оползотворяване на зелените биоотпадъци, които да влязат в сила след създаването на съответната система, включително и биоотпадъците от пазарите.

Пряко отношение към постигане на набелязаните цели на настоящата подпрограмата са мерките от други подпрограми, свързани с обучения, информационни кампании, информационното обезпечаване на отпадъците и други.

Осъществяването на подпрограмата ще има принос за изпълнение и на националните цели за биоразградимите отпадъци, както и целите за намаляване на парниковите газове в съответствие с Третия национален план по изменение на климата до 2020 г., тъй като изпълнението на мерките за биоразградимите отпадъци са едновременно и мерки за намаляване и предотвратяване на емисиите на метан от депата за битови отпадъци.

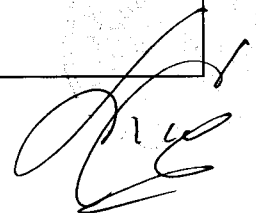

План за действие към Подпрограмата за управление на отпадъците в градско съобщество

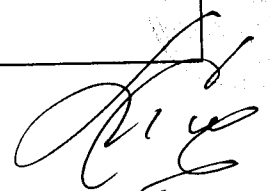
Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване риска от депонирани отпадъци

Оперативна цел	Дейности / мерки	Бюджет (лв.)	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори		Отговорност за изпълнение	
						Текущи	Целеви	Водещи	Партньор
Постигане на целите за разделно събиране и оползотворяване на биотпадъци и целите за отклоняване от депонирани отпадъци	Подготовка и изпълнение на проект изграждане на площадка на територията на общината за открито компостиране на зелените отпадъци в зависимост от условията и изискванията в на ОПОС 2014 до 2020 г.		ОПОС 2014-2020/Общински бюджет/	2016	Одобreno за финансиране проектно предложение и реализация на проекта	Технически, финансови и административни процедури за осигуряване на площадката	Въведена в експлоатация площадката за компостиране на растителни отпадъци	Зам.-кмет ОИЗЕУО	Партньор
	Изграждане на системата за разделно събиране на растителни отпадъци от домакинствата с дворове		Общински бюджет	2016-2020	Обхващане на четирите квартала	Брой поставени контейнери/Брой установени несъответствия от обслужващата фирма относно чистотата на отпадъците	Изграждане на ефективна система за разделно събиране в съответствие с Наредба за разделното събиране на	Зам.кмет ОИЗЕУО, ПОИ, Дирекция „ЕУО“, ОП „Чистота“, ПОИ	Домакинства

	Обхващане на допълнителни обекти от обществени места – паркове и градини с цел разделно събиране на зелени биотпадъци и достигане на максималния капацитет на бъдещата инсталацията за компостиране		Общински бюджет	2018-2020	Осигуряване на качествен растителен отпадък за компостиране	Брой посетени обекти/Брой организации желаещи да се включат в системата за разделно събиране	Биотпадъците Инсталацията преработва отпадъци с максимален капацитет	Дирекция „ЕУО“, Районни администрации Оп „Градини и паркове“	Фирми и организации на територията на общината
Изготвяне на анализ, последващо планиране и реализиране на дейности по разделно събиране на растителни отпадъци с цел осигуряване на места, където гражданите да могат да оставят растителни отпадъци и	100 000	Общински бюджет	2016-2018	Разширяване териториалния обхват на системата за разделно събиране	Документи по изпълнение на анализа и последващото планиране	Осигурени допълнителни съдове и места, където гражданите да могат да оставят растителния си отпадък	Зам.-кмет ОИЗЕУО	Домакинства и фирми	

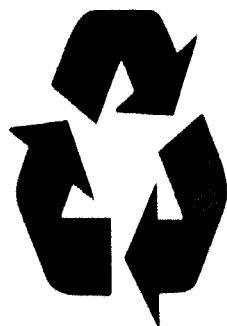

							поставяне на контейнери в райони със смесено застрояване, където се генерира по-голямо количество на растителен отпадък												
						Общински бюджет	2017-2018	Увеличаване на количеството на разделносъбраните биоотпадъци	Брой пазари включени в системата	100 % от пазарите са включени в системата	Дирекция „ЕУО“, Районни администрации ОП „Общински пазари“								
						Общински бюджет	2016-2017	Разделно събиране на биоотпадъци	Брой участници в системата	Увеличаване на териториалния обхват	Кмет. Дирекция „ЕУО“ ОП „Чистота“								
						Общински бюджет	2016-2020	Осигуряване на качествен материал за компостиране	Брой извършени проверки	Увеличение в проценти на лицата, които прилагат системата в съответствие с изискванията	ПОИ. Районни администрации								

**Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата
на рециклираните и оползотворените отпадъци и
намаляване и предотвратяване на риска от
депонирани отпадъци**

*Подпрограма за „Прилагане на изискванията за
строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване
на сгради“*

Отпадъци от строителство и разрушаване са отпадъци, съответстващи на кодовете на отпадъци от група 17 от Приложение №1 на Наредбата за класификация на отпадъците (минерални отпадъци, пластмаси, метал, хартия, изолационни материали, дърво, азбест, други опасни отпадъци и др.).

Отпадъците от строителството и разрушаването във висока степен подлежат на рециклиране и повторна употреба и от проблем за околната среда те могат да се превърнат в ценен ресурс. Ето защо според европейското законодателство до 2020 г. подготовката за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни отпадъци от строителство и разрушаване следва да се увеличи най-малко до 70% от общото им тегло. ЗУО определи поетапно по години целите за България на национално ниво за рециклиране и друго оползотворяване, за да се достигне крайната цел, произтичаща от европейското законодателство, през 2020 г.:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L. G.', is written over a faint circular stamp.

- До 1 януари 2016 г. - най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
- До 1 януари 2018 г. - най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
- До 1 януари 2020 г. - най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

Община Пловдив както и другите общини в страната, имат следните отговорности, произтичащи от ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влягане на рециклирани строителни материали:

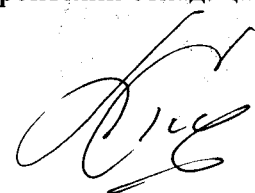
1. Анализиране на събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата;
2. Когато общината е Възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи:
 - да изпълни реално Плана за управление на отпадъците;
 - да разработва План за управление на строителните отпадъци като част от строителната документация за инвестиционния проект за издаване на разрешение за строеж;
 - да влага в строежите определен процент материали от рециклирани строителни отпадъци или материално оползотворяване в обратни насипи;
 - да осигури селективното разделяне и материално оползотворяване на определени видове строителни отпадъци в минимални количества.

Изискването за разработване на план за управление на отпадъците не се прилага за:

- разрушаване на сгради с РЗП под 100 кв. м;
- реконструкция, основен ремонт и/или промяна предназначението на строежи с РЗП, по-малка от 500 кв. м;
- строеж на сгради с РЗП, по-малка от 300 кв. м;
- разрушаване на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи, когато тяхното премахване е наредено по спешност от компетентен орган.

Община Пловдив не разполага с инфраструктура за оползотворяване на строителни отпадъци. Инсталацията в с. Първенец, Община Родопи, която се експлоатира в съответствие с Регистрационен документ №09-РД-478-00 от 22.06.2015 год. на „СО СПЕКТЪР” ЕАД преработва само част от отпадъчните потоци строителни отпадъци.

На Регионалното депо в гр. Асеновград е изградена клетка за депониране на строителни отпадъци. Целесъобразно общината да извърши проучване на възможностите за рециклиране на строителни отпадъци в териториално близки региони, както и за оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи, рекултивация на нарушени терени и стари депа и други подобни и информирание на гражданите и другите организации чрез интернет страницата си, както и да анализира възможностите за осигуряване на собствена стационарна или мобилна инсталация за рециклиране на строителни отпадъци.

Анализът на нормативните документи показва, че в Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив са разписани условията и реда за управление на строителни отпадъци. Следва да се увеличи контрола по изпълнение задълженията на лицата, които трябва да докладват в общината за количествата събрани, транспортирани и предадени за оползотворяване, в т.ч. рециклиране строителни отпадъци.

Другите мерки, включени в подпрограмата, са свързани с осигуряване на условия общината да изпълни посочените по-горе ангажименти от компетенции на общината и са насочени към:

- Осигуряване от общината на площадка, на която гражданите и други организации да предават без заплащане разделно събрани строителни отпадъци от малки ремонтни дейности до определени количества;
- Изпълнение на функциите на общината като възложител на строежи и разрешаващ орган за строителството и въвеждането на строежи в експлоатация в контекста на изискванията на нормативната уредба за строителните отпадъци, както и орган, одобряващ плана за управление на отпадъците като част от строителната документация.

Аналогично на предходните подпрограми част от мерките, които пряко влияят на постигане на оперативната цел „Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради“ не са засегнати поради включването им в други подпрограми.

При планиране и осъществяване на мерките, отнасящи се до строителните отпадъци, е взета предвид и нормативната уредба, че за депонирането на тези отпадъци се заплащат отчисления за депониране за всеки тон депониран отпадък, като размерът на отчисленията нараства от 36 лв./т през 2016 г. до 95 лв./т през 2020 г.

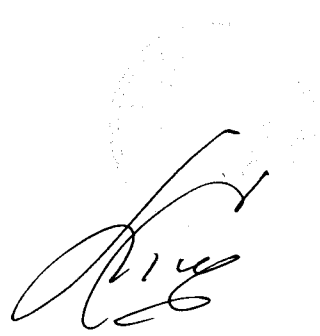

План за действие към Програмата за опазване на околната среда в област Пловдив за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци

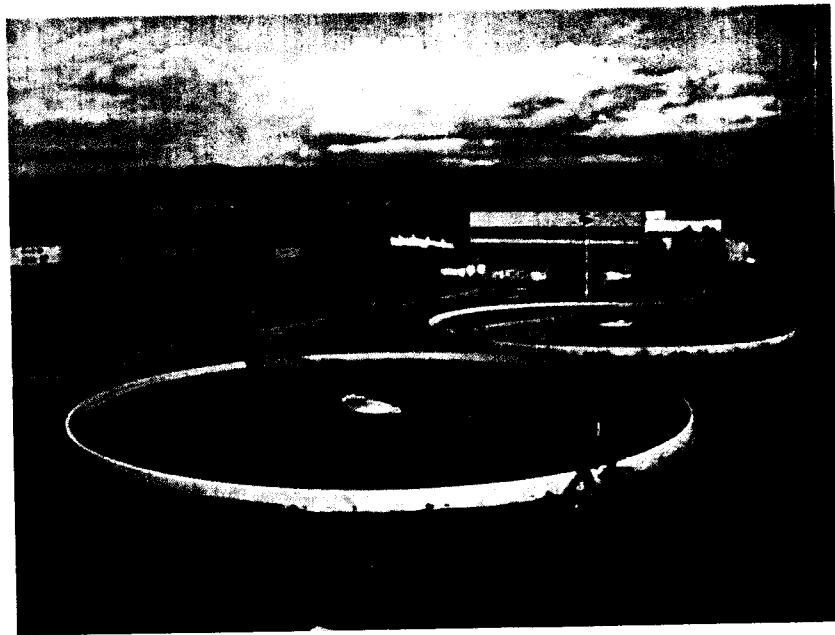
Оперативна цел	Дейности / мерки/	Бюджет (лв.)	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори		Отговорност за изпълнение	
						Текущи	Целеви	Водещи	Партньор
Увеличаване на количествата разделно събрани и оползотворени строителни отпадъци от текущи ремонти на домакинствата и от строителни дейности на община Пловдив с възложител	Проучване и осигуряване на възможност гражданите да предават без заплащане до определени количества разделно събрани строителни отпадъци от малки ремонтни дейности на площадките по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО		Общински бюджет	2016-2017	Осигурена възможност гражданите да предават сами строителните си отпадъци от ремонтни дейности	Проучвания/Анализи/Промяна в Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив	Осигурена възможност за събиране на строителни отпадъци от домакинствата на площадките по чл.19, ал.3 т.11 от ЗУО	Зам.-кмет ОИЗЕУО ОП „Чистота” Дирекция „ЕУО”	Лица оператори на площадките/Домакинства

	<p>Проучване на възможностите за рециклиране на строителни отпадъци в териториално близки региони, както и за оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи, рекултивация на нарушени терени и депа, и други подобни</p>		Общински бюджет	2016-2017	Оползотворяване на строителни отпадъци от общински обекти	Проучвания	Споразумения за партньорство с други общини	Зам.кмет ОИЗЕУО Зам.кмет ОСУТСИ	Общини в региона
	<p>Проучване възможността за осигуряване на собствена стационарна или мобилна инсталация за рециклиране на строителни отпадъци</p>		Общински бюджет	2017	Рециклиране на строителни отпадъци, разделно събрани от домакинствата и от общински обекти	Проучвания	Анализ на инвестиционни експлоатационни разходи и на възможност за реализиране на получените рециклирани материали	Зам.кмет ОИЗЕУО Зам.кмет ОСУТСИ	Общини в региона/ПЧП

**Стратегическа цел 2: Увеличаване на
количествата на рециклираните и
оползотворените отпадъци и намаляване и
предотвратяване на риска от депонирани
отпадъци**

*Подпрограма „Управление на отпадъци от
утайки от пречиствателната станция за
отпадъчни води”*

ПСОВ – Пловдив обслужва повече от една община, като същата се стопанисва, поддържа и експлоатира от „ВиК“ ЕООД Пловдив.

Съгласно Наредба №2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците, утайките от ПСОВ Пловдив, са класифицирани като неопасен отпадък, с код и наименование - 19 08 05 „Утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места”.

Образуват се в първичните и вторични утайтели, уплътняват се и се обезводняват с лентови филтърпреси. Обезводнената утайка е полутвърд отпадък, с гелообразна структура, съдържание на сухо вещество 18-22% и на органични вещества 65-70% .

С цел последваща употреба, утайките се предават за компостиране по технологията с червени калифорнийски червеи и за биологично разграждане с биоразградимата фракция на смесен битов отпадък.

Община Пловдив е подала проектно предложение по процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Околна среда 2014 – 2020” №BG16M10P002-1.006 „Изпълнение на ранни „ВиК” проекти” за „Интегриран проект за подобряване на водния сектор в град Пловдив – фаза 1“. Основната цел на рехабилитацията на ПСОВ е да се намали притока на вредни вещества и биогенни елементи във водоприемника. Пречистването на отпадъчните води следва да даде възможност за надеждно и технологично стабилно постигане на съответствие с европейските изисквания за водите, изпускани от градски ПСОВ (Директива 91/271/ЕЕС на Съвета) при икономически изгодни условия. Предложените допустими инвестиционни мерки за финансиране от Кохезионния фонд по ОПОС ще бъдат приложени в периода от 2014 - 2020 г. за пречистване на отпадъчните води. Тези мерки включват основно реализация на отстраняването на биогенните елементи в съответствие с разрешителното за заустване с предхождаща денитрификация, засилено биологическо отстраняване на фосфора и утаяване на химическия фосфат надолу по пътя на водата. Процесът на обработка на утайката също ще бъде оптимизиран в този период включително чрез стабилизация на утайката, механично отстраняване на водата, термично изсушаване на утайката и използване на биогаза.

Съгласно Наредба №2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците, утайките от ПСОВ Пловдив са класифицирани като неопасен отпадък, с код 19 08 05 и наименование „Утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места”.

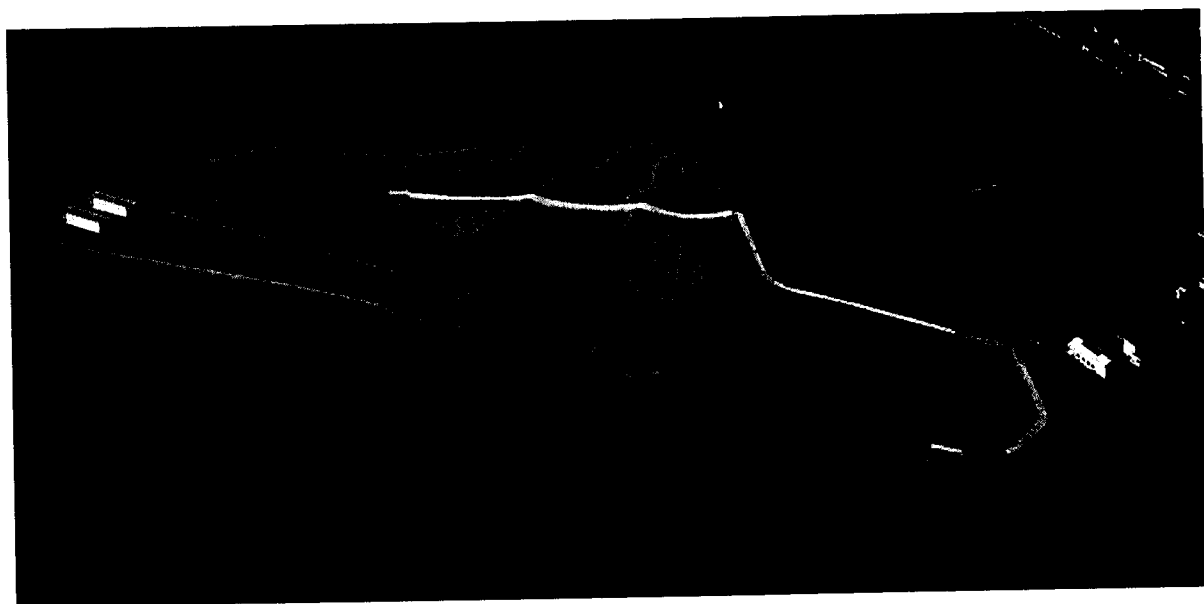

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонирани отпадъци

Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет (лв.)	Източници на финансирание	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори		Отговорност за изпълнение	
						Текущи	Целеви	Водещи	Партньор
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени утайки от ПСОВ	Реализация на „Интегриран проект за подобряване на водния сектор в град Пловдив – фаза 1“		ОПОС 2014-2020 Общински бюджет	2020	Получаване на стабилизана утайка, термично изсушаване на утайката и използване на биогаза	Напредък по реализация на проектното предложение	Реализиран интегриран проект за подобряване на водния сектор – фаза 1	Кмет	„Вик“ ЕООД Пловдив
	Третиране на образуваната утайка от ПСОВ – Пловдив съгласно Национален план за управление на утайките от пречиствателни станции за отпадъчни води		„Вик“ ЕООД	2020	Екологосъобразно оползотворяване на утайките от ПСОВ	Проучвания	Договори	„Вик“ ЕООД	Община Пловдив и други общини в региона
	Проуване възможността за оползотворяване на утайките и изготвяне на актуализирана програма за управление на утайките от ПСОВ-Пловдив		„Вик“ ЕООД	2017	Обследвани възможности за третиране на утайки от ПСОВ	Проучвания	Изготвен план за действие при решаване на проблема с утайките от ПСОВ - Пловдив	„Вик“ ЕООД - Пловдив	

**Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата
на рециклираните и оползотворените отпадъци и
намаляване и предотвратяване на риска от
депонирани отпадъци**

***Подпрограма „Управление и предотвратяване на
риска от депониране на отпадъци”***

Депонирането на отпадъците стои на най-ниското ниво в йерархията на управление на отпадъците, въведена с европейското и с националното законодателство. Все още и най-напредналите държави не могат да предотвратят напълно депонираните отпадъци. Предотвратяването и намаляването на риска от депонираните отпадъци може да се постигне чрез мерки, целящи ползване на депа, отговарящи на нормативните изисквания, чрез предотвратяване на отпадъците, чрез увеличаване на количествата, рециклирани и оползотворени отпадъци, както и чрез закриване на старите депа за отпадъци и депониране на неоползотворими фракции (във възможно най-малки количества), на депа, които отговарят на всички екологични изисквания, както и рекултивация и последващи грижи и мониторинг на закритите депа и оползотворяване на сметищния газ от тях.

Част от мерките, свързани с подобряване на йерархията на управление на битовите отпадъци (рециклиране и оползотворяване на биоразградимите и рециклируемите от хартия, метал, пластмаса и стъкло и др.), както и на строителните отпадъци и на утайките от ПСОВ, включени в предходните подпрограми, имат съществен принос за

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'R. G.', located at the bottom right of the page.

предотвратяването и намаляването на депонираните отпадъци.

В настоящата подпрограма са включени допълнителни мерки от компетенциите на общината, обособени условно в две групи.

Първата група мерки са свързани с подобряване управлението на други потоци битови отпадъци извън обхванатите битови отпадъци от предходните подпрограми, целящи подобряване на тяхното разделно събиране и отклоняването им от депониране.

Община Пловдив изпълнява мерките за разделно събиране на опасните битови отпадъци чрез събирането им в близост до генераторите по предварително определен график чрез мобилен пункт. Общината е сключила и договори за сътрудничество с организации за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, които съдържат опасни компоненти, като ИУМПС, НУБА и ИУЕЕО, ОМ и ИУГ. Допълнителните мерки в подпрограмата целят подобряване и разширяване на обхвата на вече въведените мерки.

Втората група мерки са свързани с намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци, включително и намаляване на емисиите на парникови газове (метан) от депата, в т.ч:

- закриване и рекултивация на общински депа за битови отпадъци с прекратена експлоатация;
- проучване за инсталации за оползотворяване на сметищния газ;
- мониторинг и след експлоатационни грижи за закритите депа за отпадъци;
- контрол за спазване на всички изисквания при депониране на остатъчните фракции от битовите отпадъци.

Община Пловдив е оператор на депа, които отговарят на нормативните изисквания:

- Регионално депо за неопасни отпадъци в землището на с. Цалапица;
- Депо за неопасни отпадъци към обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“.

Двата обекта се експлоатират в съответствие с издадените Комплексни разрешителни. При стопанисването им се прилага Система за управление на околната среда.

Предвид обстоятелството, че разрешения капацитет с КР №355-НО/2008 г. на МОСВ е до достигане на кота +/-13 (+/-22 в билото) е извършена актуализация на работен проект за „Депо за твърди битови отпадъци на гр. Пловдив в землището на с. Цалапица“, подобект „Горен изолиращ екран, рекултивация“. Депото има капацитет за разширение, чрез реализация на втори етап – до кота +/-30 (+/-36 в билото). В случай, че общините, членове на РС-Цалапица не вземат решение за предприемане на действия за увеличаване разрешения капацитет, може да започне поетапно закриване и рекултивация.

През 2009 г. при пускане в експлоатация на обект „Депо за неопасни отпадъци и

Инсталация за биологично разграждане по закрит способ" в с. Шишманци е изградена базовата инфраструктура и първа клетка на депо за неопасни отпадъци от общо четири клетки. След запълване на първа клетка може да бъде извършена частична рекултивация. В подпрограмата са включени и някои свързани с депонирането на смесени битови отпадъци мерки, и по-конкретно - закупуване на нови контейнери за смесени битови отпадъци, оптимизиране на системите за разделно събиране на отпадъци от почистване на улици и др.

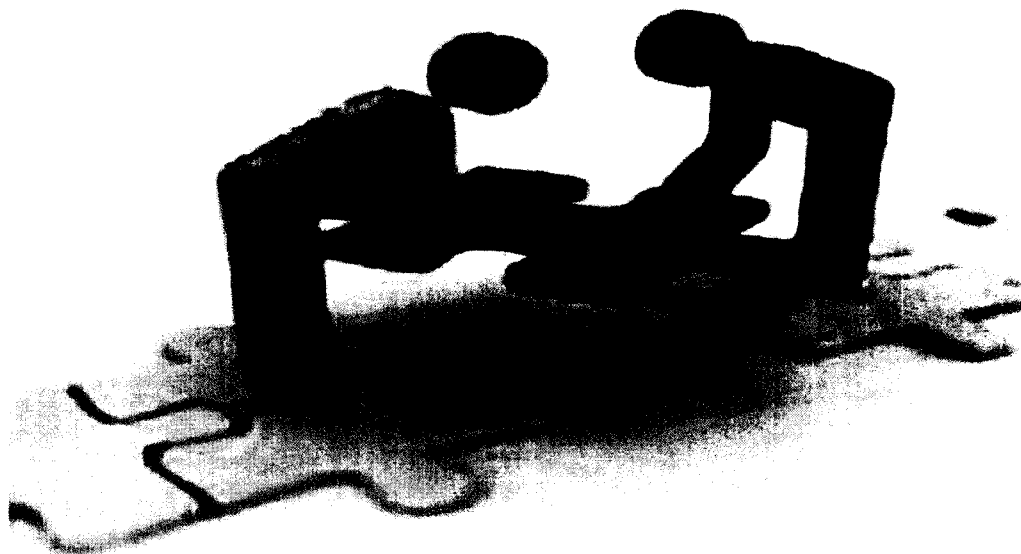
Що се отнася до намаляване и предотвратяване на риска от депониране на опасни битови отпадъци мерките се отнасят до оптимизиране на системите за събирането им, чрез съвместни действия на Община Пловдив и ООп.

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци

Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет (лв.)	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори		Отговорност за изпълнение	
						Текущи	Целеви	Водещи	Партньор
Намаляване вредното въздействие на отпадъците върху околната среда	Закриване и рекултивация на депото в с. Цалпаща след достигане на разрешения капацитет и вземане решение за прекратяване дейността на инсталацията		Отчисления по чл.60 от ЗУО ПУДОС	След преустановяване на експлоатацията	Налична актуална информация за остатъчния капацитет на депото след предприемане действия по увеличаване на капацитета .	Писмо за иницииране на Общо събрание на РСУО Стартиране на процедура по ЗООС	Протокол от проведено Общо събрание с включена информация за дело Цалпаща	Кмет	Общини членове на РС-Цалпаща/Главен изпълнител на обекта
	Проучвания и изграждане на система за улавяне на биогаза, чрез оползотворяване или изгаряне на факул		Оперативни програми Общински бюджет	2020	Намаляване вредното въздействие на сметишните газове върху околната среда	Проучвания	Избор на подходяща технология за оползотворяване на сметишния газ	Кмет	
	Рекултивация на клетка 1 на Депо за неопасни отпадъци в с. Шишманци		Отчисления по чл.60 от ЗУО Общински бюджети на						„Коисорци ум Екологичен завод“ ДЗЗД,

Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда

Подпрограма „Подпрограма за информационно осигуряване на общинската администрация и подобряване на административния капацитет”

За ефективното управление на отпадъците от ключово значение е наличието на капацитет в общината за изпълнение на функциите, произтичащи от нормативната уредба и поставените общински цели във връзка с общинската политика за управление на отпадъците.

Новите и все по-големи изисквания на националното законодателство за отпадъците налагат непрекъснато развитие и повишаване на административния капацитет на Община Пловдив, което да гарантира, че общината разполага с ключовите характеристики на добро управление на отпадъците на територията ѝ.

Тези ключови характеристики определят и оперативните цели на настоящата подпрограмата, около които са обединени включените в подпрограма мерки:

A handwritten signature in black ink, located at the bottom right of the page. The signature is stylized and appears to be a personal name.

- Подобряване на нормативното осигуряване на дейностите за управление на отпадъците;
- За постигане на тази оперативна цел е предвидено непрекъснато следене на развитието на националното законодателство в сектор отпадъци с цел навременно отразяване на необходимите промени в местната нормативна уредба, както и промени в нормативните и ведомствените документи на общината съобразно местните условия и възникващи потребности. Разработването на ясни вътрешни правила за наблюдение, отчет и оценка на изпълнението на Програмата също е от ключово значение за проследяване на напредъка в изпълнението и навременно предприемане на коригиращи действия в случай на възникнали проблеми;
- Подобряване на информационното осигуряване на дейностите за управление на отпадъците.

Необходимо е всички дейности и процеси в областта на отпадъците да бъдат информационно обезпечени чрез изграждане на единна информационна система, която да осигурява възможности за събиране, съхранение и обработка на данните в интегриран вид. Единната информационна система за отпадъците ще гарантира качествено изготвяне на анализи и отчети и проследяване на напредъка по постигане на целите, заложиени в Програмата за управление на отпадъците на Община Пловдив до 2020 г.

Развитие на човешките ресурси

В съответствие с развитието на националното законодателство в сектор отпадъци и с националните политики за непрекъснато повишаване на квалификацията и за учене през целия живот, в подпрограмата са планирани дейности за развитие на компетентността, знанията и уменията на служителите от администрацията и от ОП „Чистота“ с функции относно отпадъците и за тяхното ресурсно обезпечаване.

Включените в подпрограмата мерки имат хоризонтален характер и тяхното изпълнение ще подпомогне постигането на всички стратегически цели на Програмата за управление на отпадъците 2014-2020, актуализация 2016 г. на Община Пловдив.

План за действие за 2016 г. на Община Пловдив за изпълнение на програмата "Чиста и безопасна околна среда"

Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда

Оперативна цел	Дейности / мерки/	Бюджет (лв.)	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори		Отговорност за изпълнение	
						Текущи	Целеви	Водещи	Партньор
Подобряване на нормативното и информационното осигуряване на дейностите за управление на отпадъците	Приемане на промени в общинската нормативна уредба съобразно развитието и изискванията на националното законодателство и местните политики за управление на отпадъците		Общински бюджет	Постоянен	Нормативна осигуреност	Брой приети/Допълнени документи	Приети промени в общински документи при идентифицирана необходимост	Ресорси Зам.-кмет	
	Разработване и внедряване на процедурни правила за проследяване на напредъка по изпълнението на		Общински бюджет	2016 г.	Определени процедурни правила за наблюдение и отчитане		Разработена система за проследяване на напредъка по изпълнение на мерките в ПУО	Ресорси Зам.-кмет	

настоящата ПУО, вкл. допълване на вътрешно-ведомствени актове при необходимост	80 000	Общински бюджет	2017-2018	Изградена информационна система за отпадъците	Етапно въвеждане в действие на информационната система за отпадъците	Напълно функционираща информационна система за отпадъците	Кмет	
Разработване и приемане на вътрешни правила относно задълженията и координацията за събиране, обработка и предоставяне на информация и сроковете съобразно специфичните нормативни и оперативни изисквания, както и обучения на		Общински бюджет	2018		Изготвени вътрешни правила	Приети вътрешни правила/Обучени ползватели на системата	Зам.кмет ОИЗУО, Дирекция „ЕУО”, Дирекция АИО	

служителите, които работят със системата													
Изготвяне на морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на Община Пловдив	30 000	Общински бюджет, отчисления чл.64 ЗУО	2019 г.	Получени данни за морфологичния състав	Изпълнени етапи от анализа	Проведено изследване на морфологичния състав на битовите	Кмет						
Провеждане на периодични обучения на служителите в общинска администрация и общинските предприятия по въпросите свързани с управление на отпадъците	Общински бюджет	Ежегодно		Повишаване компетентностите на служителите във връзка с управление на отпадъците	Брой проведени обучения	Брой обучени служители	Зам.-кмет ОИЗЕУО, Отдел УЧР	МОСВ РИОСВ НСОБР др. организации					

**Стратегическа цел 4: Превръщане на
обществеността в ключов фактор при прилагане на
йерархията на управление на отпадъците**

*Подпрограма „Информирание на обществеността по
въпросите на управление на отпадъците”*

Информирането и участието на обществеността е основен компонент от всяка програма за управление на отпадъците. Отпадъците са резултат от човешката дейност и без участието на населението, основен генератор на битови отпадъци, дори и най-добре разработената програма не може да постигне своите цели. От особена важност е да се повишава разбирането сред населението и бизнеса за йерархията при управление на отпадъците, т.е. за приоритетния ред на това как да се справяме с отпадъците, както и за отговорностите на всеки, който образува или допринася за образуването на отпадъци, включително и

Handwritten signature

отговорността да покрива пълните разходи за своите действия.

За постигане на стратегическата цел „Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците“ са включени мерки с неинвестиционен характер. На практика мерките в настоящата подпрограма подпомагат изпълнението и на мерките в другите подпрограми, а оттам допринасят за постигане и на останалите три стратегически цели на Програмата за управление на отпадъците на Община Пловдив.

Мерките са насочени към:

- Повишаване на ролята на обществеността в процеса на вземане на решения относно политиката за управление на отпадъците в общината;
- Изграждане на информирано поведение и на обществени нагласи относно отпадъците и повишаване на участието на населението и бизнеса в предотвратяване на отпадъците и в разделното събиране на битовите и строителните отпадъци съобразно йерархията за управление на отпадъците.

Предвидените в подпрограмата мерки включват публикуване и разпространение на актуална информация и провеждане на разяснителни кампании за повишаване на информираността и разбирането сред населението и бизнеса - за същността, принципите и йерархията за управление на отпадъците; за услугите по събиране, транспортиране и третиране на различните потоци отпадъци, предоставяни от Община Пловдив; за задълженията на гражданите и бизнеса и за действията, които трябва да предприемат при управление на генерираните от тях отпадъци. Планирани са също мерки, които чрез подходящи техники или схеми включват пряко гражданите в дейности за разделно събиране на различни потоци битови отпадъци. Специално внимание ще бъде обърнато на работата с децата в детските градини и училищата на територията на общината, предвид създаването у тях на устойчиви нагласи и поведение относно отпадъците. Друга група мерки е насочена към участие на обществеността в процеса на вземане на решения относно политиката за отпадъците чрез допитвания, консултации, публични обсъждания.

За финансиране на мерките в подпрограмата общината ще използва средства от общинския бюджет, от отчисленията при извършване на дейност по обезвреждане на отпадъци чрез депониране по чл.64 ЗУО, от ОП „Добро управление“ 2014-2020 г. и други източници.

Не са посочени финансови средства за мерките, които ще се изпълняват в рамките на обичайните средства, предвидени в общинския бюджет за съответните дейности.

Стратегическа цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при предлагане на Мерките на управление на

План за действие към Подпрограма за Информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет (лв.)	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори		Отговорност за изпълнение	
						Текущи	Целеви	Бодещи	Партньор
Повишаване ролята на обществеността в политиката за управление на отпадъците	Публикуване на обяви за консултации, провеждане на срещи, обществени обсъждания и други в процеса на вземане на решения по общински нормативни актове, решения и общински документи в областта на отпадъците		Общински бюджет	Постоянен	Осигуряване на предложения за участие на обществеността в процеса на вземане на решения относно общинската политика за управление на отпадъците	Брой проведени обществени консултации /обсъждания	Брой проведени обществени консултации/ обсъждания	Кмет Дирекция „ЕУО“	
	Провеждане на анкетно проучване за отчитане мнението на жителите на относно различни аспекти на политиката и услугите за отпадъците и качеството на предоставяните услуги		Отчисления по чл.64 ЗУО, общински бюджет	Ежегодно до 31 юни	Събрали информация за обществените нагласи с цел подпомагане вземането на управленски решения, съобразени с	Възложени и изпълнени анкети проучвания	Проведени минимум 5 анкети проучвания	Дирекция „ЕУО“ ОП „Чистота“ Районни административни	

	Публикуване на годишни отчети за изпълнение на настоящата Програма за управление на отпадъците до 2020 г.		Общински бюджет	Постоянен	Осигурена прозрачност при изпълнение на общинската политика за отпадъци	Публикувани годишни отчети на интернет страницата на общината	Публикувани годишни отчети	Зам.кмет ОИЗЕУО, Дирекция „ЕУО”	
	Обявяване на пилотна програма за награди „Шампиони по рециклиране“ в няколко категории участници: училища, обществени сгради и бизнес компании чрез доброволно включване от тяхна страна.	5 000	Общински бюджет	2017	Популяризиране значимостта на рециклирането в ежедневието на участниците.	Количество събрани годни за рециклиране отпадъци	Брой организации, участващи за периода на прилагане	Кмет Дирекция „ЕУО”	Отдел Образован ие Дирекция Общинска собствено ст ООп Търговско - промишле на камара -Пловдив
	Включване в ежегодни национални кампании за почистване, разделно събиране и др.		Общински бюджет	Постоянен	Повишаване чувствителността по темата за отпадъците	Количество събрани отпадъци за рециклиране	Брой кампании/Брой участници	Дирекция „ЕУО”	ООп Районни администр ации НПО

6. Координация на ПУО с други планове и програми

Разработването на актуализацията 2016 г. на общинската програма за управление на отпадъците 2014-2020 г. е координирано както с национални, така и с общински програмни документи, като разбира се са отразени спецификите, приоритетите и потребностите на общината в сферата на управление на отпадъците.

6.1 Координация с програмни документи на национално ниво

При разработване на настоящата програмата са взети предвид основните постановки на националните програмни документи, в т.ч.:

- Националният план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Националната програма за предотвратяване на отпадъците като част от него;
- Националният стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране до 2020 г.;
- Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г.;
- Националният план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г.;
- Трети национален план за изменение на климата 2013-2020 г.

Очаква се изпълнението на предвидените мерки от общинската програма за управление на отпадъците да допринесе в значителна степен за изпълнението на целите на посочените национални програмни документи, тъй като поставените общински цели са в пълен синхрон с националните цели, приоритети и мерки в областта на управление на отпадъците.

6.2 Координация с програмни документи на Община Пловдив

Програмата за управление на отпадъците е елемент от цялостната система за планиране на развитието на общината. Целите и мерките в ПУО са синхронизирани и съобразени с ключови общински програмни документи.

Общински план за развитие на Община Пловдив за периода 2014 - 2020 г.

Общинският план за развитие определя рамката за развитие в новия програмен период, като интегрира икономическите, екологичните, социалните и инфраструктурните аспекти на желанието за устойчив и балансиран растеж на територията на общината като дефинира стратегически и специфични цели, приоритети и мерки.

ПУО е в подкрепа на достигането на стратегическа цел 4: **ЖИЗНЕНА СРЕДА И СВЪРЗАНОСТ** от Общинския план за развитие: Мярка 4.15. Въвеждане на системи за разделно събиране на битови отпадъци и подобряване ефективността на системите за разделно събиране на масово разпространени отпадъци.

Очакван резултат: Ефективни комплексни дейности за управление на отпадъците.

Препоръчителни задачи: Доброто управление на отпадъците е задължително условие за

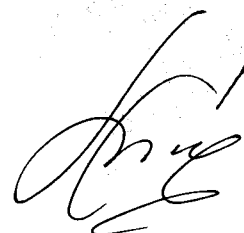
устойчивото развитие на Община Пловдив. Важността на дейността е потвърдена и от приоритетите на Оперативната програма за развитие на околната среда за периода 2013-2020. Тези обстоятелства мотивират насочването на инвестиции и различни инициативи с оглед на оптималното събиране, преработване, усвояване и повторна употреба на отпадъците.

Мярката се групира в две основни направления – организационни и функционални. Първата група извежда нуждата от информационни кампании и различни публични срещи и събития за създаването на разумно отношение спрямо употребата на продуктите, изхвърлянето и третирането на отпадъците. Изброената потребност се покрива и от съдържанието на Мярка 2.6, като двете мерки съвместно подпомагат постигането на „зелен” и устойчив начин на живот.

Функционалните изисквания към управлението на отпадъците изискват осигуряването на действаща система за събиране на отпадъците, включваща разполагането на специализирани контейнери и подвижен състав. Добавят се съоръженията за сепариране и рециклиране на отпадъците в търсене на последваща повторна употреба. Възможност за оползотворяване на отпадъците представлява и преработката им с оглед на добиването на електрическа или топлинна енергия.

Отделни компоненти на мярката са изграждане на площадка за открито компостиране на биоотпадъците от поддържане на обществени площи, паркове и градини на територията на Община Пловдив; изграждане на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, минимум по една във всеки район на Община Пловдив; Изграждане на инсталация за рециклиране на строителни отпадъци (стационарна и мобилна).

Актуализацията на общинската програма за управление на отпадъците 2014-2020 г. е продължение и надграждане на общинските стратегически и планови документи в областта на управление на отпадъците.

7. Мониторинг, отчет и контрол на изпълнението на ПУО 2014-2020, актуализация 2016 г.

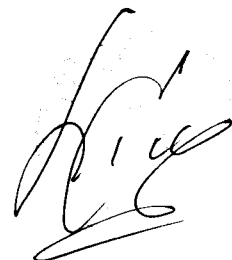
Наблюдението и оценката на изпълнението на Програмата за управление на отпадъците на Община Пловдив е от ключово значение, с оглед проследяване на напредъка по постигане на предварително поставените цели, срокове и ресурси и навременно предприемане на действия за преодоляване на възникващи проблеми при реализацията на мерките и постигане на програмните цели, а при необходимост - предприемане на действия за актуализация на Програмата.

Към Програма за управление на отпадъците 2014-2020 г., Общински съвет-Пловдив е приел и документ, чрез който да се отчети нейното изпълнение „Методика за мониторинг и контрол по изпълнението на ПУО“. Звеното в общинската администрация отговорно за мониторинга по изпълнение на ПУО е Дирекция „Екология и управление на отпадъците“. За всяка една от мерките в отделните подпрограми са посочени очаквани резултати от изпълнението, както и индикатори за измерване на изпълнение за мярката. Именно за посочените резултати и определените индикатори ще се събира необходимата информация. В допълнение към изпълнението на текущите и целевите индикатори, за всяка мярка ще се наблюдава и спазването на предвидения график и степента на изразходване на ресурсите.

Приложения

1. Анализ на състоянието на отпадъците на територията на Община Пловдив;
2. Прогноза на образуваните отпадъци на територията на Община Пловдив;
3. Анализ на инфраструктурата за отпадъци;
4. Анализа на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване;
5. Анализ на схемите за управление на отпадъците и прилагане на принципите „Отговорност на производителя” и „Замърсителят плаща”, икономически инструменти и стимули;
6. Анализ на действащите нормативни и програмни документи на Община Пловдив в контекста на правата и задълженията на общините по отношение на отпадъците;
7. Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците;
8. Анализа на информационното обезпечаване анализа относно информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците;
9. Анализа относно информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците.

4.1. АНАЛИЗ НА ДЕЙСТВАЩИТЕ НОРМАТИВНИ И ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ В КОНТЕКСТА НА ПРАВАТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ОБЩИНИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Настоящият анализ обхваща принципите на националното законодателство по управление на отпадъците и основните ангажименти на общината произтичащи от това законодателство. Анализът има за цел да отговори на следните въпроси:

- Какви са изискванията и задълженията на органите на местното самоуправление и местната администрация регламентирани от националното законодателство;
- Приета ли е нормативна уредба на местно ниво, която да детайлизира правата и задълженията на общинската администрация, на гражданите и юридическите лица по отношение управлението на отпадъците и същата съдържа ли минималните изисквания на ЗУО;
- Какво е нивото на изпълнение на действащата Програма за управление на отпадъците 2014-2020 г.;
- Какви са основните изводи и препоръки от направения анализ.

Информационно осигуряване на анализа

За осигуряване на информацията, необходима за анализа са използвани следните методи:

- Проучване на национални и местни нормативни документи, регламентиращи отговорностите на общината;
- Проучване на стратегически и програмни документи на национално ниво и анализ на документите относно управление на отпадъците на местно ниво;
- Анализ на отчетите за напредъка по изпълнението на програмните документи, свързани с управление на отпадъците пред Общински съвет – Пловдив.

1. Анализ на националната и общинската нормативна рамка

1.1. Анализ на националната нормативна рамка

Принципи

Националната политика по управление на отпадъците се основава на основните принципи за управление на отпадъците, залегнали в международните правни актове, по които Р. България е страна, а именно:

- Устойчиво развитие - използване на природите ресурси по начин, който не ги унищожава или уврежда и не ограничава възможността да бъдат използвани от бъдещите поколения;
- Предотвратяване - ограничаване до минимум използването на природни ресурси и намаляване на количествата и/или опасността, произтичащи от образуваните отпадъци;

4.1. АНАЛИЗ НА ДЕЙСТВАЩИТЕ НОРМАТИВНИ И ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ В КОНТЕКСТА НА ПРАВАТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ОБЩИНИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Настоящият анализ обхваща принципите на националното законодателство по управление на отпадъците и основните ангажименти на общината произтичащи от това законодателство. Анализът има за цел да отговори на следните въпроси:

- Какви са изискванията и задълженията на органите на местното самоуправление и местната администрация регламентирани от националното законодателство;
- Приета ли е нормативна уредба на местно ниво, която да детайлизира правата и задълженията на общинската администрация, на гражданите и юридическите лица по отношение управлението на отпадъците и същата съдържа ли минималните изисквания на ЗУО;
- Какво е нивото на изпълнение на действащата Програма за управление на отпадъците 2014-2020 г.;
- Какви са основните изводи и препоръки от направения анализ.

Информационно осигуряване на анализа

За осигуряване на информацията, необходима за анализа са използвани следните методи:

- Проучване на национални и местни нормативни документи, регламентиращи отговорностите на общината;
- Проучване на стратегически и програмни документи на национално ниво и анализ на документите относно управление на отпадъците на местно ниво;
- Анализ на отчетите за напредъка по изпълнението на програмните документи, свързани с управление на отпадъците пред Общински съвет – Пловдив.

1. Анализ на националната и общинската нормативна рамка

1.1. Анализ на националната нормативна рамка

Принципи

Националната политика по управление на отпадъците се основава на основните принципи за управление на отпадъците, залегнали в международните правни актове, по които Р. България е страна, а именно:

- Устойчиво развитие - използване на природите ресурси по начин, който не ги унищожава или уврежда и не ограничава възможността да бъдат използвани от бъдещите поколения;
- Предотвратяване - ограничаване до минимум използването на природни ресурси и намаляване на количествата и/или опасността, произтичащи от образуваните отпадъци;

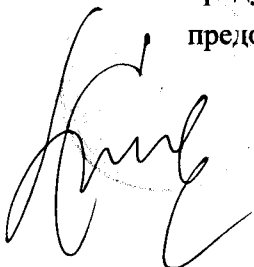
- Превантивност - предвиждане и избягване на потенциалните проблеми при дейностите с отпадъци за предотвратяване на риска за околната среда и човешкото здраве;
- Най-добрите налични техники, неизискващи прекомерни разходи - йерархията на управлението на отпадъците описва предпочитаната последователност на операциите и дейностите с отпадъци, които могат да се приложат при оценяване на различни възможности. Най-добрата налична техника е решение/решения, което води до най-големи ползи или застрашава в най-малка степен околната среда в дългосрочен план. Независимо от приоритетния ред при управление на отпадъците прилагането му трябва да се съпостави с най-добрите налични техники, като бъде съобразено със съществуващото положение, социалните и икономическите условия;
- Интегрирано управление на отпадъците – интегрираното управление обхваща всички принципи на политиката по управление на отпадъците, гарантиращо ефективност и ефикасност на различните подходи и методи;
- Близост – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близо до мястото на образуването им;
- "Замърсителят плаща" и "Отговорност на производителя" – причинителите и притежателите на отпадъци трябва да поемат отговорност за покриването на пълните разходи за действията си;
- Участие на обществеността – широката общественост, заинтересованите страни и лица трябва да участват при разработване на програмни документи и да допринасят за вземане на решения във връзка с управление на отпадъците.

Приоритетен ред (йерархия) при управлението на отпадъците съгласно разпоредбите на чл. 4 от Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците и за отмяна на определени директиви, на чл. 6, ал. 1 на ЗУО и на определените приоритети в Националния план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г. (НПУО):

1. Предотвратяване на образуването им;
2. Подготовка за повторна употреба;
3. Рециклиране;
4. Друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
5. Обезвреждане.

„Предотвратяването“ на отпадъци е определено в директивата като мерки, които се предприемат преди веществата или предметите да се превърнат в отпадък, с което се намалява:

- Генерираното количество отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл (количествено предотвратяване);

- Съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите (качествено предотвратяване).

„Подготовка за повторна употреба“ включва почистване, проверка и поправка на употребявани продукти, които са станали отпадък, така че да могат да се употребяват повторно (например поправка на велосипеди, електрическо и електронно оборудване, мебели и др., които след като са поправени се използват като втора употреба). Подготовката за повторна употреба е вид оползотворяване на отпадъците.

Под „рециклиране“ се разбира всяка дейност по оползотворяване, посредством която отпадъчните материали се преработват в продукти, материали или вещества, за първоначалната им цел или за други цели. То включва преработването на органични материали, но не включва оползотворяване за получаване на енергия и преработване в материали, които ще се използват като горива или за насипни дейности.

„Друго оползотворяване“ е всяка дейност, която отговаря на определението за „оползотворяване“ съгласно РДО, но която не отговаря на специфичните изисквания за подготовка за повторна употреба или за рециклиране. Примери за други оползотворяване са:

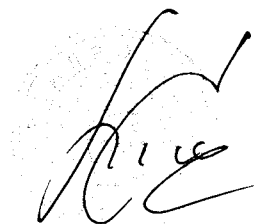
- Изгарянето или съвместното изгаряне, когато основното използване на отпадъците е като гориво или друг начин за получаване на енергия. Това е операция по управление на отпадъците с оползотворяване на енергията, класифицираната като R1в Приложение II към РДО. Това контрастира с изгарянето на отпадъци без оползотворяване на енергия, класифицирано като операция по обезвреждане D10 в Приложение I към РДНО;
- Насипни дейности, отговарящи на дефиницията за оползотворяване.

„Обезвреждане“ – депониране; изгаряне и съвместно изгаряне, които не отговарят на критериите, за да бъдат определени като оползотворяване.

Основни ангажименти на органите на местното самоуправление и местната администрация произтичащи от законодателството по управление на отпадъците.

Закона за управление на отпадъците въвежда:

- Цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и от други източници, които общините трябва да достигнат:
 - До 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло;
 - До 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло;
 - До 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.

▪ Най-късно до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г.

▪ Цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци:

- До 1 януари 2016 г. - най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
- До 1 януари 2018 г. - най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
- До 1 януари 2020 г. - най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

Кметът на общината организира управлението на битовите и строителните отпадъци, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на ЗУО и наредбата по чл. 22.

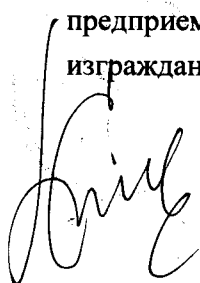
Кметът на общината осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица по чл. 35 от ЗУО, на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане.

Кметът на общината отговаря за:

1. Осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
2. Събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;
3. Почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;
4. Избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци.

Изискванията към площадките, съоръженията и инсталациите за битови отпадъци са регламентирани в Наредба № 7 от 24.08.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (Обн. ДВ. бр.81 от 17.09.2004г.) и Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г);

Кметът на общината самостоятелно, когато не участва в Регионално сдружение за управление на отпадъците, или съвместно с другите кметове на общините от сдружението, предприема действия по възлагане и извършване на прединвестиционни проучвания за изграждане на ново/и съоръжение/я за третиране на битовите отпадъци най-малко три

години преди изчерпване обема на депото за битови отпадъци или изтичането на експлоатационния срок на инсталацията, за което уведомява съответната РИОСВ.

5. Организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;

Със Закона за управление на отпадъците обнародван ДВ, бр.53 от 13.07.2012 г. отпада задължението на общините за осигуряване на депа за депониране на строителни отпадъци и от разрушаване на сгради, извън отпадъците от ремонтна дейност на жилищата на домакинствата.

6. Разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;

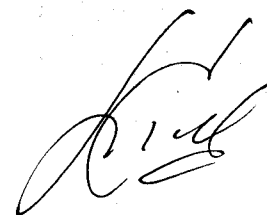
7. Организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;

Кметът на общината организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране по чл. 19, ал. 3, т. 6, като сключва договори при условия и ред, определен с решение на общинския съвет, със:

- организации по оползотворяване, притежаващи разрешение, издадено по реда на глава пета, раздел III, и/или
- други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на съответната община, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда.

С договорите се урежда разделното събиране на отпадъци от домакинствата, административните, социалните и обществените сгради, заведенията за обществено хранене, търговските обекти и обектите за отдих, забавления и туризъм и се определят най-малко следните условия:

- Изискванията към системата за разделно събиране на отпадъците от домакинствата, в т.ч. обслужвано население, вид, брой и разположение на съдовете и площадките за разделно събиране на отпадъците, честота на обслужване;
- Количествени цели за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците от домакинствата и подобни отпадъци, както и условията и редът за отчитане на тяхното изпълнение;

- Задълженията за контрол по спазване на изискванията за разделно събиране на територията на съответната община;
- Задълженията за предоставяне на информация на гражданите на съответната община по прилагане на системата за разделно събиране, провеждане на образователни и информационни кампании и работа с обществеността.

Кметовете на общини с районно деление могат да сключват договори за всеки район поотделно.

8. Изпълнението на решенията на общото събрание на регионалните сдружения и съдействия за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;

Общините, включени във всеки от регионите по чл.49, ал.9 от ЗУО, създават регионална система за управление на отпадъците, състояща се от регионално депо и/или други съоръжения за третиране на отпадъци. Общините от тези региони създават регионални сдружение по ЗУО.

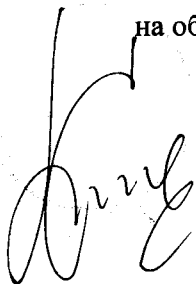
9. Организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 от ЗУО и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане

Извън наредбите уреждащи масоворазпространетите отпадъци попадат отпадъците от домакинствата и подобни, като пестициди от лични градинки, живачни термометри, перилни и почистващи препарати и други;

10. Разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане.

Биоотпадъците от поддържане на обществени площи, паркове и градини се събират разделно. Тези отпадъци, както и отпадъците от зелените площи към търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради се третират чрез компостиране или анаеробно разграждане, по начин, който осигурява висока степен на защита на околната среда, в съответствие с Наредба за разделно събиране на биоотпадъците и Наредба за третиране на биоотпадъците;

11. Осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места;

В населените места с районно деление изградените площадки следва да съответстват най-малко на броя на районите, така че предлаганите услуги да бъдат достъпни за жителите на общината. Общините могат самостоятелно да изграждат и експлоатират площадки за безвъзмездно предване на разделно събирани отпадъци или да сключват договори с лица, притежаващи необходимите документи по чл.35 от ЗУО. При неизпълнение изискванията, отчисленията по чл. 64 от ЗУО се увеличават с 15 на сто за периода до отстраняване на неизпълнението.

12. Почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12 – вкл. пътя, земното платно, пътните съоръжения, обслужващите зони, крайпътните обслужващи комплекси и опорните пунктове за поддържане по смисъла на §1, т.1-3,6,9 и 10 от ДР на Закона за пътищата.

13. Осигуряването на информация на обществеността за дейностите по отпадъците чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;

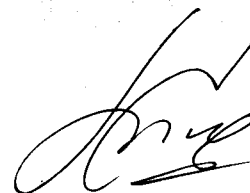
14. Поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община и на площадките, осигурени от общините за безвъзмездно предаване на битови отпадъци

В общинската наредба по чл.22 от ЗУО се определят изискванията към площадките за пунктовете за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т.ч. условията за регистрация на площадките (отнася се до пунктовете за предаване на посочените отпадъци в рамките на населените места, известни сред населението и като пунктове за вторични суровини).

15. Предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им.

Общинският съвет приема наредба, с която определя условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на своя територия, разработена съгласно изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси.

Информация, планиране и финансиране във връзка с дейностите по отпадъците
Кметовете на общини организират събирането на информация за отпадъците, която отчитат пред ИАОС, съгласно Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се

предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

Информация се предоставя и на Националния статистически институт.

Кметът на общината разработва и изпълнява програма за управление на отпадъците на територията на съответната община, която е неразделна част от Програмата за опазване на околната среда.

- Програмата се разработва и приема за период, който съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците.
- Актуализира се при промяна на фактическите и/или нормативните условия.
- Програмата се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на НПУО, включва мерки за изпълнение на задълженията на общината, приема се от Общински съвет и ежегодно до 31 март се отчита напредъка по изпълнение на мерките. Информацията се изпраща и до съответната РИОСВ.
- Министърът на околната среда и водите издава указания по разработване на общинските програми.

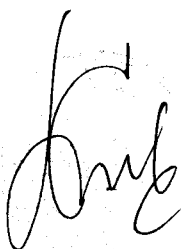
Процедура на екологична оценка на общинската програма за управление на отпадъците:

Общинската програма за управление на отпадъците преди приемането ѝ от Общинския съвет подлежи на съгласувателна процедура за Преценка на необходимостта от извършване на екологична оценка, в съответствие със Закона за опазване на околната среда и чл.2, ал.2, т.1 от Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.

Закона за управление на отпадъците въвежда механизми за:

- Обезпечаване бъдещи разходи за закриване и следексплоатационни грижи за депата под формата на месечни отчисления в банкова сметка за чужди средства на РИОСВ или месечни отчисления в банкова сметка със специално предназначение блокирана за периода до приключване и приемане на мерките по закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото.

Съгласно Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне на размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 111 от 27.12.2013 г.), размерът на обезпеченията се актуализира на всеки три години от собственика на депото, регламентирани са начина на определяне и реда за изразходването им.

- За осигуряване на нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци, осигуряващи изпълнение на изискванията по ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.
- Размерът на отчисленията е определен с Наредба №7, както следва:

Таблица 1. Определен размер на отчисленията по чл.64 от ЗУО лв./тон депониран отпадък на депа, отговарящи на нормативните изисквания

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 и всяка следваща
3	9	15	22	28	36	47	61	78	95

В същата наредба са определени условията и реда за изразходване на събраните средства.

Размерът на отчисленията за депонирани битови отпадъци се намалява, както следва:

1. С 50 на сто за изпълнение на целите за повторна употреба и рециклиране по чл.31, ал.1, т.1 от ЗУО;
2. С 50 на сто за изпълнение на целите ограничаване на количествата депонирани битови биоразградими отпадъци, определени с наредбата за разделно събиране на биоотпадъците.

Намаленията в размера на отчисленията се прилагат независимо едно от друго.

Дадена е възможност на общините за авансово намаляване размера на отчисленията.

Процедурата е регламентирана в Наредба №7 от 19.12.2013 г.

Разходите за дейности с битови отпадъци и изпълнение на задълженията на органите на местно самоуправление и местна администрация по ЗУО се предвиждат по бюджета на съответната община в размер, не по-малък от планираните за съответната година приходи от местни такси по чл.6, ал.1, буква „а” от ЗМДТ.

Контрол по управление на отпадъците

Кметът на общината или оправомощено от него лице контролира дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на битови и строителни отпадъци, дейности по депониране на производствени и опасни отпадъци на общински и/или регионални депа, площадките за дейностите с ОЧЦМ и спазване на други изисквания, определени с наредбата по чл.22 от ЗУО.

Норми, относими към управление на отпадъците и ЗУО

Закон за устройство на територията

Законът урежда обществените отношения, свързани с устройството на територията, изискванията към инвестиционното проектиране и строителството в страната, и определя ограниченията върху собствеността за устройствени цели.

Съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци са определени като елементи на техническата инфраструктура – втора категория.

Законът съдържа разпоредби във връзка с произтичащите от ЗУО изисквания относно строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради:

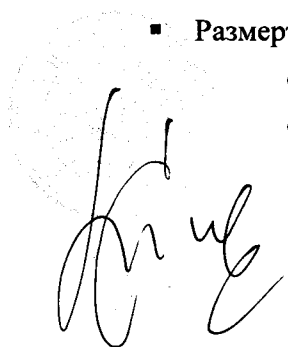
- Оценката за съответствието на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите обхваща проверката на тези проекти за съответствие с редица изисквания, включително и с изискванията за селективно разделяне на отпадъците, образувани по време на строително-монтажните работи и дейностите по разрушаване с цел осигуряване на последващото им оползотворяване, включително рециклиране и постигане на съответните количествени цели за оползотворяване и рециклиране;
- Премахването на строежи се извършва след одобряване на план за управление на строителни отпадъци, изискван от ЗУО;
- В разрешението за строеж се вписват мерките за селективно разделяне на отпадъците, образувани по време на строително-монтажните работи и дейностите по разрушаване и осигуряване на последващото им оползотворяване, включително рециклиране;
- На фаза одобрение на строеж за въвеждане в експлоатация не се допуска въвеждане в експлоатация, когато: 1) липсва определен размер на отчисленията за единица депониран отпадък за последващо закриване и експлоатация по чл.60 от ЗУО; 2) не е издадено разрешение или регистрационен документ за дейности с отпадъци, когато такива се изискват по реда на ЗУО.

Закон за местните данъци и такси

Определя местните данъци и такси, включително такса „Битови отпадъци”, приходите от която постъпват в общинския бюджет.

Таксата се заплаща за услугите по:

- Събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.
- Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно:
 - сметосъбиране и сметоизвозване;
 - обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения;

○ чистота на териториите за обществено ползване

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

- Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
- Събиране, включително разделно, на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
- Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и 64 от ЗУО;
- Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Кратък преглед на законодателството във връзка със строителните отпадъци

Строителни отпадъци - ангажименти на общините по ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влягане на строителни рециклирани материали

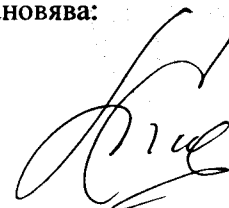
Съгласно ЗУО общините са отговорни и за организиране на събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата. Общините имат ангажименти по отношение на строителните отпадъци и когато общината е възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи, както и в случаите, когато местната администрация е компетентна да одобрява и разрешава инвестиционните проекти, и по-конкретно – одобрението на плановете за управление на отпадъците като неразделна част от инвестиционните проекти.

Изискването не се прилага за:

- Разрушаване на сгради с РЗП под 100 кв. м;
- Реконструкция, основен ремонт и/или промяна предназначението на строежи с РЗП, по-малка от 500 кв. м;
- Строеж на сгради с РЗП, по-малка от 300 кв. м;
- Разрушаване на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи, когато тяхното премахване е наредено по спешност от компетентен орган.

Планът за управление на строителните отпадъци се включва в обхвата на инвестиционните проекти по Глава 8 от ЗУТ, а за обектите, за които не се изисква одобрен инвестиционен проект по ЗУТ, се изготвя като самостоятелен план.

Изпълнението на плана за управление на строителни отпадъци се установява:

- За строежите, за които се упражнява строителен надзор - с окончателния доклад по чл. 168 от ЗУТ на лицето, упражняващо строителен надзор, в който се описва изпълнението на целите за оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци и целите за влагане на рециклирани строителни материали при изпълнението на проекта;
- За строежите, за които не се упражнява строителен надзор - с отчет до кмета на общината по образец съгласно изискванията на Наредбата за управление на строителните отпадъци.

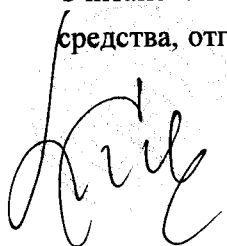
Докладите и отчетите се представят на органа, одобрил инвестиционния проект или плана за управление на строителни отпадъци и на съответната РИОСВ.

Основни положения

- Третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки и от премахването на строежите се извършват от възложителя на строежа или от собственика на строителните отпадъци;
- Предаването и приемането на строителните отпадъци се извършва само въз основа на писмен договор с лица, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО;
- Възложителят на строителни работи (включително общините, когато са възложители на строителни дейности), с изключение на текущи ремонти, и възложителят на премахване на строежи изготвят План за управление на строителни отпадъци в обхват и съдържание, определени с Наредбата за управление на строителните отпадъци.

При строителство, разрушаване на законни строежи и доброволно премахване на незаконни строежи или на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи, възложителят носи отговорност за изпълнението на целите, свързани с оползотворяване на материали от строителни отпадъци. Принудителното премахване на незаконни строежи или на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи се извършва от собственика или изпълнителя на разрушаването, селективно по материали. Кметът на общината отговоря за предаването на отделените строителни отпадъци по време на принудителното премахване на строежи, за оползотворяване на материалите и за влагане на рециклирани строителни материали, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране. Тези разходи са за сметка на извършителя на незаконния строеж или на собственика на сградата или съоръжението. Въз основа на влязла в сила заповед за премахване на строежа и протокол за извършените разходи за дейностите по транспортиране и оползотворяване на отпадъците кметът на съответната община подава заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение за събиране на вземането от задължените лица по реда на ГПК.

Считано от 14 юли 2014 г. възложителите на СМР на проекти, финансирани с публични средства, отговарят за влагането в строежите на рециклирани строителни материали или на

третиранни строителни отпадъци за материално оползотворяване в обратни насипи съгласно Приложение № 10 към Наредбата за управление на строителните отпадъци.

Наредби и други документи на Община Пловдив свързани с управление на отпадъците

Общинският съвет - Пловдив приема Наредби, определящи условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на своя територия, разработена съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси. Приетите наредби, имащи отношение към управлението на отпадъците на територията на общината са:

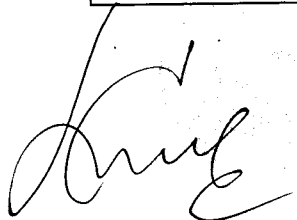
- Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив (Приета с Решение 215, взето с Протокол 12 от 10.07.2014г.)

Таблица 2. Проверка на съответствието на Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив със ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му

Нормативни актове	Съответствие/несъответствие с наредбата на Община Пловдив
Закон за управление на отпадъците (Обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г., изм., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., Изм., ДВ, бр. 14 от 20.02.2015 г.)	Определени са условията и реда за събиране, транспортиране и третиране на отпадъци в съответствие с задълженията на общината. Определен е ред за предаване на отпадъци от черни и цветни метали от бита.
Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците	неприложимо
Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци	неприложимо
Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци	Определени са условия и ред за депониране и третиране на производствени отпадъци в инсталациите, на които община Пловдив е оператор
Наредба № 7 от 24.08.2004 г. за	Неприложимо

изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци	
Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри	Неприложимо
Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне на размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци	Неприложимо
Наредба за разделно събиране на биоотпадъците	Въведени са конкретни механизми за извършване на дейностите с биоотпадъците.
Наредба за третиране на биоотпадъците	Неприложимо
Наредба № 4 от 5.04.2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци	Неприложимо
Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори	Въведени са разпоредби в общинската наредба
Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти	Въведени са разпоредби в общинската наредба
Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване	Въведени са разпоредби в общинската наредба
Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки	Въведени са разпоредби в общинската наредба
Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми	Въведени са разпоредби в общинската наредба
Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства	Въведени са разпоредби в общинската наредба
Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали	Въведени са разпоредби в общинската наредба

В общинската наредба са детайлизирани текстовете на ЗУО и наредбите към него, разписани за конкретните условия на територията на Община Пловдив. Наредбата е в съответствие с действащото законодателство. Следва да се отбележи, че към момента на разработване на настоящия анализ, Закон за изменение и допълнение на Закона за управление на отпадъците е приет на първо четене. Обнародването му може да доведе до необходимост от изменение и допълнение и на общинската наредба. При промяна във всеки един от нормативните документи, уреждащи материята по управление на отпадъците, както и обоснована конкретна необходимост, същата следва да бъде приведена в съответствие.

- Наредба за опазване на околната среда на територията на Община Пловдив (Приложение към Решение № 199, Взето с Протокол № 10 от 28.05.2009г.; изм. и доп. с Решение №500, взето с Протокол №22 от 20.12.2012г.)
- Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на община Пловдив. (Приета с Решение № 80, взето с Протокол № 6 от 4.03.2003г...., изм. и доп. с Р. №206, Пр.№ 7 от 17.05.2016г).

Наредбата е приета от Общински съвет – Пловдив, на основание Закона за местните данъци и такси. Тази наредба урежда реда и начина за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги, предоставяни на физически и юридически лица на територията на общината, както и реда и сроковете за тяхното събиране. Такса за битови отпадъци се заплаща за услугите по събиране, извозване и обезвреждане в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване.

Таксата се определя в годишен размер с решение общинския съвет ежегодно въз основа на одобрена план-сметка, включваща необходимите разходи отделно за всяка дейност.

Към момента на разработване на анализа не е приет ЗИД на ЗМДТ. Приемането на новите разпоредби най-вероятно ще наложи актуализация на документа, уреждащ „такса за битови отпадъци”.

1.2. Програмни документи на национално и общинско ниво

Национални

Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Национална програма за предотвратяване на отпадъците, като неразделна част от плана. Основна цел на Плана е да прекъсне връзката между икономическия растеж и отпадъците, като подобри йерархията на управлението на отпадъците чрез разработване за първи път на подпрограма и мерки за предотвратяване на образуването на отпадъците, както и да постави конкретни количествени цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на конкретни потоци отпадъци.

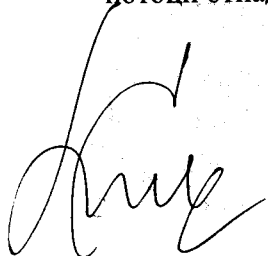

Националният план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Националната програма за предотвратяване на отпадъците, неразделна част от Плана, са приети с Решение № 831 на Министерския съвет от 22.12.2014 г.

Националният стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г. е първият план за страната, в който систематично се осъществява задълбочен анализ на проблемите за околната среда в резултат на депонирането на биоразградимите отпадъци, дефинират се проблемите и се идентифицират необходими мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за преодоляване на проблемите и за изпълнение на целите за поетапно намаляване депонирането на тези отпадъци и увеличаване на тяхното рециклиране и оползотворяване. Очаква се в резултат на изпълнението на плана до 2020 г. да бъде предотвратено депонирането на над 5 млн.т. биоразградими отпадъци. Допълнителен ефект се постига от заместването на фосфатни торове в земеделието с компост. Мерките от плана са заложени и като ключови за постигане на целите на Третия национален план за действие по изменение на климата 2013-2020 г. за намаляване на емисиите на парникови газове от сектор „отпадъци“.

Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Р.България за периода 2011-2020 г. е също първи за страната план в разглежданата област. В резултат на детайлни анализи на съществуващата ситуация, планът определя за първи път мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за увеличаване на рециклирането и оползотворяване на този поток отпадъци, който в страната основно се депонира. Главната стратегическа цел на плана е до 2020 г. да се намали вредното въздействие на строителните отпадъци върху околната среда чрез достигане на поне 70% ниво на рециклиране на строителните отпадъци. В изпълнение на мерките от плана са приети разпоредби в ЗУО от 2012 г. и е разработена и приета Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани строителни материали.

Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Национална програма за предотвратяване на отпадъците, като неразделна част от същия се разработват от МОСВ. Приети са с Решение № 831 на Министерския съвет от 22.12.2014 г. Основна цел на плана е да прекъсне връзката между икономическия растеж и отпадъците като подобри йерархията на управлението на отпадъците чрез разработване за първи път на подпрограма и мерки за предотвратяване на образуването на отпадъците, и да постави конкретни количествени цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на конкретни потоци отпадъци.

Национален стратегически план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г.

Основната цел на този документ е да осигури рамката за планиране на национално ниво, като осигури разумен подход при определянето и прилагането на адекватни мерки за оползотворяване и обезвреждане на утайките в рамките на съществуващата законодателна рамка, като се вземат предвид географските, общественно-икономическите и демографските условия в България.

Предмет на стратегическия документ е цялото очаквано количество образувани утайки от ГПСОВ в България до 2020 г., за което са предвидени национални цели за оползотворяване и пакет от мерки за тяхното постигане в краткосрочен (до 2016 г.), средносрочен (до 2018 г.) и дългосрочен (до 2020 г.) план.

Общински

Общински план за развитие на Община Пловдив за периода 2014 - 2020 г

Общинският план за развитие определя рамката за развитие в новия програмен период, като интегрира икономическите, екологичните, социалните и инфраструктурните аспекти на желания за устойчив и балансиран растеж на територията на общината като дефинира стратегически и специфични цели, приоритети и мерки.

ПУО е в подкрепа на достигането на стратегическа цел 4: ЖИЗНЕНА СРЕДА И СВЪРЗАНОСТ от Общинския план за развитие: Мярка 4.15. Въвеждане на системи за разделно събиране на битови отпадъци и подобряване ефективността на системите за разделно събиране на масово разпространени отпадъци.

Очакван резултат: Ефективни комплексни дейности за управление на отпадъците.

Препоръчителни задачи: Доброто управление на отпадъците е задължително условие за устойчивото развитие на община Пловдив. Важността на дейността е потвърдена и от приоритетите на Оперативната програма за развитие на околната среда за периода 2013-2020. Тези обстоятелства мотивират насочването на инвестиции и различни инициативи с оглед на оптималното събиране, преработване, усвояване и повторна употреба на отпадъците.

Мярката се групира в две основни направления – организационни и функционални. Първата група извежда нуждата от информационни кампании и различни публични срещи и събития за създаването на разумно отношение спрямо употребата на продуктите, изхвърлянето и третирането на отпадъците. Изброената потребност се покрива и от съдържанието на Мярка 2.6, като двете мерки съвместно подпомагат постигането на „зелен” и устойчив начин на живот.

Функционалните изисквания към управлението на отпадъците налагат осигуряването на действаща система за събиране на отпадъците, включваща разполагането на специализирани контейнери и подвижен състав. Добавят се съоръженията за сепариране и рециклиране на отпадъците в търсене на последваща повторна употреба. Възможност за

оползотворяване на отпадъците представлява и преработката им с оглед на добиването на електрическа или топлинна енергия.

Отделни компоненти на мярката са: изграждане на площадка за открито компостиране на биоотпадъците от поддържане на обществени площи, паркове и градини на територията на Община Пловдив; изграждане на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, минимум по една във всеки район на Община Пловдив; Изграждане на инсталация за рециклиране на строителни отпадъци (стационарна и мобилна).

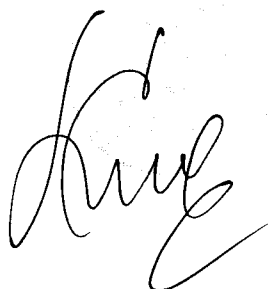
Програма за управление на отпадъците 2014-2020

Програмата е разработена през 2014 г. като част от проект „Подобряване на стратегическото планиране в Община Пловдив“. За периода от приемането ѝ до момента се прилагат мерките и дейностите заложи в нея, като напредъка по изпълнението се отчита ежегодно. Настоящата актуализация се извършва във връзка с привеждане на програмата в съответствие с Методически указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед №РД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите.

1.3 Основни изводи и препоръки

На основата на направените анализи на националната и общинската нормативна рамка и програмни документи в областта на управлението на отпадъците, могат да се направят следните основни изводи:

- ❖ Националната правна рамка съдържа конкретни разпоредби, адресиращи обхвата, правата и задълженията на местните власти по отношение на управление на отпадъците, в т.ч. ангажиментите за поетапно увеличаване на количествата отпадъци, които се рециклират и оползотворяват, и намаляване на депонираните отпадъци.
- ❖ Прилага се Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив, приета на основание чл.22 от ЗУО, която отговаря на изискванията за обхват и съдържание.
- ❖ Общината осъществява контрол, мониторинг на напредъка и периодичен отчет за изпълнението на програмните документи. Препоръчително е отчетите да се публикуват на интернет страницата на общината.

4.2. АНАЛИЗ НА ОТПАДЪЦИТЕ

В настоящият анализ се включават: анализ на битовите отпадъци, анализ на строителни отпадъци и анализ на отпадъците утайки от ГПСОВ.

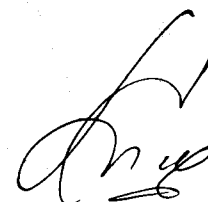
1. Анализ на битовите отпадъци

Съгласно Допълнителните разпоредби на ЗУО битови отпадъци са "отпадъците от домакинствата" и "подобни на отпадъците от домакинствата" (това са отпадъците, образувани от домакинствата, и отпадъците, образувани от фирми и други организации, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствените отпадъци и отпадъците от селското и горското стопанство). Подобните отпадъци не изискват специален подход при събиране, транспортиране и третиране. Могат да се изхвърлят в обикновени контейнери, да се събират от колите и персонала без да има специални изисквания. Те се състоят главно от хартия, пластмаси, стъкло, метали, хранителни отпадъци, градински отпадъци. Голяма част от този поток може да се рециклира.

"Биоразградими" са всички битови отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и други. "Биоотпадъци" са биоразградими битови отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост.

Анализът на битовите отпадъци се стреми да даде отговор на следните въпроси:

- Какви са общите количества и тенденциите относно битови отпадъци в общината за анализирания период: в абсолютни количества, на жител/година, сравнение със средното за страната;
- Какви са количествата образувани битови отпадъци от различните източници – от домакинствата и от юридическите лица;
- Какъв е морфологичният състав на образуваните отпадъци в общината;
- Какви са количества на повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени битови отпадъци за разглеждания период и какви са сравненията със средното за страната. В каква степен основно прилаганите в общината методи за обезвреждане на битовите отпадъци съответстват на йерархията за управление на отпадъците;
- Какви са тенденциите в третирането на битовите отпадъци;

- Каква е степента на изпълнение на целите, които са поставени в националното законодателство в съответствие с разпределението на ангажиментите между общините в РСУО.

Информационно обезпечение на анализа

За целите на настоящият анализ източниците на информация са следните:

- Налична информация в общината – предоставена информация от Община Пловдив на НСИ, МОСВ, ИАОС, Общински съвет-Пловдив, РИОСВ-Пловдив;
- Отчети по Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри от оператори на съоръжения и инсталации, и от РСУО;
- Други информационни източници – НСИ, Евростат, МОСВ, ИАОС, оператори на площадки, извършващи дейности по събиране и третиране на отпадъци.

А. Количества и тенденции на битовите отпадъци в Община Пловдив за петгодишен период и норма на натрупване

Битовите отпадъци се състоят от органични и неорганични съставки. Съотношението на компонентите в състава на отпадъците е променливо и зависи от редица фактори, като степен на благоустроеност на населените места; тип на селищната система; климатични условия; стандарт на живот и култура на населението; демографски условия и др.

Твърдите битови отпадъци - битова и улична смет, опаковъчни материали, кухненски и градински отпадъци, стари мебели и др. са хетерогенен материал с непрекъснато променящи се свойства - химически и фракционен състав, плътност, специфична топлина на изгаряне и др. Съставът и количеството им подлежат на сезонни и регионални изменения. Така количеството на твърдите битови отпадъци расте пропорционално на големината на селището, а влагата зависи от сезона. Най-висока влажност комуналните отпадъци имат през летните и есенните месеци, когато е увеличен дялът на кухненските отпадъци.

В Програма за управление на отпадъците 2014-2020 г. са анализирани данните за брой жители и количествата отпадъци докладвани от Община Пловдив, а изчисленията показват, че за периода 2011-2015 г. нормата на натрупване варира в границите между 435 и 502 кг./жител/година.

Таблица 1. Събрани битови отпадъци – данни докладвани от общината и НН

Година	Битови отпадъци /тона/	Население	Норма на натрупване кг./ж./г.
2011	169 765	338 184	502
2012	147 438	339 129	435

2013	152 658	341 041	448
2014	158 550	341 567	464
2015	161 311	341 625	472

**Източник: Община Пловдив*

По данните на НСИ – официално за страната, Южен централен район и област Пловдив са публикувани следните норми на натрупване по години (Таблица 2)

Таблица 2. Нормата на натрупване кг/ж./г.

Район/година	2011	2012	2013	2014
За страната	380	347	434	443
Южен Централен район	372	357	425	420
За Пловдив област	357	396	496	485

**Източник: НСИ*

Нормата на натрупване за страната за 2014 г. е 443 кг./ж./г., съгласно Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, за населени места над 150 хил. жители нормата на натрупване за периода 2012-2015 е 410,3 кг./ж./г., което показва, че нормата на натрупване за Пловдив са над тези стойности.

Таблица 3. Събрани смесени битови отпадъци от територията на Община Пловдив

Година	2011	2012	2013	2014	2015
Количество /тона/	169 765	147 438	138 164	144 081	150 895

**Източник: Община Пловдив*

Наблюдава се намаление на количеството събрани смесени битови отпадъци спрямо 2011 година.

Сравнение на нормата на натрупване в Община Пловдив с нормата на натрупване в други градове в страната, за периода 2012-2014 г. е представено в таблица 4.

Таблица 4. Норма на натрупване за някои градове в България за 2012 г.-2014 г.

Община	2012	2013	2014
Бургас	344	411	574
Варна	316	572	587

Пловдив	433	601	575
Плевен	682	438	647
Русе	410	582	855
Столична	217	453	486

*Източник: изчислено по данни на НСИ

Данните на НСИ показват, че нормата на натрупване на жител на Пловдив за година в сравнение с подобни градове в България е сходна. Вероятната причина за разликата в нормата на натрупване в таблиците по-горе е, че през 2013 и 2014 г. са обхванати всички потоци отпадъци, съгласно указанията на МОСВ, ИАОС и НСИ.

На следващата графика е изобразена зависимостта от броя жители, образуваните и депонираните отпадъци за периода 2011-2015 г.

Графика 1 Количество на депонираните отпадъци кг./ж./г. от територията на Община Пловдив

За целите на графиката по-горе освен събраните смесени битови отпадъци за 2012-2015 г. са включени и количествата от общинските системи за разделно събиране на масоворазпространени отпадъци и биоотпадъците от поддържане на зелени площи.

За 2013 г. в Община Пловдив са депонирани 263 кг. битови отпадъци на жител за годината срещу 257 кг. средно за страната. По наличните данни в общинската администрация количеството на депонираните отпадъци на жител за следващите години е сравнително постоянно.

Данните публикувани от ИАОС във връзка с чл. 12, ал.3 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците показват, че количествата на отпадъците, които са оползотворени в т.ч. рециклирани за 2013 г. са 53 702 тона, а 2014 г. – 37 971 тона.

Б. Морфологичен състав на отпадъците

В следващата таблица са представени данните за състава на смесените битови отпадъци, съгласно проведения морфологичен анализ в периода 2015 – 2016 г.

Таблица 5. Морфологичен състав на смесените отпадъци в Община Пловдив

Вид фракция	Образувани количества смесени битови отпадъци по фракции за 2015 г.	Морфологичен състав
	тона	%
хранителни	34 654,628	22,966
хартия и картон	16 888,209	11,192
пластмаса	21 141,949	14,011
текстил	9 250,640	6,131
гума	920,462	0,610
кожа	497,955	0,330
градински	20 844,685	13,814
дървесни	1 720,811	1,140
стъкло	8 454,818	5,603
метал	2 476,193	1,641
инертни	33 547,056	22,232
опасни	497,954	0,330
Общо	150 895,360	100,000

Към тези количества следва да се прибавят разделно събраните отпадъци от лица, притежаващи необходимите разрешителни за събиране и сортиране на отпадъци по чл.35 от ЗУО и растителните отпадъци от поддържане на обществени площи. Морфологичния анализ е проведен през 2015-2016 г., като за целия поток образувани отпадъци през 2015 г. все още не е публикувана информация от НСИ и ИАОС. За извършване на морфологичния анализ е използвана наличната в Община Пловдив информация, събрана в съответствие с Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив. Данните са представени в Таблица 6.

Таблица 6. Морфологичен състав на образуваните отпадъци в община Пловдив

Вид фракция	Количество отпадъци общо	Морфологичен състав
	тона	%
хранителни	34 654,628	18,63
хартия и картон	41 250,645	22,18
пластмаса	22 820,060	12,27
текстил	9 250,640	4,97
гума	931,162	0,50
кожа	497,955	0,27
градински	28 275,685	15,20
дървесни	2 107,811	1,13
стъкло	8 798,887	4,73
метал	3 381,112	1,82
инертни	33 547,056	18,03
опасни	498,861	0,27
Общо	186 014,502	100,00

В. Количества повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени битови отпадъци за разглеждания период

Тъй като достоверността на информацията особено за разделно събраните, рециклираните и оползотворените отпадъци в последните години е на сравнително добро равнище са разгледани 2013 г. и 2014 г. В този раздел са представени и анализирани количествата повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени битови отпадъци за разглеждания период.

– количествата разделно събрани и рециклирани отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали чрез системите за разделно събиране

Таблица 7. Обобщени данни

Година	Разделно събрани и рециклирани отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали /тон/
2013	53 702
2014	37 971

*Източник: ИАОС

- количества рециклируеми отпадъци от сепариращата инсталация на обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ в с. Шишманци предадени за оползотворяване

Таблица 8. Количества от сепарираща инсталация в Шишманци

Вид	2013	2014	2015
	тон	тон	тон
Хартия и картон	1 258,12	1 861,73	2 565,66
Пластмаса и каучук	6 935,11	9 242,81	8 177,62
Черни метали	73,29	120,48	121,67
Цветни метали	13,6	16,77	15,77

**Източник: Община Пловдив*

Данните в Таблица 8 за отсортираните рециклируеми отпадъци са преизчислени и отразяват дела на Община Пловдив.

Г. Каква е степента на изпълнение на целите

Направените до момента анализи сочат определянето на нивото на достигане на целите от общината за оползотворяване, рециклиране и намаляване на депонираните отпадъци, произтичащи от ЗУО. Тези цели и съответно показатели са:

- Дял на рециклиране на отпадъците от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло

Този дял е изчислен, като общото количество рециклирани отпадъци от хартия, картон, метал, пластмаса и стъкло е разделено на общото количество генерирани отпадъци от този тип, изчислени при определяне на морфологията на отпадъка, в проценти.

Таблица 9. Степен на изпълнение на целите по чл.31, ал.1, т.1 от ЗУО изчислена в проценти

Показател/Година	2013	2014	2015
Цел по чл.31, ал.1, т.1 от ЗУО в %	25	25	25
Общо количество на отпадъците от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, съгласно морфологичен анализ и общо образувано количество от територията /тона/	84 011	80 527	76 676
Количество на отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метал, предадени за рециклиране /тона/	53 702	37 971	35 162
Процент на изпълнение на целта съгласно методическите указания за разработване на ПУО, %	64	47	46
Процент на изпълнение на целта съгласно заповедите на МОСВ за 2013 г и 2014 г. /от общото количество/, %	26	19	

*Забележка: Използвани са данни на НСИ и ИАОС за 2013 и 2014 г., като за количеството на отпадъците предадени за рециклиране през 2015 г. е използвана наличната в общинската администрация информация.

- Друг показател е ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци през 2013 година до 50% от общото количество на същите отпадъци, образувани през 1995 г. (за 2020 г. е 35%).

Националният стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци предназначени за депониране 2010-2020 г. определя, че за да се изпълнят националните цели през 2013 г., е максимално допустимо да се депонират 152 кг./жител биоразградими отпадъци. Съгласно указания на МОСВ към общините, количеството биоразградими отпадъци за депониране, което се пада на 1 жител за година, е 155 кг през 2013 г. и 114 кг през 2020 г.

За Община Пловдив данните публикувани от НСИ за 1995 г. показват норма на натрупване 339 кг./ж./г., брой жители – 344 326 и общо депонирани отпадъци – 116 820 тона, от които 50 на сто се считат за биоразградими /58 410 тона/. За да се изпълни целта по чл.31, ал.1, т.2 от ЗУО към 31.12.2020 г. трябва да бъдат депонирани не повече от 20 443 тона биоразградими отпадъци. Количеството на образуваните отпадъци през 2014 и 2015 г. е почти два пъти повече в сравнение с това от 1995 г. През 2014 г. образуваните биоразградими отпадъци са 112 227 тона, което е почти толкова, колкото е цялото количество на битовите отпадъци през 1995 г. Данните са представени в Таблица 10.

Таблица 10. Отклонени от депониране биоразградими отпадъци

Наименование	Количество/процент
Образувани биоразградими отпадъци през 1995 г. /тона/	58 410
Образувани биоразградими отпадъци през 2014 г. /тона/	112 227
Отпадъци от хартия и картон, предадени за рециклиране през 2014 г. /тона/	24 779,40
Отпадъци от хартия и картон, отделени на сепариращата инсталация в с. Шишманци /тона/	1 862
Отпадъци третираны в инсталация за биологично разграждане по закрит способ в с. Шишманци	44 140,44
Отклонени от депа биоразградими отпадъци /тона/	70 782
Процент на отклоняване на биоразгр. отпадъци от депа спрямо образуваните през 2014 г. , %	63

Цел за постигане към 2020 г. – депонирани биоразгр. отпадъци /тона/	20 443
Депонирани биоразградими отпадъци през 2014 г. /тона/	41 445

При тези изчисления не са взети предвид количествата на образуваната стабилизирана органична фракция от МБТ инсталациите в с. Шишманци. Степента на изпълнение на целта за отклоняване от депониране на биоразградими отпадъци се изчислява съгласно приложение към Наредба за разделно събиране на биоотпадъци.

При прогноза на населението за 2020 г. – 341 873 жители и цел 114 кг./ж./г. депонирани биоразградими отпадъци, изчисленията показват, че общо депонираните биоразградими отпадъци през 2020 г. трябва да бъдат не повече от 38 973 тона.

Методиката за изчисляване степента на тази цел трябва да бъде регулирана на национално ниво.

Община Пловдив следва да предприеме действия за осигуряване на необходимата инфраструктура за да постигне целта по чл.31, ал.1, т.2 от ЗУО.

- Друг показател е дял на разделно събраните и рециклирани/оползотворени битови биоотпадъци.

Тази цел следва да бъде постигана, като до 31 декември 2016 г. не по-малко от 25% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г. са разделно събрани и оползотворени, а през 2020 г. този процент да е 50.

Към момента на актуализацията на програмата се извършва разделно събиране на биоотпадъци от поддържане на паркове и градини. Същите се отклоняват от депониране, но не се използва технология за тяхното компостиране/рециклиране и не се получава продукт компост, което не съответства на дейност рециклиране. Предприети са мерки за въвеждане на разделно събиране на растителни отпадъци от къщи с дворове и биоотпадъци от кухни и заведения в централна градска част.

РДО изисква 50 % рециклиране на битовите отпадъци до 2020 г.

За изпълнението на тази цел следва да се изгради допълнителна инфраструктура за компостиране на биоотпадъци.

2. Анализ на утайките от ПСОВ

ПСОВ Пловдив е въведена в експлоатация през 1984 г. Площадката на станцията е разположена в югоизточната част на града, ПИ №56784.103.1, местност „Бейкър“.

По данни на „ВиК“ ЕООД Пловдив количеството на формираните утайки през 2015 г. е общо 18 826 т. със средна влажност 80,9%. За оползотворяване чрез компостиране се предадени

17 991,260 т. В инсталация за биологично разграждане по закрит способ в с. Шишманци са третирани 6 851,380 т.

През 2014 г. количеството на оползотворената утайка чрез компостиране с червени калифорнийски червеи е 4 475,06 т.

Общото количество образувани утайки в ПСОВ Пловдив от месец август 2009 г. (след спиране експлоатацията на депото за утайки в с. Катунца) до месец декември 2014 г. е 128 656 тона; общото предадено количество е 37 217 тона; остатъкът в ПСОВ е 91 439 тона.

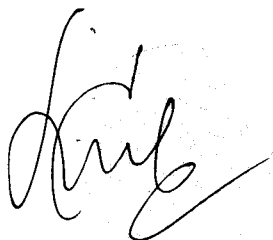
На 29.02.2016 г. Община Пловдив е подала проектно предложение по процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Околна среда 2014 – 2020” №BG16M10P002-1.006 „Изпълнение на ранни ВиК проекти”. Към момента проектното предложение е на етап оценяване от УО на ОПОС.

Предвидено е реконструкция и модернизация на ПСОВ.

3. Анализ на строителните отпадъци

Съгласно определението в ЗУО "Строителни отпадъци" са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от Индекс към Решение 2000/532/БЮ на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква "а)" от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци и следващите му изменения. Това най-общо са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Състоят се главно от бетон, тухли, камъни, земни маси и керамика, изолации, дървени материали и пластмаси, хидроизолации, керемиди и др.

Съгласно Комплексно разрешително № 355-Н0/2008г. за "Регионално депо за неопасни отпадъци за Общините Пловдив, Марица, Калояново, Стамболийски, Родопи, Перушица, Съединение, Кричим, Асеновград, Раковски, Садово, Брезово, Първомай", на територията на регионалното депо за неопасни отпадъци е разрешено да се приемат до 50 000 т/год. строителни отпадъци с код и наименование: 17 01 01 - Бетон; 17 01 02 - Тухли; 17 01 03 - Керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия; 17 05 04 - Почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03; 20 02 02 - Почва и камъни, с цел тяхното оползотворяване при изграждането на газовите кладенци, покриващи слоеве, временните пътища за достъп и рампи, и система за повърхностно покритие, както и при рекултивацията на депото.

Съгласно Комплексно разрешително №380-НО/2009 г. за „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ в с. Шишманци могат да бъдат приемани строителни отпадъци до 5 000 т./год. с цел тяхното оползотворяване.

През 2014 г. за изграждане на пътища и подходи за депониране на отпадъци на РДНО с. Цалапица са оползотворени 7 455 тона, а през 2015 г. – 7 044,18 тона.

НСИ отчита количество на събраните от територията на общината строителни отпадъци, представени в следващата таблица.

Таблица 11. Количества събрани строителни отпадъци на територията на Община Пловдив

Година	2010	2011	2012	2013	2014
Количество /тона/	57 449	1 612	460	28 042	17 587

**Източник: НСИ*

С Регистрационен документ № 09-РД-478-00 от 22.06.2015 год., издаден на „СО СПЕКТЪР“ ЕАД, се експлоатира площадка с местонахождение: с. Първенец, община Родопи, област Пловдив, УПИ № 14.60 - Инсталация за третиране на строителни отпадъци с цел последващото им оползотворяване, поземлен имот с идентификатор 59032.14.60, местност „Чакъла“, землище на с. Първенец, общ. Родопи, обл. Пловдив с обща ползвана площ 174684 кв.м.

Около гр. Пловдив съществуват и други инсталации за оползотворяване на строителни отпадъци, управлявани от частни лица.

Община Пловдив не разполага със собствена инсталация за третиране на строителни отпадъци, поради което следва да проучи възможностите за транспортиране на отпадъци от ремонтни дейности от домакинствата до инсталации, отговарящи на изискванията на законодателството.

Основните проблеми, свързани със строителните отпадъци са неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от гражданите и фирмите, което води до формирането на нерегламентирани сметища.

В Наредба за управление на отпадъците е регламентиран реда за изхвърлянето им и водене на отчетност.

Изводи и препоръки:

- ❖ Наблюдава се рязко понижаване на общото количество събрани битови отпадъци от територията на Община Пловдив през 2012 г. спрямо 2011 г., след което тенденцията е за плавно нарастване на количеството, което се дължи на нарастване броя на населението в общината;

- ❖ Община Пловдив се характеризира с по-високо ниво на показателя „норма на натрупване на битови отпадъци“ спрямо средното за страната и сходно ниво спрямо подобни градове в страната;
- ❖ През последните три години се наблюдава сравнително постоянно ниво на количеството депонирани отпадъци на жител за година;
- ❖ От наличната информация в Община Пловдив за образуваните битови отпадъци на територията ѝ не може да бъде преценено какво е количеството отпадъци, образувано от юридически лица;
- ❖ Данните от проведеня морфологичен анализ на битовите отпадъци, които се генерират на територията на Община Пловдив показват, че спрямо типичните данни за морфологичния състав за населени места с над 150 000 жители, процента на фракция „хранителни“ е доста по-нисък, както и на фракции „стъкло“ и „дървесни“. Наблюдава се сравнително еднакъв дял на фракции „хартия и картон“ и „пластмаса“, а за фракции „текстил“, „градински“ и „инертни“ процента е приблизително два пъти по-голям;
- ❖ За постигане на целите за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци и целите за разделно събиране и рециклиране/оползотворяване на битови биоотпадъци Община Пловдив следва да предприеме действия по осигуряване на допълнителна инфраструктура.
- ❖ Необходимо е да се регулират дейностите по управление на строителните отпадъци.
- ❖ Дейностите по управление на утайките от ПСОВ Пловдив се извършват от оператора „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД – Пловдив.

4.3. АНАЛИЗ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Анализът на инфраструктурата за управление на отпадъците се стреми да даде отговор на следните въпроси:

1. Какви са тенденциите и настоящата ситуация по отношение на осигуряване от общината на инфраструктура за отпадъци, чието управление е от компетенциите на местните власти, включително спрямо тенденциите в страната като цяло;
2. Осигурената, изградената и в процес на изграждане инфраструктура достатъчна ли е за третиране на отпадъците на територията на общината и за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, поставени пред местните власти;
3. Необходима ли е допълнителна инфраструктура за подобряване на услугите и постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците;
4. Какви са основните изводи и препоръки от анализа

Предмет на настоящия анализ е инфраструктурата за управление на битовите отпадъци и на утайките от ПСОВ. Направен е анализ и на инфраструктурата за третиране на отпадъци от строителство и разрушаване (ОСР), тъй като управлението макар и на малка част от този поток отпадъци е също от компетенциите на местните власти, а доскоро беше почти изцяло в техните правомощия.

Информационно обезпечаване на анализа

На национално ниво на практика все още няма изградена цялостна информационна база данни, в която информацията за инфраструктурата за третиране на отпадъците да е систематизирана и да обхваща всички аспекти както в регионален и местен, така и във времеви разрез. Използвана е информация от национални стратегически и програмни документи на национално ниво.

За целите на анализа е ползвана информация от програми, доклади и отчети по управление на отпадъците на Община Пловдив, Програма за опазване на околната среда 2014-2020 г., регистри поддържани от общината, информация на РИОСВ, МОСВ и ОПОС, НПУО, оператори на съоръжения, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД – Пловдив и други.

ИАОС е отговорна институция за събиране на информация по Наредба №1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри и по всички Наредби, регламентиращи управлението на масово разпространени отпадъци.

В резултат от изпълнението на обществена поръчка с предмет: „Оптимизиране на информационната система за отпадъци” е изградена Национална информационна система за отпадъци (НИСО), като до края на 2016 г. се очаква да се въведе в експлоатация пълната ѝ функционалност.

1. Инфраструктура за битови отпадъци

Основни технически характеристики и капацитет на инфраструктурата за третиране на битови отпадъци

1.1. Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци

- Обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ с.Шишманци, Община Раковски

Обектът е разположен на територията на община Раковски, на около 1.5 км източно от с. Шишманци и на около 3 км от селата Белозем и Болярино. На около 1км южно от тях се намира автомагистрала "Тракия".

Капацитетът на обекта е 125 000 тона годишно, с възможност за увеличаване до 270 000 тона.

На обекта са изградени следните инсталации:

- Сепарираща инсталация;
- Инсталация за биологично разграждане по закрит способ;
- Депо за неопасни отпадъци.

Инсталацията се експлоатира от „Консорциум Екологичен завод" ДЗЗД, съгласно Договор за възлагане и изпълнение на обществена поръчка с предмет „Инженеринг на предприятие с депо за третиране на битови отпадъци, включващ предпроектно проучване, проектиране, организация на строителството, изграждане на обектите, доставка и монтаж на машини, съоръжения и технологично оборудване, подготовка и въвеждане в експлоатация. Управление на изграденото предприятие с депо и третиране на битови отпадъци - временно съхранение, обезвреждане, депониране и преработка със срок на годност и възможност за експлоатация на съоръжението не по-малко от 30 години", сключен между Община Пловдив и „Консорциум екологичен завод" ДЗЗД на 14.07.2003 г.

За обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ" в с. Шишманци е издадено Комплексно разрешително на № 380-Н0/2009г. от МОСВ, в сила от 03.11.2009 г. с оператор Община Пловдив.

Основната дейност на обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ" включва:

- Доставка, приемане и съхранение на отпадъците, пристигащи от Община Пловдив, Община Раковски, община Брезово, Община Марица и юридически лица;
- Подбор на оползотворяеми отпадъци;
- Отделяне и подбор на органични отпадъци;
- Ферментация и зреене на органични отпадъци до получаване на компост/стабилизирана органична фракция;
- Очистване на въздуха от процесите на ферментация и зреене;
- Рафиниране, съхранение и експедиция на стабилизирана органична фракция;

- Събиране и експедиция на рециклируеми отпадъци;
- Събиране и извозване на неоползотворяеми отпадъци.

С работата на Инсталацията за сепариране и Инсталацията за биологично разграждане по закрит способ се допринася за постигане на целите заложи в Националния план за управление на отпадъците, а именно:

- намаляват се количествата на отпадъците, подлежащи на депониране – до 30% от отпадъците на вход се депонират;
- отделят се оползотворимите фракции, които могат да се рециклират или оползотворят по друг начин;
- получава се стабилизирана органична фракция;
- депонираните отпадъци са преминали през предварително третиране и стабилизиране, с което се изпълняват изискванията на законодателството и се намаляват емисиите на CO₂ в атмосферния въздух.

Сепариране и биологично третиране

Биологичното третиране може да представлява алтернативен на депонирането метод за третиране на биоразградимите отпадъци в случай, че се намери приложение за стабилизираната органична фракция различно от депонирането.

В съответствие с Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране, в землището на с.Шишманци е изградена Инсталация за биологично разграждане по закрит способ.

При биологичното разграждане се използва аеробен метод за оползотворяване на органичната маса от битовите отпадъци, т.нар. компостиране. При него биомасата се превръща в органичен тор - компост, който може да се използва за повишаване на съдържанието на органични вещества в почвата, ензими, биогенни химични елементи, микроелементи, богата микрофлора, която да се включи в хумусообразователни процеси и рекултивация на почви.

Технологията за биологично третиране на Инсталация за биологично разграждане по закрит способ, с. Шишманци включва:

1. Подбор на органичните отпадъци

Отделеният от ротационния сепаратор в инсталацията поток органични отпадъци се складират в насипно състояние върху пода под метален навес и чрез товарач (фадрома) се транспортират в корпус "ферментация".

2. Биологично разграждане

Компостирането/биологичното разграждане на преминалите през ситото и допълнително отбрани органични отпадъци се извършва изцяло в Корпус „Ферментация и зреене“. Извършва се на два етапа, технически разграничени – ферментация (разграждане) и зреене, които са организирани в двата едноименни участъка.

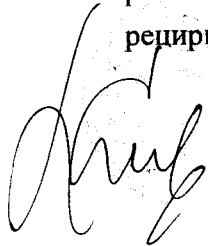

А. Разграждане

Разграждането е организирано в 16 камери, осигуряващо 3 седмици производство. Всяка камера представлява ферментационна клетка с размери 5,8 x 5,2 x 45 метра и полезен обем за ферментиращите отпадъци 810 м³. Всяка клетка е затворена от двете страни със секционни врати с механично отваряне и затваряне. Всички врати са електрически блокирани, така че само една от тях да може да се отваря, за да не се отвори ненавременно клетка, в която отпадъците се разграждат. Клетките се зареждат едностранно. Зареждането става с товарач (фадрома). За осигуряване на необходимото количество кислород за нормалното протичане на процеса (аеробен), за всяка клетка е предвиден отделен вентилатор - общо 16 броя. Същите са екипирани с електрически подгреватели, които затоплят подавания въздух в клетките през есенно-зимния период. Всеки вентилатор подава с колектор под кота „нула“ въздуха и го разпределя равномерно по четири канала в пода на клетката, които са покрити с горещопоцинковани решетки. В камерите въздухът се опреснява от 2 до 5 пъти в час, в зависимост от потребността от кислород за процеса. Когато една камера се зарежда или изпразва, вентилацията работи непрекъснато с цел да се аспирират отработените газове от фадромите, които носят органичните вещества. Също така, преди всяко влизане за работа в камерите, поради блокировка, вентилацията на съответната камера работи поне 15 минути за извеждане на газовете от ферментацията към биофилтрите. След изтощаване на филтриращата маса, тя се изгребва и биофилтрите се зареждат с нова.

При разграждането на органичните отпадъци, докато в органичните вещества има достатъчно присъствие на кислород, разграждането е в „аеробна“ фаза, бактериите поглъщат кислорода и отделят въглероден диоксид. Всъщност, докато бактериите са активни, няма отделяне на лоши миризми. С помощта на автоматичното управление бактериите се поддържат активни, т.е. да не се преминава границата на максималната температура и да не им се подава минимален обем кислород. Ако няма достатъчно кислород или ако бактериите се деактивират вследствие на прегряване, разграждането става „анаеробно“ и започват да се появяват лошите миризми. При „анаеробен“ процес и под въздействието на метаногенни бактерии е възможно образуването на газ метан и съответно на взривоопасна смес с въздуха.

По време на разграждането, както след това при зреенето на купчините органични вещества, влажната материя се разгражда и изпуска излужващи течности. Тази фаза е необходима за доброто разграждане на отпадъците, особено на целулозата, която има нужда от влажност, за да се разгради напълно. По каналите, през които се подава въздуха в клетките, се събират и оттичат в обратна посока издуващите течности, които излизат навън с PVC тръба - също под кота „нула“. Всички тръби се включват по 8 броя в два колектора, които ги извеждат извън ферментационния участък в два резервоара с обем по 60 м³, разположени извън корпуса. От резервоарите, поотделно за всеки, със специална рециркулираща система със самозасмукваща помпа и тръбопроводи, завършващи с дюзи, се

изтеглят излужващите течности за периодично овлажняване на купчините за разграждане на отпадъци в клетките. Това е необходимо, за да се запазят оптимални параметрите на биологичното разграждане. В случай на препълване, резервоарите са свързани с преливник към канализацията за отпадъчни води, която ги отвежда в съществуващата и преустроена пречиствателна станция.

Във всяка клетка има сонда за отчитане на температурата и кислородното съдържание. Данните минават през таблото за управление и се предават към контролната зала. По време на разграждането се извършва измерване на относителната влажност. Данните и параметрите от разграждането се анализират от компютърна програма, която управлява автоматично включването на вентилаторите и на системата за овлажняване. Резултатите се наблюдават постоянно на контролен монитор и се записват, като за всяка клетка има крива за данните за времето на разграждане. Записите се съхраняват, за да може да се проследи състоянието на продукта от началото до крайния етап на производството. Освен това, влажният въздух от клетките се извежда през биофилтри, в които се пречиства. В края на разграждането, клетката се изпразва от другия край през секционната врата от страна на Участък „Зреене“, снабдена със защита срещу случайно отваряне.

Б. Зреене

След приключване на екзогенната фаза на разграждането, продуктът навлиза във втория етап на компостиране/биологично разграждане - зреене. В тази фаза се понижава както температурата, така и относителната влажност. Тя продължава 4 седмици и се извършва на купчини, като всяка от тях съответства на съдържанието на 1 клетка.

Зоната за зреене обхваща 24 купчини, разпределени на 4 групи по 6 купчини - 4 групи за 4 седмици, а 6 купчини - за 6 работни дни. Всеки ден купчината, която е завършила зреенето, се премества към зоната за рафиниране на компоста/стабилизираната органична фракция. Останалите три купчини от групата, съответстващи на дните от седмицата, се преместват с едно място, съответстващо на една седмица. Купчините се преместват от товарач (фадрома), като по време на преместването продукта се размесва допълнително и се проветрява. След преместването остава едно свободно място, което веднага се запълва от съдържанието на една клетка от разграждането и така нататък.

Участъкът за зреене има канализация с решетъчни поцинковани капаци. Подът му е с наклони към каналите. По тях се отичат и събират излужващите течности по време на зреенето. Каналите от участъка ги извеждат странично в два колектора от двете страни на корпуса, които ги отвеждат в споменатите по-горе резервоари за излужващи течности, както това става при ферментацията.

В зоната за зреене, купчините отпадъци с ширина 5м и височина 3м са наредени успоредно една на друга. Разграждането е навлязло в по-бавна фаза, при която се консумира по-малко кислород. При преобръщането на купчините с оглед доузряването на компоста/стабилизираната органична фракция, органичните вещества поемат достатъчно въздух, респективно кислород, за да не изпускат много миризми.

В. Рафиниране

В края на зреенето грубата стабилизирана органична фракция се премества с товарач (фадрома) в бункер за съхранение и зареждане на Участък „Рафиниране“.

Междинното съхранение в бункера служи за компенсиране на времето за прехвърляне на стабилизираната органична фракция, а регулируемият му изваждащ шнек осигурява подаване на постоянно количество към ситото за рафиниране, чрез свързващите ги транспортъори - наклонен и хоризонтален. След ситото, частично рафинираната стабилизирана органична фракция се изкачва с лентовите транспортъори към денситометричната маса за повторно рафиниране. Остатъчният отпадък се извежда с лентов транспортъор към разпределителна платформа, оборудвана с двупосочен (реверсивен) конвейер, който пълни последователно две ремаркета - самосвали (към депото). Над транспортъора е монтиран магнитен сепаратор, отделящ металните отпадъци.

От денситометричната маса излиза рафинирана стабилизирана органична фракция, която с лентовия транспортъор се подава за съхранение в две бетонни клетки, от които после с товарач (фадрома) се товари на камиони и се експедира. Остатъчният отпадък от масата, който е малко, с лентовия транспортъор постъпва в бетонна клетка. От нея с фадрома той се товари в самосвал, който го откарва към депото за неопасни отпадъци.

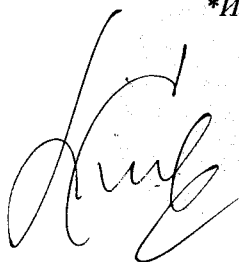
Денситометричната маса е окомплектована с аспирационна система, включваща въздуховоди, циклон, филтър, затвор и вентилатор. Така очистеният аспириран въздух от масата се изхвърля през покрива на корпуса. Натрупаният в циклона прах от „компост“, след отваряне на затвора, се изсипва върху транспортната лента, която го прехвърля на лентата и го смесва с рафинирания компост от масата.

На обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ – с. Шишманци през 2014 г. са постъпили общо 93 686,29 тона отпадъци, а през 2015 г. 108 709,03 тона, като от тях дела на Община Пловдив през 2014 г. е 87,1 % или 81 572,62 тона, а през 2015 г. 78,8 % или 85 646,48 тона отпадъци. Увеличението на третираното от Община Пловдив количество през 2015 г. спрямо предходната е приблизително 5 на сто.

Таблица 1. Количества сепарирани отпадъци от сепариращата инсталация

Отпадъци /тон/	Общо	За Пловдив	Общо	За Пловдив
	2014 г.		2015 г.	
Хартия и картон	2138,05	1 861,73	3256,346	2 565,66
Пластмаса и каучук	10614,65	9 242,81	10379,052	8 177,62
Черни метали	138,36	120,48	154,418	121,67
Цветни метали	19,2615	16,77	20,019	15,77
Текстил	10,66	9,28	4,9	3,86
Неоползотворими	11 130,308	9 691,82	15013,9	11 829,40
Оползотворими	50 691,8944	44 140,44	60 386,748	47 578,51

*Източник: Община Пловдив

Отделените оползотворими отпадъци от сепариращата инсталация (хартия и катрон, пластмаса и каучук, метали и текстил) представляват 13,65% от теглото на общо преминалите през сепариращата инсталация отпадъци.

Биоразградимите отпадъци, отделени от смесения поток битови отпадъци след сепариращата инсталация постъпват в „Инсталация за биологично разграждане по закрит способ”. Количеството биоразградими отпадъци, което е постъпило за преработка в инсталацията за биологично разграждане през 2015 г. е 67 907,668 тона – общо от всички потребители на съоръжението.

През 2014 г. полученото количество стабилизирана органична фракция е 19 901 тона, а през 2015 г. – 23 520 тона.

Депю за неопасни отпадъци

През 2009 г. при пускане в експлоатация на обект „Депю за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ” в с. Шишманци е изградена базовата инфраструктура и първа клетка на депю за неопасни отпадъци от общо четири. Всяка следваща клетка следва да бъде изградена преди запълване на предходната.

Депюто отговаря на нормативните изисквания.

Депюто се използва като част от цялата изградена инфраструктура на обекта от общините: Пловдив, Раковски, Марица и Брезово.

В Таблица 2 е отразен приносът на община Пловдив (в проценти), средногодишно, към общото количество депонирани отпадъци в депюто през последните години от всички общини, които го използват.

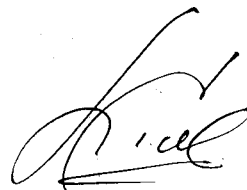
Таблица 2. Количество депонирани отпадъци на ДНО за 2011 г., 2012 г., 2013 г., 2014 г. и 2015 г.

	2011	2012	2013	2014	2015
Депонирани о-ци на ДНОИБРЗС с. Шишманци/т.	44 738,495	24839,452	24 472,032	28 083,289	32 558,02
Депонирани от общ. Пловдив/т.	41 039,006	22017,398	21 264,642	24 453,588	25 652,758
% деп. отпадъци от общ. Пловдив спрямо общо депонираните	92%	89%	87%	87%	79%

*Източник: Община Пловдив

Както бе отбелязано по-горе с въвеждането на обекта в експлоатация е построена само първа клетка на депюто.

С оглед осигуряване последната фаза от процесите на обекта – обезвреждане на неоползотворими отпадъци бяха предприети действия за изготвяне на работен проект и през 2015 г. започна строителството на клетка 2. Етап на завършеност към момента на

актуализацията на настоящата програма – преди акт 15. Капацитетът на клетка съгласно действащото КР №380-НО/2009 г. е 142 500 тона.

Капацитетът на втора клетка осигурява нормална работа на съоръженията и процесите на обекта за приблизително четири години (3 години и 8 месеца) при максимален капацитет на обекта 125 000 т./годишно и депониране на 30 процента от постъпващия отпадък.

▪ **Обект Регионално депо за неопасни отпадъци в землището на с. Цалапица**
РДНО е ситуирано в местността "Паша махала", землище с. Цалапица", ЕКАТТЕ 78029 на територията на Община „Родопи“. От 2011 г. същото се ползва от общините: Пловдив, „Марица“, Стамболийски, „Родопи“, Съединение, Перушица и Кричим, както и от юридически лица, притежатели на неопасни отпадъци от производствена дейност.

Депото отговаря на нормативните изисквания. Към момента не се извършва предварително третиране на отпадъците, постъпващи за депониране. Община Пловдив е възложила на дружеството "Водстрой - Пловдив" АД да извършва дейностите по обезвреждане и депониране на неопасните отпадъци на депото по силата на договор, сключен между Общински народен съвет - Пловдив и СП „Водно стопанство“ Пловдив с предмет - експлоатация на временно сметище „Цалапица“ от 1990 г., договор от 1991г., допълнителен договор от 1994г., и последвали ги анекси и допълнителни споразумения, сключени между Община Пловдив и „Водстрой -Пловдив“ АД.

Дейността, извършвана на регионалното депо е свързана с обезвреждане /депониране/ на неопасни отпадъци, означена с код D5 (специално проектирани депа).

Депото се експлоатира в съответствие с Комплексно разрешително №355-Н0/2008 г. на МОСВ, в сила от 02.01.2009 г.

Общата площ на депото е 238,8 дка, от които 186 дка заета с 12 клетки, и стопански двор на площ от 52.8 дка. До момента са рекултивирани откосите на клетки от 1 до 6.

В следващата таблица е представен какъв е приносът на община Пловдив (в проценти), средногодишно, към общото количество депонирани отпадъци в депото през последните години от всички общини, които го използват.

Таблица 3. Количество депонирани отпадъци на РДНО с. Цалапица за 2011 г.- 2015 г.

Количество	2011	2012	2013	2014	2015
Общо депонирани о-ци/т.	98 438,00	112 968,29	110 819,97	108 454,36	103 404,68
Депонирани от общ. Пловдив/т.	60 661,36	75141,53	70 787,46	63 996,34	66 383,96
% деп. отпадъци общ. Пловдив спрямо общо депонираните	62%	67%	64%	59%	64%

*Източник: Община Пловдив

Разрешеният капацитет на РДНО с. Цалапица е до достигане на кота +13 (+22 в билото) спрямо теренна кота +/-0,00=174,40.

След геодезическо заснемане е установено, че остатъчният капацитет към 31.12.2015 г. е 180 976 м³, което при коефициент на уплътняване $y=1$ е 180 976 тона. С актуализация на проект „Горен изолиращ екран. Рекултивация“ е установено, че при замяна на естествени материали от горния изолиращ екран с изкуствени хидроизолационни геокомпозици може да се осигури допълнителна вместимост от порядъка на 154 075 м³ за отпадъци. Очаква се РДНО с. Цалапица да се експлоатира при сега разрешен етап с издаденото решение по ОВОС от 1999 г. на РИОСВ-Пловдив и КР №355-НО/2008 г. и при запазване на количеството депонирани отпадъци на година – до края на 2018 г.

Поставените цели в националното законодателство по управление на отпадъците за отклоняване от депониране на биоразградими отпадъци, рециклиране на биоотпадъци и отпадъци от хартия и картон, пластмаси, стъкло и метали налага общините, ползващи РДНО с. Цалапица да намалят количеството на депонираните отпадъци, което ще доведе до увеличаване експлоатационния период на депото.

От данните в Таблица 3 може да се направи извода, че дяла на депонираните отпадъци на Община Пловдив на РДНО с. Цалапица е между 59 и 64 процента. Дяла на другите ползватели е почти 40 процента, или около 40 000 тона годишно.

Възможен вариант е предприемане на стъпки за увеличаване капацитета на РДНО с. Цалапица до кота +30 (+36) в билото и въвеждане на предварително третиране, с което ще се осигури екологосъобразно третиране на отпадъците на общините и фирмите, ползващи съоръжението.

▪ Претоварни станции

Разстоянието по шосе от гр. Пловдив до с. Шишманци е приблизително 35 – 36 км, а разстоянието от гр. Пловдив до с. Цалапица – приблизително 20 км. В анализа на инфраструктурата за третиране на отпадъците към НПУО е отчетено, че предвижданията за претоварни станции са за населени места, които следва да транспортират отпадъците си на разстояние 40 - 60 км. В НПУО 2014-2020 е идентифицирана необходимост от изграждане на претоварни станции за пет РСУО и общини, включени в Приложение 7 – Индикативен списък на РСУО, в които могат да се изградят претоварни станции за битови отпадъци.

▪ Инсталация за биоразградими и биоотпадъци

Обект "Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ" включва инсталация за механично-биологично третиране и депо за неопасни отпадъци. Всички отпадъци постъпващи в системата се подлагат на предварително третиране – сепариране, като се отделят отпадъците, които могат да бъдат рециклирани и оползотворени – подложени на последващо биологично разграждане. Биоразградимите отпадъци, отделени от смесения поток битови отпадъци след сепариращата инсталация постъпват в „Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“. Количеството биоразградими отпадъци, което е постъпило за преработка в инсталацията за биологично

разграждане през 2015 г. е 67 908 тона – общо от всички потребители на съоръжението. Съгласно изискванията на *Наредба за третиране на биоотпадъците, приета с ПМС №253 от 15.10.2013 г. (Обн., ДВ, бр. 92 от 22.10.2013 г.)*, стабилизираната органична фракция от процеса на механично биологично третиране може да се използва за рекултивация на депа и минни разкривки, както и за ландшафтни дейности при строителство на пътища, в случай че отговаря на изискванията за качество.

В изпълнение на изискванията за осъществяване на периодичен контрол по *Наредба за третиране на биоотпадъците*, през 2015 г. са извършени десет анализа за качество на получената стабилизирана органична фракция – от Лаборатория за екология и технически изпитвания „Акватератест“ при ИССЕ ООД. Процеса на биологично разграждане в инсталацията е описан подробно по-горе в настоящия анализ.

Разделно събиране на биоотпадъци.

Декември 2012 г. с решение на Общото събрание на РС-Цалапица и РС-Шишманци е прието, че общините членове на тези сдружения самостоятелно ще изпълняват целите по чл.31, ал.1 от ЗУО за потоците отпадъци, образувани на територията на съответните общини, което да доведе до постигане на регионалните цели, в съответствие със ЗУО.

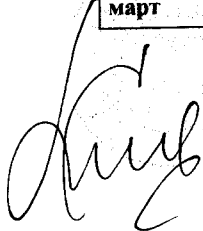
За постигане на регионалните цели по чл.31 от ЗУО за отклоняване на биоразградимите отпадъци от депа е необходимо прилагане на мерки за разделно събиране и третиране на биоотпадъци.

Биоотпадъците от поддържане на зелени площи се събират разделно от ОП „Градини и паркове“. Предприятието съхранява тези отпадъци на площадка, където се извършват естествени процеси на гниене на отпадъците и не се прилага технология в съответствие с НДНТ.

След приемането на Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците, където са заложили целите за оползотворяване на разделно събрани биоотпадъци по години, спрямо базовата 2014 г. Община Пловдив предприе действия по осигуряване на условия за компостиране на този поток биоотпадъци. В следващата таблица са представени количествата събрани по години.

Таблица 4. Средно месечни количества събрани отпадъци от поддържане на зелени площи на територията на община Пловдив от ОП "Градини и паркове" за периода 2012-2014 г., в тона

месец	от окосена трева			от листа и цветя			от дървен чипс		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
януари	0	0	0	0	0	0	15	188	188
февруари	0	0	0	0	0	0	22	198	198
март	2	2	3	0	2	10	12	234	234

месец	от окосена трева			от листа и цветя			от дървен чипс		
април	520	11	23	12	13	18	38	210	248
май	850	380	400	98	100	99	94	260	321
юни	1128	980	1450	150	240	380	128	380	412
юли	1100	1280	1280	220	316	475	150	389	389
август	1450	1250	1250	300	430	450	176	428	422
септември	1400	990	980	200	375	434	160	416	416
октомври	900	420	420	157	280	180	99	347	347
ноември	500	320	319	120	112	96	69	310	310
декември	0	0	0	10	22	8	57	180	210
общо	7850	5633	6125	1267	1890	2150	1020	3540	3695

*Източник: Община Пловдив

От таблицата се вижда, че максималното количество зелени отпадъци, за компостиране се образува в периода юли-септември, като това количество се оценява на около 50% от годишното количество генерирани зелени отпадъци. От общото количество зелени отпадъци, преобладаващо е това на окосената трева.

Извършения морфологичен анализ на състава на битовите отпадъци в периода 2015-2016 г. показва, че растителните отпадъци преобладават в кварталите с еднофамилни и двуфамилни къщи и дворове – кв. Прослав, кв. Остромила, кв. Беломорски и кв. Коматеве. Оценката на количеството растителни отпадъци от тези четири квартала показва, че от тези квартали в закупените от общината кафяви контейнери ще се събират около 2 000 тона растителни отпадъци. Планира се обособяване на места, където гражданите да оставят своите растителни отпадъци в най-активния сезон.

Често срещана практика е граждани, училища и други да натрупват клони, листа и други растителни отпадъци около контейнерите за смесени битови отпадъци. Към момента на проучванията това количество не може да се отдели от другия поток, но след оптимизиране на системата за събиране на отпадъците същото може да бъде предадено за компостиране.

От териториите за ограничено обществено ползване се образуват растителни отпадъци, които също могат да бъдат компостирани.

За осигуряване на необходимите допълнителни количества за постигането на целите за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъци е предвидено въвеждане на разделно събиране и изграждане на съоръжение за открито компостиране на разделно събрани зелени отпадъци. Системите за разделно събиране ще бъдат насочени основно към зелените отпадъци от паркове и поддръжката на зелени площи, въвеждане на събиране на градински отпадъци от районите с фамилни къщи.

Предвижда се отклоняване от депата на цялото количество образувани биоотпадъци от поддръжане на зелени площи при дейността на ОП „Градини и паркове”, както и:

- Обхващане в система за организирано събиране и извозване на биоотпадъците от домакинствата на кварталите „Коматев“, „Прослав“ и „Остромила“ и „Беломорски“;
- Изграждане на площадка за открито компостиране на биоотпадъци от поддържане на зелени площи на територията на общината и на други разделно събрани биоотпадъци. Необходимият капацитет на инсталацията за открито компостиране на зелени отпадъци се оценява на 15 000 тона/годишно. Останалите количества биоотпадъци, събрани в изпълнение на целите за разделно събиране ще се преработват в секцията за биологична преработка на съоръжението за механично-биологично третиране.

В допълнение на общите мерки следва да се предприемат действия за подпомагане възникването и развитието на пазар за компост и най-вече за преодоляването на съществуващите предубежденията относно качеството на произведения компост от отпадъци. За целта се предвижда стриктно спазване на разпоредбите за контрол на производството и проверка на качеството на компоста, както и използването му в дейности, финансирани от общинския бюджет.

- **Инсталации за предварително третиране/сепариране, сортиране и други за битови отпадъци**

Предварително третиране

В нормативната уредба е създаден механизъм за насърчаване на рециклирането и оползотворяването на отпадъци чрез въведените отчисления, които увеличават цената за депониране. Общините могат да намалят или изцяло да се освободят от отчисленията в случай, че изпълнят целите за разделно събиране на битови отпадъци и отклоняване на биоразградимите отпадъци от депа. В тази връзка е необходимо прилагане на мерки за разделно събиране на рециклируеми отпадъци и биоотпадъци и третиране на битовите отпадъци така, че да се постигнат целите за рециклиране, целите за отклоняване на биоразградими отпадъци от депа и критериите за стабилизиране на остатъчната фракция в степен достатъчна за получаване на мотивирана заповед от директорът на РИОСВ, с която дава съгласие за намаляване на дължимите отчисления за депониране на битови отпадъци. Смесените битови отпадъци, постъпващи в обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ в с. Шишманци, както бе описано по-горе, се подлагат на предварително третиране.

Община Пловдив е въвела система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, като за целта е сключила договори с Организации по оползотворяване (ООп) - „БУЛЕКОПАК“ АД за райони Западен и Южен с подизпълнители „ОП „Чистота“ и „Папир БГ“ ООД; „ЕКОПАК БЪЛГАРИЯ“ АД за райони Централен и Тракия, с подизпълнители ОП „Чистота“ и „Папир БГ“ ООД и „ЕКОКОЛЕКТ“ АД за райони Северен и Източен с подизпълнител „КМД“ ЕООД“.

Разделно събраните отпадъци от опаковки по години са дадени в следващата таблица:

Таблица 5. Разделно събрани отпадъци от опаковки от системата, изградена от ООп, по години

Година	Хартия	Пластмаса	Метал	Стъкло	Общо рециклируеми
	(тона)	(тона)	(тона)	(тона)	(тона)
2012	135,354	141,173	0,00	140,558	417,085
2013	166,836	144,637	0,269	234,268	546,01
2014	246,513	209,265	0,270	393,193	849,241
2015	238,814	161,164	0,952	282,656	683,586

*Източник: Отчети на ООп

От представените данни се вижда, че е необходимо разработване на мониторингова система за контрол на разделното събиране на отпадъци от опаковки от населението за повишаване на количествата събрани отпадъци от системите за разделно събиране.

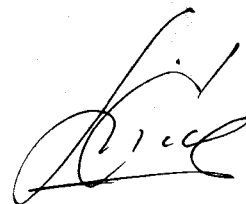
На територията на общината функционират и инсталации за разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, експлоатирани от лица, притежаващи разрешение издадено по реда на Глава пета, Раздел I от ЗУО.

Предварително третиране се прилага и по отношение на утайките от ПСОВ, чрез обезводняване и стабилизиране.

- **Площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци, които общината е осигурила за населените места над 10 000 жители.**

Във връзка с нормативните изисквания по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО в пет административни района вече функционират площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата. Същите са осигурени от дружеството изпълнител по договор за обществена поръчка – „КМД” ЕООД. Чрез сключения договор №14ДГ1380/28.11.2014 г. Община Пловдив осигурява тази услуга за домакинствата за периода на действие на програмата – до 2020 година. На площадките се приемат хартиени и картонени опаковки, пластмаса, стъкло, опасни битови отпадъци в малки количества (пестициди, лекарства с изтекъл срок, живачни термометри и др.), обемни отпадъци.

В случай че събраните рециклируеми отпадъци от организациите по оползотворяване, пунктове и площадките за безвъзмездно предаване не са достатъчни за изпълнение целите за рециклиране на битови отпадъци е необходимо общината да осигури допълнително събиране и рециклиране на рециклируеми отпадъци от бита (хартия, пластмаса, стъкло, метал), за които принципът „отговорност на производителя“ не се прилага. С цел обхващане във възможно най-голяма степен на отпадъците, които вече се събират разделно се предвижда създаване на система за регистриране и отчитане на количествата събрани от частния сектор.

- Площадки за изкупуване на битови отпадъци от хартия и картон, метал пластмаса и стъкло.

В Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Пловдив, приета с Решение на Общински съвет – Пловдив с Решение № 215, взето с Протокол №12 от 10.07.2014 г., са разписани изискванията и задълженията на площадките за приемане на хартия, картон, пластмаси и стъкло на територията на общината. Всяка площадка, за която има издадено от компетентния орган разрешение за извършване на дейността подлежи на вписване в регистър, който се поддържа в електронен вид. За вписване в регистъра собствениците на площадките подават заявление до община Пловдив в срок до 30 дни от пускане на площадката в експлоатация. На вписване в регистъра подлежи всяка отделна площадка, за която има издадено от компетентния орган разрешение за извършване на дейността. На вписване в регистъра подлежат следните данни: ЕИК и адрес на управление; лице за контакт, включително телефон, факс и електронна поща; адрес за кореспонденция, включващ пощенски код, район на общината, име и номер на улица/булевард и интернет адрес; адрес на площадката на която се извършва дейността; наименование и код на отпадъка, съгласно наредбата по чл.3, ал.1 от ЗУО; номер на документ по чл.35 от ЗУО издаден от компетентния орган.

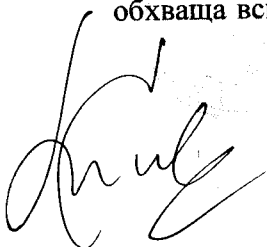
Образци на заявление за вписване в регистъра и справка по Приложение №1 от Наредбата могат да бъдат намерени в електронен вид на официалната интернет страница на общината. За удостоверяване на приетите отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, както и предадените количества за третиране, е необходимо да се представя справка по приложение №1 от Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Пловдив в дирекция „Екология и управление на отпадъците“ на общината, на всяко тримесечие. Получените данни се въвеждат и обобщават.

Таблица 6. Данни от предадените количества отпадъци от физически и юридически лица от територията на община Пловдив на площадките за изкупуване за 2013 г., 2014г. и 2015 г.

Година	Приети количества отпадъци на площадки за изкупуване (т.)						
	15 01 01	15 01 02	15 01 04	15 01 07	19 12 04	20 01 01	20 01 39
2013 г.	28 426,09	1572,639	7,613	228,84	16,09	502,69	180,049
2014 г.	11 231,40	1 452,45	236,542	100,567	1,2	4524,105	183,047
2015 г.	21 718,38	1 375,00	132,714	61,413	7,71	2405,242	134,237

*Източник: Община Пловдив

Тази информация е от особено значение за постигане целите на общината за рециклиране на битови отпадъци съгласно националното законодателство. Събраната информация обаче не обхваща всички генератори на отпадъци, поради което следва да се ползва информацията,

обработена и публикувана от ИАОС в съответствие с Наредба за разделно събиране на биоотпадъците.

- **Площадки/места за предаване на ИУЕЕО, ИУГ, НУБА, ОМ, включени в системата на организации по оползотворяване на МРО или индивидуално изпълняващи цели за МРО.**

ИУЕЕО: Община Пловдив има сключен договор за изграждане на система за събиране на отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване с „Елтехресурс” АД.

Гражданите на Община Пловдив, които имат стари и непотребни електроуреди могат да ги предадат за по-нататъшна обработка и рециклиране, като подадат заявка на безплатен телефон. Мобилен екип събира уредите от посочените адреси без заплащане. Освен по заявки ИУЕЕО може да бъде предавано и по време на кампании за събиране, по утвърден график, който се публикува на сайта на Община Пловдив. В допълнение, на места за продажба на ЕЕО, както и на други обществени места са поставени 85 бр. контейнери за разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, от които гражданите могат да се възползват. Броят на местата надхвърля изискваните с чл.29, ал.1 от Наредбата за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване – най-малко едно място на 10 000 жители. Събраните количества ИУЕЕО за 2015 г. по заявки на граждани и от търговските обекти е 771,643 тона.

НУБА: Община Пловдив има сключен договор за сътрудничество с „НОРД ЕЛРЕЦИКЛИНГ” ЕАД за оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори. Събирането се извършва чрез специализираните пунктове за събирането на НУБА (площадки с разрешение/регистрационен документ за събиране), в магазини, в които се извършва продажба на батерии и акумулатори, където има поставени контейнери както и на други места в които са разположени контейнери (административни сгради, здравни заведения, обществени учреждения и др. – 28 на брой, разположени във всички райони на общината). Освен изброените по-горе места гражданите могат да предават негодните за употреба батерии и акумулатори и кампанийно два пъти в годината по ред определен от Кмета на общината.

ОМ: Община Пловдив има сключен договор за сътрудничество с „НОРД МАСЛА” ЕАД за организиране и управление на дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на отработени масла. Гражданите могат да предават отработени масла в местата за смяна на масла, както и по график утвърден от Кмета на общината. Предвидено е кампанийно събиране два пъти годишно.

ИУМПС: Собствениците на ИУМПС са длъжни да ги предават на площадки за събиране и временно съхраняване или центрове за разкомплектоване. ИУМПС могат да се съхраняват от собствениците им на имоти тяхна собственост до предаването им. Община Пловдив има сключен договор за сътрудничество с „Българска рециклираща компания” АД за

организиране и управление на дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване, разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства.

В изпълнение на задълженията по договора и в резултат от работата на сформираните комисии по Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Пловдив през 2015 г. са установени 594 ИУМПС, паркирани неправилно на територията на града, от които 103 бр. са транспортирани до площадки за временно съхраняване, от тях 42 бр. (42,69 тона) са предадени в центрове за разкомплектоване.

ГУМИ: Община Пловдив има сключен договор за сътрудничество с „НОРД ГУМИ“ ЕАД за организиране и управление на дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на излезли от употреба гуми. Гражданите могат да предават излезли от употреба гуми по график утвърден от Кмета на Общината, като са предвидени 2 кампании годишно.

През 2015 г. са проведени две кампании, съответно от 14 до 17 април и от 23 до 27 ноември, в резултат на което са събрани: батерии и акумулатори 20 01 33* - 24 кг. и 10,7 т. излезли от употреба гуми.

Събирането на опасни отпадъци от домакинствата на територията на Община Пловдив се извършва чрез безвъзмездното им предаване на площадките за по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО, които се намират на територията на 5 от районите и чрез кампанийно събиране в Мобилен събирателен пункт (организиране на две кампании годишно – през пролетта и есента).

▪ **Инсталации за оползотворяване на сметищен газ**

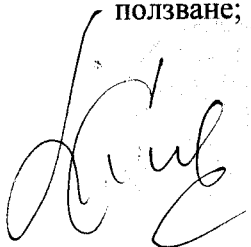
Към момента на разработване на настоящия анализ не е изграден горен изолиращ екран на Регионално депо за неопасни отпадъци в землището на с. Цалапица. Преценка за вида на инсталацията: Инсталация за оползотворяване или инсталация за изгаряне на факел ще бъде извършено след закриване на депото.

2. Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци

2.1. Инфраструктура за събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци

В Община Пловдив е изградена система за организирано събиране на твърди битови отпадъци. С наличната техника и съдове е обхванато 100% от населението на общината.

Дейностите по събиране и извозване на отпадъците в район „Южен“ се извършват от ОП „Чистота“, а в „Централен“, „Източен“, „Западен“, „Северен“ и „Тракия“ от „КМД“ ЕООД, след провеждане на обществена поръчка чрез Договор №14ДГ1380/28.11.2014г., сключен между община Пловдив и „КМД“ ЕООД с предмет „Транспортиране на битови отпадъци; Приемане, събиране и транспортиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други по смисъла на чл.19, ал.3, т.6 и т.11 от ЗУО; Машинно поддържане чистотата на териториите - почистване на нерегламентирани струпвания на отпадъци, машинно метене и машинно миене на територии за обществено ползване; Дезинфекция на съдовете за събиране на битови отпадъци с дезинфектант

осигурен и за сметка на възложителя; Зимно поддържане, включващо зимно дежурство и ефективна работа при зимни условия на територията на Община Пловдив”.

Общинското предприятие „Чистота” е създадено с Решение №305, взето с Протокол №22 от 03.08.2010 г. на Общински съвет – Пловдив. Числеността на персонала е 788 бр. Дружеството разполага със сметоизвозваща техника, както и със специализирана бордова, строителна и друга техника. Налична е и добра материална база за поддържане на съответната техника, съдове и други съоръжения - дружеството разполага с автосервиз, складови помещения, гаражи, помещения за измиване и дезинфекция на съдовете и моторните превозни средства административна и битова сграда.

Дейностите по събиране и извозване на отпадъците се извършват по утвърден график. Контейнерите тип „Бобър“ за граждани се обслужват ежедневно. Кратност на извозване на битови отпадъци: контейнери тип „Кука” - 2 пъти седмично, с изключение на разположените на територията на „Старинен Пловдив”, които се обслужват ежедневно, и по улици „Гладстон”, „Никола Обретенов”, „Волга” и бул. „Руски”, които се обслужват 3 пъти седмично. Контейнери по сключени договори във връзка с подадени декларации по чл.19, ал.1 и ал.2 от Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Пловдив се обслужват съгласно договорената кратност.

За събиране на твърдите битовите отпадъци се използва стационарна контейнерна система. Контейнерите се поставят на определени места, и се обслужват от специализираните автомобили. Осигурените контейнери за битови отпадъци са собственост на Община Пловдив. Броят на съдовете за събиране на битови отпадъци е представен в следващата таблица:

Таблица 7. Съдове за събиране на битови отпадъци

Вид на контейнерите	Материал	Собственост	Обем (m ³)	Брой	Честота на обслужване
ТИП „БОБЪР“	Метални	Общинска	1,1	5 056	7 пъти в седмицата
ТИП „МЕВА“	Метални	Общинска	0,110	3 223	2 пъти в седмицата
	Пластмасови	Общинска	0,240	52	

**Източник: Община Пловдив*

ОП „Чистота“ е обезпечено с техника за транспортиране на отпадъците, като сметовози, контейнеровози, самосвали и фадрами.

Транспортните средства, които се използват за транспортиране на твърдите битови отпадъци са специализирани автомобили. Не се използва претоварна станция.

2.2. Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци.

Територията на общината Пловдив обхваща освен землището на гр. Пловдив и територията на бившите села Коматево и Прослав – сега квартали, както и новообразуваните „Беломорски“ и „Остромила“. В тези квартали преобладават фамилни къщи – от един до четири етажа, с прилежащи дворни места.

В периода 08.06.2015 г. – 10.07.2015 г. се проведе анкетно проучване, с цел идентифициране на нагласата на жителите да събират разделно биоотпадъците, които образуват, при въвеждане на система за разделно събиране на биоотпадъци (растителни) от домакинствата в квартали „Коматево“, „Прослав“, „Остромила“ и „Беломорски“, както и включване на част от домакинствата в тези квартали в програмата за намаляване образуването на отпадъци, чрез предотвратяване – домашно компостиране.

Анкетното проучване се проведе в четирите квартала на Община Пловдив – „Коматево“, „Прослав“, „Остромила“ и „Беломорски“, в които преобладават фамилни къщи с прилежащи дворове, в по-редки случаи се срещат кооперации без дворове и жилищни блокове (не по-високи от 6-8 етажа).

Екипът, провел анкетиранието, включва предварително подготвени експерти от дирекция „Екология и управление на отпадъците“ при Община Пловдив, отделите по екология към районните администрации на Район „Южен“ и Район „Западен“, и ОП „Чистота“.

Целевата група на анкетното проучване включва домакинствата в посочените квартали, които разполагат с прилежащи дворни места, поради което екипите обходиха всички улици в кварталите, на които са разположени фамилни къщи с дворове (без тези с блокове) и приканиха живущите да попълнят анкетата. Проучването се проведе в часовия диапазон от 8:00 ч. до 12:00 ч. (приблизително), в рамките на работната седмица, поради което не е обхванато сто процента от населението.

Таблица 8. Брой необходими компостери на първи етап от въвеждане на фамилно компостиране.

показател	кв. Коматево	кв. Беломорски и Пловдив - Юг	кв. Остромила	кв. Прослав	общо
брой адреси от анкетираните, желаещи компостер	148	20	6	82	256
необходимост от компостери (400 л.) - бр.	4	0	0	5	9
необходимост от компостери (600 л.) - бр.	65	5	2	45	117
необходимост от компостери (800 л.) - бр.	74	14	4	31	123
необходимост от компостери (950 л.) - бр.	5	1	0	1	7

*Източник: Община Пловдив

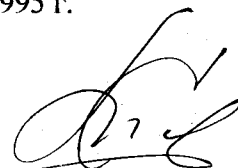
Изводи:

- ❖ Почти половината от анкетираниите домакинства имат положително отношение към разделянето на биоотпадъците и имат желание да ги компостираат в дворовете си и да използват получения компост.
- ❖ Повече от половината анкетирани домакинства са запознати с ползите от компостирането.
- ❖ Приблизително една четвърт от домакинствата не пожелаха да отговарят на въпросите от анкетата.
- ❖ Предвид факта, че в кв. „Коматево“ по-голямата часта от домакинствата с къщи, с прилежащи дворни места използват индивидуални съдове за смесен битов отпадък тип „Мева“ – 110 л. (метална кофа), те предпочитат и индивидуални съдове за разделно събиране на биоотпадъци, докато сметосъбирането в кв. „Прослав“ е организирано чрез общи съдове тип „Бобър“ – 1100 л. и домакинствата преобладаващо предпочитат същия начин на събиране и на биоотпадъците.
- ❖ Във връзка с предходния извод системата за разделно събиране на биоотпадъци може да бъде организирана чрез съдове тип „Мева“ – в кварталите „Коматево“, „Остромила“ и „Беломорски“ и чрез съдове тип „Бобър“ – в кв. „Прослав“.
- ❖ На база на данните за вида, броя и разположението на съдовете за смесен битов отпадък в кварталите „Коматево“, „Прослав“, „Остромила“ и „Беломорски“, броя на желаещите да се включат в програмата на Община Пловдив за намаляване образуването на отпадъци чрез предотвратяване – домашно компостиране и предпочитанието на домакинствата за начина на организиране на системата за разделно събиране на биоотпадъци, може да се направи извод за необходимия брой и обем на съдовете тип „Мева“ и тип „Бобър“ за стартиране на системата за разделно събиране на растителни и хранителни отпадъци за четирите квартала.

По отношение на зелените отпадъци от домакинствата ще бъдат проведени образователни кампании за свеждане до минимум на количествата, които се образуват.

В кварталите/районите на Община Пловдив, в които не е предвидено за момента стартиране на система за разделно събиране на биоотпадъци гражданите ще могат да доставят сами образуваните градински отпадъци до предвидените за изграждане площадки за разделно събрани отпадъци от домакинствата във всеки район на общината.

В съответствие с Наредба за третиране на биоотпадъците домашното компостиране на биоотпадъци до 10 m³/у се определя като „компостиране на място“ и е познато като мярка за „предотвратяване образуването на отпадъци“, и е начин за изпълнение на задълженията, произтичащи от чл. 31, ал.1, т. 2 от Закона за управление на отпадъците, за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г.

Съгласно Закона за управление на отпадъците и Наредба за третиране на биоотпадъците не се изисква регистрация или специално разрешение за дейности с отпадъци при извършване на дейности по домашно компостиране.

Добре би било всички собственици на декоративни и зеленчукови градини да бъдат окуражавани относно прилагането на домашното компостиране. Със сигурност това е най-подходящото решение и ще бъде обсъждано и насърчавано, използвайки всички възможни информационни средства и медии (печатни материали, информационни брошури относно компостирането, листовки, популяризиране в интернет, предвидени лекции).

2.3. Съдове и транспортни средства за събиране на отпадъци от сгурия и пепел

Морфологичния анализ показва наличие на сгурия и пепел в контейнерите за битови отпадъци през зимния период. На следващата таблица е представен анализ, от който се вижда, че 28 274 броя жилища са без централно газово- и топлоснабдяване, които се явяват потенциални консуматори на горива, като предпочитаното гориво е биомаса.

Таблица 9. Разпределение на консумираната енергия за битово отопление, получена в резултат от използването на горива в собствени източници (отоплителни инсталации) на територията на Община Пловдив през 2011 г.

	Енергия за разпределение в групата "собствен източник"	Дялово участие на енергията от различните видове горива в общия енергиен баланс през 2011 г.			Обитавани жилища без централно газово- и топлоснабдяване - потенциални консуматори на горива в бита	
		спрямо всички източници	спрямо група "собствен източник"		бр.	GJ/жилище/Y
		%	%	GJ/Y		
въглища, брикети	1069299	11%	26%	273524	28274	9,67
нефтопродукти		1%	2%	24866		0,88
биомаса		31%	72%	770840		27,26
общо		43%	100%	1069229		37,82

*Източник: НСИ – по данни от енергийния баланс на страната за 2011 г.

Все още голяма част от домакинствата се отопляват с твърдо гориво. От проведеното анкетиране в четирите квартала на Пловдив след обработване на анкетите се направи извода, че най-много от анкетираните домакинства се отопляват на дърва – 22,26%; 15,98% се отопляват, като използват електроенергия; 12,93% използват дърва и въглища; 9,16% се отопляват с електроуреди и на дърва; 6,82% - на дърва и въглища плюс електроенергия. Само въглища използват 2,69% от домакинствата, а 0,72% от тях – комбинация от въглища

и електроенергия. 3,77% от анкетираните използват друго гориво за отопление (газ, пелети или други комбинации).

До настоящият момент в общината не са разполагани съдове за събиране на сгурия и пепел, поради обстоятелството че няма точна информация кои жилища използват твърдо гориво за отопление. Практиката е сгурията да се поставя до контейнерите за смесени битови отпадъци, откъдето се събира периодично.

2.4. Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и на други битови отпадъци от хартия и картон, пластмаса и стъкло

В табличен вид е представен броя и вида на контейнерите във всеки район на общината. Системата отговаря на минималните изисквания, заложи в Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки.

Таблица 10. Съдове за разделно събиране на отпадъци от опаковки и кратност на извозване

Район	Население по постоянен адрес към 15.12.2014 г.	Вид на контейнерите	Брой контейнери тип „Иглу“	Кратност на събиране и извозване
Централен	83 210	Сини 1,5 м ³	104	Два пъти месечно
		Жълти 1,5 м ³	104	Два пъти месечно
		Зелени 1,5 м ³	104	Два пъти месечно
Тракия	60 293	Сини 1,5 м ³	111	Два пъти месечно
		Жълти 1,5 м ³	111	Два пъти месечно
		Зелени 1,5 м ³	110	Един път месечно
Западен	39 853	Жълти 1,5 м ³	74	Три пъти месечно
		Зелени 1,1 м ³	51	Един път месечно
Южен	81 379	Жълти 1,5 м ³	150	Три пъти месечно
		Зелени 1,1 м ³	102	Един път месечно
Северен	55 331	Жълти 1,5 м ³	99	Два/три пъти мес.
		Зелени 1,5 м ³ /1,18 м ³	78	Един път месечно
Източен	62 041	Жълти 1,5 м ³	75	Два/три пъти мес.
		Зелени 1,5 м ³ /1,18 м ³	65	Един път месечно

В общината и региона съществува мрежа от частни изкупвателни пунктове за ресурси с пазарна стойност - хартиени и картонени отпадъци, пластмасови опаковки, метални отпадъци от опаковки и здрави стъклени бутилки (не всички видове).

2.5. Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци.

В резултат на предприетите действия по въвеждане на разделно събиране на растителни отпадъци от най-големите генератори, след проведена обществена поръчка са доставени 760

бр. пластмасови контейнери - 240 л.; 200 бр. пластмасови контейнери – 120 л. и 40 бр. контейнери тип „Бобър“ – 1100 л.

Предвижданията са през 2016 г. да бъдат предоставени на населението в четирите квартала разгледани по-горе.

Предвижданията са за обособяване на маршрути, които да се обслужват от наличната сметосъбираща техника.

В условията на функционираща инсталация за механично-биологично третиране, на липсата на подходяща инфраструктура за поставяне на контейнери за събиране на хранителни отпадъци от домакинствата; гъстотата на населението, вида на сградите, за периода до 2020 г. може да бъде обследвана ефективността и ефикасността от въвеждане на разделно събиране на хранителни отпадъци от домакинствата.

Третирането на хранителните отпадъци от домакинствата, изхвърляни в сивите контейнери и транспортирането им за третиране в инсталациите в с. Шишманци, както и очаквания напредък по изпълнение на програмата за предотвратяване образуване на отпадъците, предполага изпълнение на целите за отклоняване от депониране на биоразградими отпадъци до 35 % от количеството на тези отпадъци през 1995 г.

В близост до гр. Пловдив няма информация да има изградени инсталации за анаеробно разграждане на хранителни отпадъци, а анализа за подготовка на процедурите по ОПОС 2014-2020 на Управляващия орган показва, че региона на Пловдив не е допустим бенефициент за изграждане на инфраструктура за анаеробно разграждане на биоразградими отпадъци.

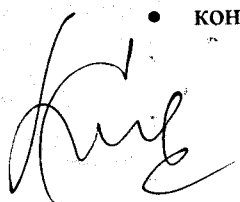
Препоръчително е общинската администрация обаче да стартира пилотна система за събиране на хранителни отпадъци от ресторанти, заведения, хотели и др. генератори на хранителни отпадъци със значително количество, особено през летните месеци, когато гнилостните процеси се развиват по-бързо и се отделя инфилтрат, което предизвиква дискомфорт и допълнително замърсяване.

Тези въпроси ще бъдат решени най-добре чрез:

- относително "интензивен" график на събиране на биоотпадъците (засилване на честотата на събиране, в зависимост от сезона и / или от вида на жилищата);
- в повечето случаи използване на системата за събиране "от врата на врата" така, че да се осигури по-лесна употреба, повишаване на степента на участие и гарантирано високо качество и чистота на събраните биоотпадъци;
- използването на комбинация от здрави, водонепроницаеми и прозрачни съдове (кофи, кухненски контейнери, биоразградими торбички и др.).

Разделното събиране на хранителни отпадъци, образувани от ресторанти и заведения може да бъде организирано, като на участващите в системата за разделно събиране на биоотпадъците се предостави:

- индивидуален контейнер с вместимост 120 л.
- контейнер за общо ползване 240 л. за заведения разположени в близост

- други

В деня на събиране контейнерите следва да бъдат поставени на място удобно за специализирания автомобил. Дейността по почистване и измиване на съдовете е отговорност на самите генератори на биоотпадъци.

Домакинствата в кварталите с фамилни къщи, които няма да прилагат домашно компостиране ще имат възможност да събират заедно зелени и хранителни отпадъци (обелки от плодове и зеленчуци, без сготвена храна, като месо риба и др.) в индивидуални съдове за биоотпадъци от 120/240 л. и ще се прилага система за събиране „от врата до врата“, като в същото време ще се намали честотата на събиране на смесения битов отпадък до веднъж седмично.

2.6. Инфраструктура за разделно събиране на опасни отпадъци от бита.

"Опасни отпадъци" са отпадъците, които притежават едно или повече опасни свойства, посочени в приложение №3 към ЗУО. Този вид отпадъци се образуват най-вече в промишлените предприятия, но също така и в някои заведения от здравната сфера, а частично и в битовия сектор. Към тях спадат отработени масла и нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори, медицински отпадъци, бои и лакове, детергенти, пестициди, лекарства с изтекъл срок на годност, живаксъдържащи уреди и др.

Изискванията за третиране и транспортиране на опасни отпадъци са регламентирани в Наредбата, приета с ПМС №53/1999 г. /ДВ, бр. 29 от 1999 г. и в наредбите за масово разпространените отпадъци.

Лицата, чиято дейност е свързана с образуване, събиране, транспортиране, съхраняване (оползотворяване с код R13 по смисъла на приложение № 2 към §1, т. 13 от допълнителните разпоредби (ДР) на ЗУО и/или обезвреждане с код D15 по смисъла на приложение №1 към § 1, т.11 от ДР на ЗУО), оползотворяване, в т.ч. рециклиране и/ или обезвреждане, включително подготовка преди оползотворяване или обезвреждане на опасни отпадъци, водят отчетни книги и представят годишни отчети в ИАОАС. Опасните отпадъци от фирмите се събират и съхраняват разделно в закрити складове и се предават за третиране на физически или юридически лица притежаващи съответното разрешение по ЗУО или Комплексно разрешително, въз основа на писмен договор.

Потокът опасни отпадъци се контролира от действащата нормативна уредба. С цел проследяване на превозите на опасните отпадъци товародателите са длъжни да изготвят идентификационен документ, който се попълва за всеки отпадък последователно от товародателя, превозвача и товарополучателя.

Най-голям дял в общото количество имат отработени моторни и смазочни масла и нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, както и излезли от употреба флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак.

От 2014 г. Община Пловдив организира кампанийно събиране на опасни отпадъци от домакинствата в Мобилен събирателен пункт, като се забелязва нарастване на количеството

през 2015 г. (491,640 кг.) спрямо 2014 г. 150,880). През 2014 г. и 2015 г. са организирани по две кампании – пролетна и есенна.

Видовете отпадъци, които се събират по време на кампанията са посочени в следващата таблица:

Таблица 11. Опасни отпадъци от домакинствата събирани в мобилен събирателен пункт

№	Описание на отпадъка	Класификация на отпадъка
1.	Замърсени опаковки	15 01 10* Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества
2.	Лекарства с изтекъл срок на годност	20 01 31* Цитотоксични и цитостатични лекарствени продукти
3.	Живачни термометри и живак	20 01 21* Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак
4.	Почистващи препарати, дезинфектанти, белина и др., киселини, основи и реактиви	20 01 29* Перилни и почистващи препарати, съдържащи опасни вещества 20 01 19* Пестициди 20 01 14* Киселини 20 01 15* Основи 20 01 17* Фотографски химични вещества и препарати
5.	Бои, политури и лакове; праймери и разредители за боя; терпентин; лепила	20 01 27* Бои, мастила, лепила/адхезиви и смоли, съдържащи опасни вещества 20 01 13* Разтворители

*Източник: Община Пловдив

На територията на Община Пловдив са изградени 5 бр. площадки по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО, на които гражданите могат да предават безвъзмездно разделно събрани опасни отпадъци от домакинствата.

Опасните отпадъци, които се събират на площадките са сходни с описаните в Таблица №11. Необходими са мерки за информиране на населението за опасностите за околната среда, свързани с повишаване на обществената заинтересованост за по широко участие в организираните мероприятия за предаване на опасни отпадъци от домакинствата. Разделното събиране на опасните битови отпадъци все още не е системно, а кампанийно. Поради това голяма част от тях все още се изхвърлят в контейнерите съвместно с неопасните битови отпадъци и се извозват с тях за последващо третиране.

Въз основа на сключени договори за въвеждане на системи за разделно събиране на излезли от употреба батерии и акумулатори (НУБА); отработени масла; излезли от употреба гуми

(ИУГ); излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) с Организации по оползотворяване, домакинствата на територията на Община Пловдив могат да се освободят регламентирано от тези видове отпадъци. Обособени са „точки“ с контейнери за събиране на НУБА и ИУЕЕО.

Местата за събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори, излезли от употреба гуми, и отработени масла, както и утвърдения график за кампанияното им събиране са публикувани на сайта на община Пловдив.

3. Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване

Съгласно Комплексно разрешително №355-НО/2008г. за "Регионално депо за неопасни отпадъци за Общините Пловдив, Марица, Калояново, Стамболийски, Родопи, Перушица, Съединение, Кричим, Асеновград, Раковски, Садово, Брезово, Първомай", на територията на регионалното депо за неопасни отпадъци е разрешено да се приемат до 50 000 т/год. строителни отпадъци с код и наименование: 17 01 01 - Бетон; 17 01 02 - Тухли; 17 01 03 - Керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия; 17 05 04 - Почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03; 20 02 02 - Почва и камъни, с цел тяхното оползотворяване при изграждането на газовите кладенци, покриващи слоеве, временните пътища за достъп и рампи, и система за повърхностно покритие, както и при рекултивацията на депото.

Съгласно Комплексно разрешително №380-НО/2009 г. за „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ в с. Шишманци могат да бъдат приемани строителни отпадъци до 5 000 т./година с цел тяхното оползотворяване.

През 2014 г. за изграждане на пътища и подходи за депониране на отпадъци на РДНО с. Цалпица са оползотворени 7 455 тона, а през 2015 г. – 7 044 тона.

С Регистрационен документ №09-РД-478-00 от 22.06.2015 год., издаден на „СО СПЕКТЪР“ ЕАД, се експлоатира площадка с местонахождение: с. Първенец, община Родопи, област Пловдив, УПИ №14.60 - Инсталация за третиране на строителни отпадъци с цел последващото им оползотворяване, поземлен имот с идентификатор 59032.14.60, местност „Чакъла“, землище на с. Първенец, общ. Родопи, обл. Пловдив с обща ползвана площ 174684 кв.м.

Около гр. Пловдив съществуват и други инсталации за оползотворяване на строителни отпадъци, управлявани от частни лица.

Община Пловдив не разполага със собствена инсталация за третиране на строителни отпадъци, поради което следва да проучи възможностите за транспортиране на отпадъци от ремонтни дейности от домакинствата до инсталации, отговарящи на изискванията на законодателството.

Проблем е изхвърлянето на строителни отпадъци в контейнерите за твърди битови отпадъци, което води до тяхното повреждане, а от тежината им се повреждат и повдигащите механизми на сметосъбиращите специализирани автомобили.

Необходимо е да се предприемат мерки за осигуряване селективното разделяне на отпадъците на мястото на образуване и изграждането и функционирането на съоръжения за рециклиране на строителни отпадъци.

Правилното регулиране на дейностите, свързани със строителните отпадъци и контрола върху тях са регламентирани със Закона за управление на отпадъците, Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, съответно с общинската наредба за управление на отпадъците. В бъдеще общината ще може да получава надеждни данни в случаите, когато извършва процедурите за одобрение на плановете за управление на строителните отпадъци и инвестиционните проекти, както и при проверката на документите с които възложителите на строителството доказват изпълнението на целите за рециклиране на строителни отпадъци.

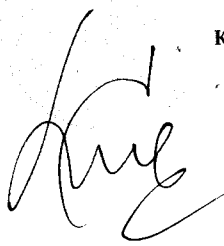
4. Инсталации и съоръжение за третиране на утайките от ГПСОВ

Системата за обезводняване с лентови филтърни преси при дозиране на допълнителни количества флокулант е в състояние да обезводни утайката до съдържание на сухо вещество от 21 %. На територията на ПСОВ, „Водоснабдяване и Канализация“ ЕООД – Пловдив временно съхранява утайките върху 22 броя изсушителни полета.

Във връзка със сключен договор между Община Пловдив и „КМД“ ЕООД – дружеството, спечелило обществена поръчка с предмет „Третиране (включително транспортиране) чрез биологично разграждане по закрит способ, на отпадъци с код 19 08 05 – утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места, получени от пречистване на отпадъчни води и предварително обезводнени в ПСОВ – Пловдив”, обявена и провеждана от „В и К” ЕООД Пловдив, на обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ” в с. Шишманци през 2015 г. в „Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ са третирани 6 851,380 т. утайки.

4.1 Основни изводи и препоръки

- ❖ От 2009 г. Община Пловдив експлоатира инсталация за механично-биологично третиране, като част от обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за Биологично разграждане по закрит способ“, с. Шишманци;
- ❖ Разрешения капацитет на обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ е 125 000 т./г. През 2014 г. обекта за МБТ е с натоварване 75 на сто от разрешения капацитет, а през 2015 г. 87 на сто.
- ❖ Количеството на депонираните отпадъци е в пряка зависимост от количеството на постъпващите отпадъци на вход в обекта в с Шишманци. Община Пловдив използва изградената инфраструктура в порядъка от 80 до 90 процента, като дела на останалите общини и други ползватели е минимален.
- ❖ След въвеждане втора клетка в експлоатация ще бъде осигурен необходимия капацитет за депониране на отпадъци от инсталацията за сепариране и инсталация за

- биологично разграждане по закрит способ на обекта, при разрешения към момента капацитет, за периода на действие на програмата – до 2020 година
- ❖ Регионално сдружение – Цалапица може да стартира процедура за увеличаване капацитета на РДНО с. Цалапица с оглед осигуряване вместимост за депониране на отпадъци за общините и други ползватели в региона. За привеждане в съответствие с нормативните изисквания следва да се обследва възможността за осигуряване на предварително третиране на отпадъците.
 - ❖ Препоръчително е общината да обследва кои са районите и домакинствата, които използват дърва и въглища за отопление, с оглед планиране изваждането от системата за събиране на смесени битови отпадъци на сгурията и пепелта.
 - ❖ Община Пловдив разполага с Инсталация за биологично разграждане по закрит способ, като част от обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за Биологично разграждане по закрит способ“, в която биоразградимата фракция отделена от смесения битов отпадък се подлага на биологично разграждане за нейното стабилизиране.
 - ❖ За постигане на целите за отклоняване на биоразградимите битови отпадъци и за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците е предвидено въвеждане на разделно събиране от домакинства с дворове и изграждане на съоръжение за открито компостиране на разделно събрани зелени отпадъци, където да се компостират и разделно събраните зелени отпадъци от паркове и градини.
 - ❖ Община Пловдив е изградила система за организирано събиране на смесените битови отпадъци, като с осигурената техника и съдове е обхванато 100% от населението на общината.
 - ❖ Общината е осигурила необходимата инфраструктура за събиране, транспортиране и последващо третиране на шестте потока масово разпространени отпадъци - отпадъци от опаковки, ИУЕЕО, ИУМПС, НУБА, ИУГ и отработени масла, чрез сключени договори с организации по оползотворяване.
 - ❖ Създадена е практика за провеждане на кампании два пъти в годината за събиране на разделно събрани опасни отпадъци от бита в мобилен събирателен пункт.
 - ❖ В изпълнение изискванията на ЗУО са осигурени 5 броя площадки (в пет административни района на общината), на които гражданите могат да предават разделно събрани опасни отпадъци, едрогабаритни и др. Предприети са действия за осигуряване на още една площадка, като част от инвестиционно намерение за изграждане на „Център за управление на отпадъците“.
 - ❖ На база на резултатите от проведеното проучване за готовността на гражданите в кварталите от селски тип да събират биоотпадъците си разделно е предвидено осигуряване на компостери за желаещите домакинства. Необходимо е предприемане на действия за осигуряване на малки площадки в тези квартали, на които да бъдат

- оставяни зелените отпадъци, генерирани от няколко домакинства, както и разширяване териториалния обхват на системата за фамилно компостиране.
- ❖ Необходимо е предприемане на действия за събиране на разделно събрани кухненски отпадъци от големите генератори на територията на общината – информиране на заинтересованите, изготвяне на графици за обслужване, предоставяне на съдове.
 - ❖ Третирането на хранителните отпадъци от домакинствата, изхвърляни в сивите контейнери и транспортирането им за третиране в инсталациите в с. Шишманци, изграждане на площадка за открито компостиране, както и очаквания напредък по изпълнение на програмата за предотвратяване образуване на отпадъците, предполага изпълнение на целите за отклоняване от депониране на биоразградими отпадъци до 35 % от количеството на тези отпадъци през 1995 г.
 - ❖ В условията на функционираща инсталация за механично-биологично третиране, на липсата на подходяща инфраструктура за поставяне на контейнери за събиране на хранителни отпадъци от домакинствата; гъстотата на населението, вида на сградите, за периода до 2020 г. може да бъде обследвана ефективността и ефикасността от въвеждане на разделно събиране на хранителни отпадъци от домакинствата.

4.4. АНАЛИЗ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИЯ КАПАЦИТЕТ

Настоящият анализ обхваща:

- функции за управление на отпадъците;
- състояние на човешките ресурси,
- изводи и препоръки.

Базирайки се на Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед № РД-211/31.03.2015 г., в анализа ще се представи информация по следните въпроси:

- Изпълняват ли се в пълен обхват правомощията и отговорностите на общината в сферата на управление на отпадъците съгласно нормативните актове; кои звена в административната структура на общината имат функции в областта на отпадъците и съответстват ли техните функции на правомощията на кмета на общината; ясно ли са разграничени функциите между отделните звена;
- Какво е състоянието на човешките ресурси, натоварени с функции за отпадъци и на тяхната техническа и информационна обезпеченост;
- Кои са основните препоръки за оптимизиране на функциите и организационното структуриране на администрацията и подобряване на институционалния капацитет;

При подготовката и осъществяването на анализа са използвани следните методи:

- Проучване на местни/ведомствени и национални нормативни документи, регламентиращи правомощията и функциите за управление на отпадъците;
- Събиране и анализ на отчетни документи и статистически данни за персонала, ангажиран с функции за управление на отпадъците;
- Провеждане на анкети с експерти по отпадъци в общината за изясняване на състоянието на осигуреността и на бъдещите потребности от персонал и за техническата и информационната осигуреност на персонала.

1. Функции на общината за управление на отпадъците

В „Анализа и оценката на действащите нормативни и програмни документи в контекста на правата и задълженията на общините по управление на отпадъците“, подробно са описани правомощията на общините в процеса по управление на отпадъците.

Предвид нормативно определените функции в областта на управление на отпадъците, институционалният капацитет на Община Пловдив е разгледан по отношение функционалност, практически съответстваща на правомощията на кмета на общината.

Анализирайки събраната информация и документи/схема-структура община Пловдив, Устройствен правилник на общинската администрация, утвърден със заповед № 150А3456/29.12.2015 г. на кмета на община Пловдив и др./, най-общо функциите за управление на отпадъците могат да се обособят в следните групи :

- Функции по политиката за отпадъците – дейности по разработване на общински програмни и нормативни документи;
- Функции по предоставяне на услуги – дейности по събиране и третиране на отпадъците, разработване на годишни бюджети, определяне на годишните такси за предоставяне на услугите;
- Функции по наблюдение и контрол – дейности по осъществяване на превантивен, текущ и последващ контрол; съдействие и координация с други институции;
- Функции за привличане на обществеността – дейности по предоставяне на обществени консултации и обсъждания; провеждане на информационно – образователни дейности.

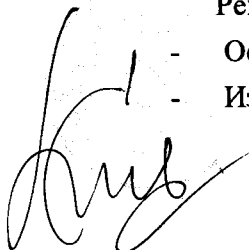
В зависимост от степента на ангажираност на отделните структурни звена в процеса по подпомагане и реализиране ангажиментите на кмета на общината по управление на отпадъците, функциите могат да се групират и по следния начин :

- основни функции – включват се дейности по подпомагане и/или осъществяване на определено правомощие, политика, стратегия, програма, план,
- или
- спомагателни функции – включват се дейности по съдействие, координация, техническа помощ и пр. при осъществяване на основните функции.

Основните функции по осъществяване политиката по управление на отпадъците в Община Пловдив са вменени на Дирекция „Екология и управление на отпадъците“ – част от специализираната администрация. Политиката по управление на отпадъците се нуждае от правно, финансово, административно и пр. обезпечаване – спомагателни функции, възложени на други звена от общата и специализирана администрация.

Дирекция „Екология и управление на отпадъците“

- Разработва и координира изпълнението на политиките и ангажиментите на Община Пловдив в областта на управление на отпадъците;
- Контролира изпълнението на мерките и дейностите, заложи в „Програма за управление на отпадъците“ на Община Пловдив;
- Следи и организира изпълнението на условията на Комплексно разрешително за Регионално депо за неопасни отпадъци в землището па с. Цалапица;
- Координира дейностите свързани с изпълнение на условията на Комплексно разрешително за „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“, с.Шишманци, Община Раковски;
- Участва в осъществяване дейността на Регионално сдружение - Цалапица и Регионално сдружение - Шишманци;
- Оформя необходимите документи и справки за месечните отчисления по ЗУО;
- Изготвя годишни отчети съгласно разпоредбите на Закона за опазване на околната

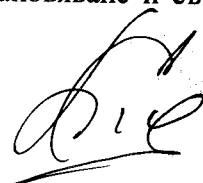
- среда и ЗУО и подзаконовите актове по прилагането им;
- Съгласува предложените от районните администрации договори за заявени съдове за битови отпадъци и кратност на обслужване, съобразно постъпилите от дирекция "Местни данъци и такси" декларации по чл.19, ал.1 и 2 от НОАМТЦУ на територията на Община Пловдив;
 - Изготвя заповеди за определяне границите за организираното сметосъбиране и сметоизвозване, честотата на сметоизвозване и поддържане на чистотата по райони за всяка година;
 - Осъществява проверки по жалби и сигнали на гражданите, съвместно с ПОИ, ОП „Чистота” и др.;
 - Изготвя и контролира изпълнението на договори за приемане и обработка на производствени отпадъци, с неопасен характер в депата/инсталациите за неопасни отпадъци;
 - Изготвя и контролира изпълнението на договори за приемане и депониране на битови отпадъци от други общини;
 - Уведомява обществеността за издадените от РИОСВ Пловдив Решения за дейности с отпадъци по чл.35 от ЗУО;
 - Подпомага и съдейства за провеждането на процедури по ЗОП;
 - Изготвя местни нормативни актове във връзка с управлението на отпадъците;
 - Осъществява контакт и съвместни дейности с всички държавни институции (МОСВ, МЗ, МВР, МРРБ и др.), както и с неправителствени организации, имащи отношение към управлението на отпадъците;
 - Участва в организирането и провеждането на национални кампании и прояви на територията на Община Пловдив, свързани с управлението на отпадъците;
 - Участва при разработването на становища, програми и стратегии във връзка с управлението на отпадъците на територията на общината в съответствие с Националния план за управление на отпадъците и др.;

Дирекция „Общинска икономика и здравеопазване“ – част от специализираната администрация.

Участва в разработването на предложения за наредби, правилници и други нормативни актове, респективно вътрешни правила, свързани с проблемите на стопанската дейност; Участва при формирането и провеждането на политиката на община Пловдив относно стопанските дейности;

Дирекция „Местни данъци и такси“ – част от специализираната администрация.

Осъществява цялостното администриране на местните данъци и такса за битови отпадъци, глоби и имуществени санкции по ЗМДТ чрез функциите по установяване и събиране на

местните данъци, ТБО и глоби; Осъществява взаимодействие с други органи на общината и външни организации за обезпечаване на контролните си функции; Подпомага дирекция „Финансова политика“ при съставяне бюджета на общината, при определяне на промилите за такса за битови отпадъци и План-сметка за ТБО за съответната бюджетна година.

Дирекция „Финансова политика“ - част от общата администрация

Изготвя бюджетни прогнози за следващи периоди; ръководи, координира и контролира цялостната финансова дейност на общината; Изготвя проект за „сборен бюджет“ на Община Пловдив и следи за неговото изпълнение през годината; Съвместно с Дирекция „Местни данъци и такси“ и Дирекция „Екология и управление на отпадъците“ изготвя предложение до Общински съвет за определяне на промилите за такса за битови отпадъци и План-сметка за ТБО за съответната бюджетна година; отстоява финансовите интереси на общината в преговорите с МФ и други министерства и ведомства.

Дирекция „Строителство, мрежи и съоръжения на техническата структура“ – част от специализираната администрация

Организира и ръководи инвестиционния процес за обектите на общински сгради и инженерната инфраструктура на Община Пловдив, включващ ново строителство, реконструкции, текущи и основни ремонти; Участва при изготвянето на Програмата за капитално строителство в бюджета на Община Пловдив, наблюдава изпълнението и дава отчети по нейната реализация; Организира изпълнението на инвестиционната програма за обектите на общински сгради и инженерната инфраструктура на територията на Община Пловдив; Участва в процедурите за избор на проектант, строител, строителен надзор, инвеститорски контрол на обектите, провеждани съгласно ЗОП; Контролира основните ремонти на общинските сгради и инженерни системи и новото им изграждане, както и дейността на строителния надзор и инвеститорския контрол.

Дирекция „Обществени поръчки“ – част от специализираната администрация

Планира, организира и координира всички дейности във връзка с подготовката и провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки, в т.ч. и за избор на изпълнители по дейности, свързани с отпадъците.

Дирекция „Устройство на територията“ – част от специализираната администрация.

Осъществява дейности, с които подпомага кмета на общината при осъществяването на местната политика по устройство на територията и извършва мониторинг по прилагането на нормативните актове в областта на устройството на територията.

Дирекция „Правно – нормативно обслужване“ – част от общата администрация.

Осигурява в правно-нормативно отношение дейността на кмета на общината; Изготвя и участва в изготвянето на проекти на нормативни актове, общи и индивидуални административни актове; Дава становища по прилагането на законовите и подзаконовите нормативни актове в дейността на общинската администрация; Съгласува актове за установяване на административни нарушения, актове и наказателни постановления, издавани от кмета на общината или упълномощени от него длъжностни лица; дава задължителни указания на служителите па Община Пловдив и районните администрации по прилагането на нормативни и подзаконови нормативни актове.

„Административно-наказателна дейност“ – част от общата администрация.

Извършва дейността по текстообработка, печат и предявяване на издадени наказателни постановления въз основа на съставени актове по редица закони и подзаконови нормативни актове, в т.ч. Наредба за опазване на околната среда на територията на община Пловдив и Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив;

Дирекция „Административно и информационно обслужване ”, Отдел „Протокол и връзки с обществеността и медиите“ - част от общата администрация.

Планира, координира и провежда информационната политика на общината; осигурява публичност и прозрачност на дейността на общинската администрация като организира достъпа до информация за медиите и граждани, проучва и анализира общественото мнение преди провеждането на определена политика на кмета, като участва в разработването, организирането и възлагането на информационни кампании за предварително представяне и популяризиране на политиките на кмета на общината и подготвяните от него проекти на местни нормативни актове и вземане на решения.

Пловдивски общински инспекторат /ПОИ/

ПОИ осъществява следните дейности и има следните правомощия, свързани с управлението на отпадъците: Контрол по опазване на околната среда; Контрол по наредбата за управление на отпадъците; Контрол по строителните обекти за опазването на чистотата, общинската инфраструктура и организацията на движение, както и влияние върху компонентите и факторите на околната среда; Контрол по опазването на зелената система; Извършва проверки по сигнали и предложения на граждани, организации и юридически лица; Контрол по опазването на общинската инфраструктура – тротоари, улични платна и др.; Съставя констативни протоколи и/или актове за установяване на административни нарушения; Налага глоби срещу издаване на фиш по реда на чл.39, ал.2 от Закона за административните нарушения и наказания.

Дейността на Инспектората се координира и контролира от Кмета на Община Пловдив.

Общинско предприятие „Чистота“

Създадено с Решение №305, взето с Протокол №22 от 03.08.2010 г. на Общински съвет – Пловдив. Осъществява дейности по събиране, транспортиране на битови отпадъци, транспортиране на стр. отпадъци и др.

Общинско предприятие „Градини и паркове“

Създадено с Решение № 212, взето с Протокол № 14 от 24.07.1997 г. на Общински съвет – Пловдив. Осъществява дейности по събиране и транспортиране на отпадъци от паркове и градини, вкл. междублокови пространства и др. зелени площи на територията на Община Пловдив

Общинско предприятие „Общинска охрана“

Създадено на основание чл.52 и следващите от Закона за общинската собственост и „Наредба за създаване, управление и контрол върху дейността на Общинските предприятия по гл. VI от ЗОС“, приета с Решение № 242 , взето с протокол № 13 от 25.06.2009 г. на Общински съвет -Пловдив.

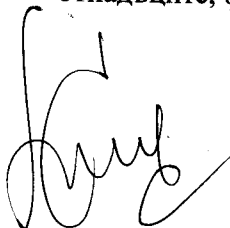
В сферата на управление на отпадъците, Предприятието осъществява следните дейности: Охрана чрез патрулиране на обществено важни обекти /площади, Главна улица и др./, зелени зони, паркове и градини, с пълномощия за упражняване на контрол и съставяне на актове за установяване на нарушения.; Изграждане и поддържане видео наблюдение в обектите и осъществява денонощен мониторинг чрез изградената дежурна стая; Осъществяване на денонощен контрол с автомобили на охранителните обекти; Дейността на Предприятието се координира и контролира от Кмета на Община Пловдив или от определен от него заместник кмет, съобразно Закона за общинската собственост и Наредбата за създаване, управление и контрол върху дейността на общинските предприятия.

Районни администрации

Разработване на общински програмни и нормативни документи

Структурното звено в Община Пловдив отговорно по разработване на Програмата за управление на отпадъците е Дирекция „Екология и управление на отпадъците“, ангажирана и с осъществяването на съгласувателната процедура „Преценка на необходимостта от извършване на екологична оценка“, по реда на чл.2, ал.2, т.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми“.

Докато за изготвяне на програмните документи основните функции са вменени изцяло на Дирекция „ЕУО“, при изготвяне на нормативни актове в областта на управление на отпадъците, функции имат и други структурни звена в администрацията.

Дирекция „Общинска икономика и здравеопазване“

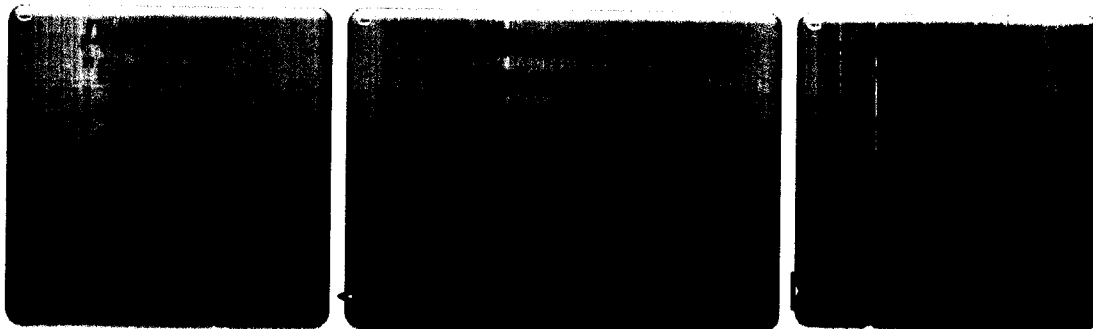
Отговаря за актуализирането на местната нормативна уредба по отношение формирането на местните такси и цени на услуги;

Дирекция „Правно – нормативно обслужване“

Съдейства при изготвянето на проекти на нормативни актове на администрацията в областта на управление на отпадъците, в т.ч. и при изготвяне на „Наредба за опазване на околната среда“ в раздел Поддържане на чистотата при извършване на строителна и ремонтна дейност, „Наредба за развитие, поддържане и опазване на зелената система на община Пловдив“, „Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив“, „Наредба за осигуряване на обществения ред“, „Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на община Пловдив“.

Дирекция „Местни данъци и такси“ и Дирекция „Финансова политика“

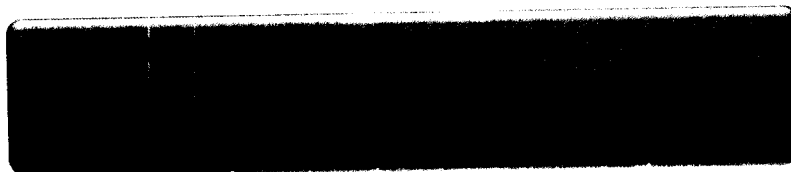
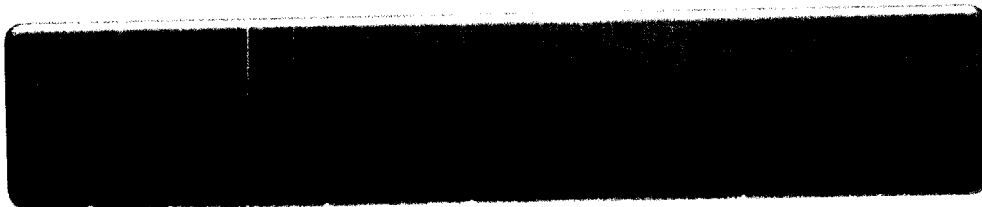
- Хоризонтално разпределение на функциите при изготвяне на програмни и нормативни документи:

В процеса по изготвяне на проекти на нормативни документи в областта на управление на отпадъците, съществена роля оказват и специалистите по дейност „Екология“ при шестте административни района на Пловдив и ПОИ.

Цялостната дейност по инициране и координиране процесите по разработване, актуализиране и изпълнение на програми, стратегии, планове и наредби, свързани с управлението на отпадъците е възложена на заместник-кмет с ресор/направление „Общинска икономика, здравеопазване, екология и управление на отпадъците“.

- Вертикално разпределение на функциите при изготвяне на програмни и нормативни документи:

Вземайки предвид разписаните по-горе конкретни функции, следва извода, че водеща роля в процесите по изготвяне на програмни и нормативни документи има Дирекция „ЕУО“.

Дейности, общински звена и външни институции, осъществяващи функции по предоставяне на услуги.

Част от нормативните ангажименти на кмета на общината са свързани с предоставяне на редица услуги за граждани и юридически лица.

В състава на структурата на Община Пловдив има звена, които са създадени да осъществяват дейности пряко свързани с предоставяне на услуги на граждани и фирми /ОП „Чистота“ и ОП „Градини и паркове“/.

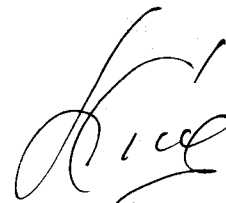
За качествено осъществяване на някои функции, Община Пловдив има сключени договори с външни лица – фирми и организации.

Дейностите по предоставяне на услугите свързани с управлението на отпадъците, които се изпълняват от името на Община Пловдив са вменени по един от следните начини :

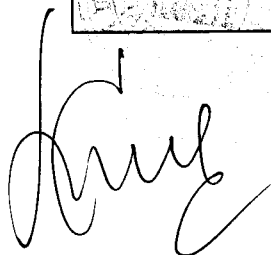
- Чрез сключване на договори с избрани изпълнители по реда на ЗОП – за функции свързани с предоставяне на услуги по събиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъци – 3 бр.;
- Чрез договори с организации за оползотворяване на масово разпространени отпадъци - за функции свързани с предоставяне на услуги по разделно събиране на отпадъци от опаковки - 3 бр.;

- Чрез определяне на ангажименти в Правилника за устройството и дейността на общинската администрация – 2 бр.

<p>„КМД” ЕООД</p>	<p>Договор №14ДГ1380 от 28.11.2014 г., сключен между община Пловдив и „КМД” ЕООД, с предмет "Услуги по транспортиране на битови отпадъци, разделно събиране на отпадъци от бита, машинно поддържане чистота на териториите за обществено ползване, вкл. машинно метене и миене, дезинфекция на съдове за събиране на битови отпадъци, зимно поддържане и ефективна работа при зимни условия на територията на община Пловдив", включително осигуряване на пет броя площадки по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО . Регистрационен документ №09- РД-272-03 от 29.07.2015 г. и Разрешение №09-ДО-00001099-00/02.10.2015 г.</p>
<p>„Консорциум Екологичен завод” ДЗЗД</p>	<p>Дейности по предварително третиране, сортиране, оползотворяване, временно съхраняване, депониране. Договор от 14.07.2003 г., сключен между община Пловдив и „Консорциум Екологичен завод” ДЗЗД, гр. Пловдив, с предмет „Инженеринг на предприятие с депо за третиране на битови отпадъци включващ предпроектно проучване, проектиране, организация на строителството, изграждане на обектите, доставка и монтаж на машини съоръжения и технологично оборудване, подготовка и въвеждане на обектите в експлоатация. Управление на изграденото предприятие с депо и третиране на битови отпадъци – временно съхранение обезвреждане, депониране и преработка със срок на годност и възможност за експлоатация на съоръженията не по малко от 30 години” КР</p>

	№380-НО/2009 г. на община Пловдив.
„Водстрой-Пловдив“ АД	Дейности по обезвреждане/депонирание на неопасни отпадъци на РДНО с. Цалапица КР № 355-НО/2008г.
„Сиенит инвест“ ООД	Почистване и поддържане на дъждоприемните шахти на територията на община Пловдив и транспортиране на отпадъците. Регистрационен документ № 09-РД-329-01 от 31.07.2013 г.
„Булекопак“ АД, подизпълнител „Папир БГ“ ООД	Организиране на дейностите по разделно събиране на отпадъци от опаковки за постигане на целите, заложи в чл. 31, ал.1, т.1 и §15 от ПЗР на ЗУО. Разрешение № ООп-ОО-4-02/27.08.2015 г. на МОСВ.
„Екопак БЪЛГАРИЯ“ АД Подизпълнител „Папир БГ“ ООД	Организиране на дейностите по разделно събиране на отпадъци от опаковки за постигане на целите, заложи в чл.31, ал.1, т.1 и §15 от ПЗР на ЗУО. Разрешение № ООп-ОО-3-02/27.07.2014 г. на МОСВ.
„ЕКОКОЛЕКТ“ АД Подизпълнител „КМД“ ЕООД	Организиране на дейностите по разделно събиране на отпадъци от опаковки за постигане на целите, заложи в чл.31. ал.1. т.1 и §15 от ПЗР на ЗУО. Разрешение № ООп-ОО-2-01/15.07.2013г. на МОСВ.
„НОРД ЕЛРЕЦИКЛИНГ“ ЕАД Подизпълнител „УНИВЕРСМЕТАЛ“ ООД	Организиране на дейностите по екологосъобразна събиране, транспортиране, съхраняване, педварително третиране и предаване за последващо третиране на негодните за употреба батерии и акумулатори. Разрешение № ООп-НУБА-07-01/21.12.2013г. на МОСВ.
„НОРД ГУМИ“ ЕАД Подизпълнител „УНИВЕРСМЕТАЛ“ ООД	Организиране на дейностите по екологосъобразно събиране, транспортиране, съхраняване и предаване за регенериране, рециклиране или оползотворяване на излезли от употреба гуми. Разрешение №ООп-ИУГ-7-01/16.12.2014 г. на МОСВ.

<p>„ЕЛТЕХРЕСУРС” АД Подизпълнител „КОЛЕКТРЕСУРС” АД</p>	<p>Организиране на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване Разрешение № ООп-ИУЕЕО-02-01/19.05.2014 г. на МОСВ.</p>
<p>„НОРД МАСЛА” АД Подизпълнител „УНИВЕРСМЕТАЛ” ООД</p>	<p>Организиране на дейностите по екологосъобразно събиране, транспортиране, временно съхраняване и оползотворяване на отработени масла. Разрешение №ООп-ОМ-06-00/25.02.2014 г. на МОСВ.</p>
<p>„БЪЛГАРСКА РЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ” АД - Подизпълнители: „КОЛЕКТРЕСУРС” АД; „ПАН СЪРВИЗ” ЕООД; „ХЕФТИМЕТАЛС” ЕООД; „ЕКО ВАРНА” ЕАД</p>	<p>Организиране на дейностите по събиране, съхраняване и разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства. Разрешение № ООп-ИУМПС-01-00/05.03.2013г. на МОСВ.</p>
<p>„БАЛБОК ИНЖЕНЕРИНГ” АД</p>	<p>Организиране на система за събиране на опасни битови отпадъци в мобилни събирателни пунктове. Регистрационен документ № 12-РД-895-03/25.09.2014 г., Разрешение № 12-ДО-1271-01/26.11.2014 г. и КР № 473-Н0/2013 г.</p>
<p>Общинско предприятие „Чистота”</p>	<p>Създадено с Решение №305, взето с Протокол №22 от 03.08.2010 г. на Общински съвет – Пловдив – извършва дейности по събиране, транспортиране на битови отпадъци, транспортиране на стр. отпадъци и др.</p>
<p>Общинско предприятие „Градини и паркове”</p>	<p>Създадено с Решение № 212. взето с Протокол № 14 от 24.07.1997 г. на Общински съвет – Пловдив – извършва дейности по събиране и транспортиране на отпадъци от паркове и градини, вкл. междублокови пространства и др. зелени площи на територията на община Пловдив.</p>

Анализът на събраната информация показва, че чрез извеждане на част от функциите по събиране, транспортиране, оползотворяване и третиране на отпадъците чрез възлагането им на външни изпълнители е постигнато едно добро оптимизиране на системата по управление на потоците отпадъци на територията на общината. По този начин са обхванати и напълно обезпечени функциите на администрацията, които произтичат като ангажимент по реда на ЗУО и подзаконовите нормативни актове.

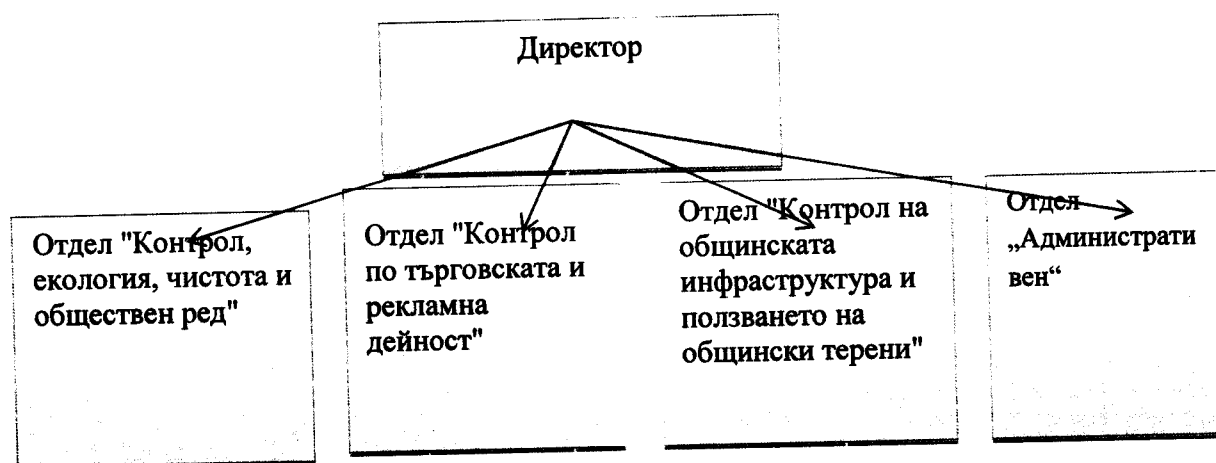
Възлагането на дейности по събиране, транспортиране, оползотворяване и третиране на отпадъци се осъществява по реда на ЗОП и спазване на утвърдени Вътрешни правила за възлагане на обществени поръчки. Съгласно регламентирания вътрешен ред, основни функции в провеждането на обществените поръчки имат съответно Дирекция „Обществени поръчки“, дирекция „ЕУО“, общинските предприятия.

Функции по осъществяване на наблюдение и контрол

Значителна част от функциите по осъществяване на контрол в областта на управлението на отпадъците са вменени за изпълнение на Пловдивски общински инспекторат.

Пловдивски общински инспекторат е създаден с решение № 359, взето с Протокол № 26 от 23.09.2010 год. на Общински съвет – Пловдив с цел да осъществява контролната дейност за спазването от страна на всички физически и юридически лица, разпоредбите на действащите наредби на Общински съвет – Пловдив, законовите и подзаконовите нормативни актове на територията на Община Пловдив.

Инспекторатът осигурява и подпомага изпълнението на контролните функции на кмета на община Пловдив на територията на Община Пловдив. Обособени са 4 /четири/ структурни направления като дейностите, свързани с контрола по отпадъците се осъществява от отдел „Контрол, екология, чистота и обществен ред“ към който работят 23 инспектори от общо 54 в ПОИ.

Инспекторатът е на пряко подчинение на кмета на Община Пловди и осъществява функции по контрол спазването от страна на всички физически и юридически лица на територията на Община Пловдив на законови и подзаконови нормативни актове, както и местните нормативни актове, като „Наредба за опазване на околната среда“, „Наредба за развитие, поддържане и опазване на зелената система на община Пловдив“, „Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив“, „Наредба за осигуряване на обществения ред“ и пр.

Контролни функции по отношение спазването на местни нормативни документи свързани с отпадъците, имат и упълномощени служители в структурата на ОП „Общинска охрана“.

По действащите общински наредби за опазване на околната среда и управление на отпадъците, във връзка с осъществения контрол за периода 2013-2015 г. са съставени както следва:

		ПОИ	ОП „Общинска охрана
2013	АУАН	95	Няма данни
	КОНСТАТИВНИ ПРОТОКОЛИ	136	
	ПРЕДПИСАНИЯ	62	
2014	АУАН	58	12
	КОНСТАТИВНИ ПРОТОКОЛИ	38	23
	ПРЕДПИСАНИЯ	71	
2015	АУАН	70	9
	КОНСТАТИВНИ ПРОТОКОЛИ	200	
	ПРЕДПИСАНИЯ	29	23

По отношение броя, вида и кратността на обслужване на съдовете за битови отпадъци, съществува практика по предварително съгласуване от страна на районните администрации на проекто-договорите със задължените по чл.64, ал.1 от ЗМДТ лица. След този предварителен контрол, договорите се съгласуват от директори на дирекции ЕУО и Финансова политика и подписват от кмета на съответния административен район. Въз основа на тези договори Дирекция МДТ извършва облагането с такса за битови отпадъци, а ОП „Чистота“ организира дейността по обслужването на съдовете. По отношение вида на изхвърлените отпадъци в съдовете за битов отпадък, контрол се осъществява от районните администрации, съвместно с ПОИ по предварително изготвен график.

Контрол чрез извършване на съвместни проверки се извършва и по отношение постъпилите заявления от юридически и физически лица, които генерират битови отпадъци в резултат на производствена дейност. Комисията, която включва представители на Дирекция ЕУО, съответната районна администрация и ОП „Чистота“, извършва проверки и по отношение изпълнението на ангажиментите за въвеждане на разделно събиране на отпадъците в съответния проверяван обект.

Успешно съдействие в контрола по спазване изискванията на ЗУО, ПОИ в съдействие с Дирекция ЕУО и районните еколози има и с други контролни органи – РИОСВ – Пловдив, ОД МВР, Пловдив, РЗИ.

Функции за привличане на обществеността – обществени консултации и информиране на обществеността

В структурата на общинската администрация, функциите, свързани с обществените консултации и информиране на обществеността, са възложени на Отдел „Протокол и връзки с обществеността и медиите“ - звено към Дирекция „Административно и информационно обслужване“.

С оглед повишаване на екологичната култура и с активното съдействие на отдел ПВОМ, Дирекция „Екология и управление на отпадъците“ работи с обществеността на територията на общината.

Информацията за дейността на Общинската администрация в областта на управлението на отпадъците достига до гражданите на Община Пловдив чрез публикации в медиите, чрез сесиите на Общинския съвет, чрез публични събрания и семинари, чрез издаване на листовки, меню на официалния сайт на общината <http://www.plovdiv.bg/item/ecology/waste/> и други средства.

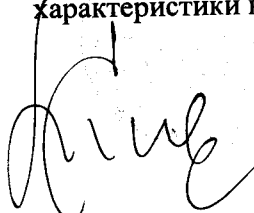
В дирекция „ЕУО“ и служби екология при районните администрации, ежедневно се приемат граждани по проблеми, свързани с чистотата и генерираните отпадъци, неправилно изхвърлени на неподходящи места, и пр.

Заместник кметът в Община Пловдив с ресор екология и управление на отпадъците, осъществява ежемесечен прием на граждани, които излагат свои проблеми и в областта на чистотата и отпадъците. Същата практика за осъществяване консултации на граждани е въведена и от ръководствата в шестте административни района.

Всяка жалба, сигнал или молба се разглеждат в срок, като се предприемат съответните мерки и се уведомяват гражданите.

2. Състояние на човешките ресурси

Информацията свързана с човешкия ресурс, ангажиран с функции по управление на отпадъците може да се разглежда и анализира в два аспекта - количествени и качествени характеристики на персонала, натоварен с тези функции.

Количествените характеристики включват брой служители, пряко отговорни за управление на отпадъците, и брой служители, изпълняващи различни функции свързани с управление на отпадъците. Тук може да се направи и оценка достатъчни ли са за изпълнение на функциите в пълен обхват.

Качествените характеристики разглеждат наличие или липса на мерки за повишаване на квалификацията чрез обучение; практики и проблеми с набирането, назначаването и задържането на необходимите кадри; оценка за бъдещите потребности в краткосрочна и средносрочна перспектива.

В структурата на администрацията пряко отговорни по въпросите, свързани с управление на отпадъците, са 8 квалифицирани служители от дирекция ЕУО – 5 експерти и 3 специалисти. В Дирекцията работят общо 13 служители, в т.ч. един директор. Оценката на служителите е, че този брой е достатъчен за изпълнение на възложените функции.

В рамките на шестте административни района работят различен брой служители по направление екология, пряко натоварени с функции по управление на отпадъци – общо 15 служители в районни администрации.

Служителите в структурите на ОП „Чистота“ и ОП „Градини и паркове“, изпълняващи функции по предоставяне на услуги в областта на отпадъците са съответно 788 и 270.

Служителите с контролни функции по управление на отпадъците в състава на ПОИ са 23 от общо 54 по утвърдена структура.

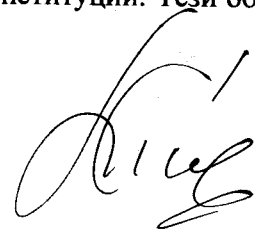
Направеното проучване показва, че няма точно определен брой служители в другите дирекции, които имат отговорности, свързани с управление на отпадъците.

Политиката за повишаване на квалификацията на служителите в общината се изпълнява от отдел „Управление на човешките ресурси“. Провеждат се ежегодни атестации на персонала съобразно изискванията на нормативната уредба, идентифицират се бъдещи потребности от повишаване на квалификацията, планират, организират и се осъществяват дейности по общото и специализирано обучение на служителите в общината.

Квалификацията на служителите в Дирекция ЕУО е добра.

Всички експерти са с висше образование. Повишаването на квалификацията на служителите се осъществява основно по два начина. На първо място, това става чрез планови обучения, организирани от Института по публична администрация. Служителите от Дирекция ЕУО са преминали обучения, организирани от ИПА, МОСВ, НСОРБ, АСЕКОБ и др.

На второ място, служителите участват в специализирани обучения за повишаване на квалификацията и опита в специфични области в рамките на изпълнявани проекти за управление на отпадъците на общината и програми на други институции. Тези обучения се

съобразяват и със специфичните функции и ангажименти на съответния служител, регламентирани в утвърдената длъжностна характеристика.

Служители от Дирекцията и еколозите от районните администрации в периода 2013-2015 г. са участвали в организирани от МОСВ, НСОРБ, както и от Асоциацията на еколозите в България (АСЕКОБ) семинари във връзка с прилагането на новия Закон за управление на отпадъците и подзаконовата нормативна уредба към него.

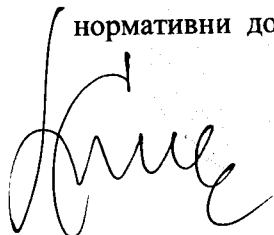
Служителите в районната администрация с функции в областта на управление на отпадъците преобладаващо са еколози.

Анализът на събраната информация показва, че материално-техническата и информационната обезпеченост на Дирекция „ЕУО“ и на другите звена с функции за управление на отпадъците в общата и специализираната администрация е на добро ниво. Служителите разполагат с необходимите помещения, офис оборудване, техника, специализиран хардуер и софтуер за изпълнение на дейностите и услугите в областта на отпадъците.

Материално-техническата и информационната обезпеченост на ПОИ е също добро. Осигурени са помещения, офис оборудване и техника за работа на служителите.

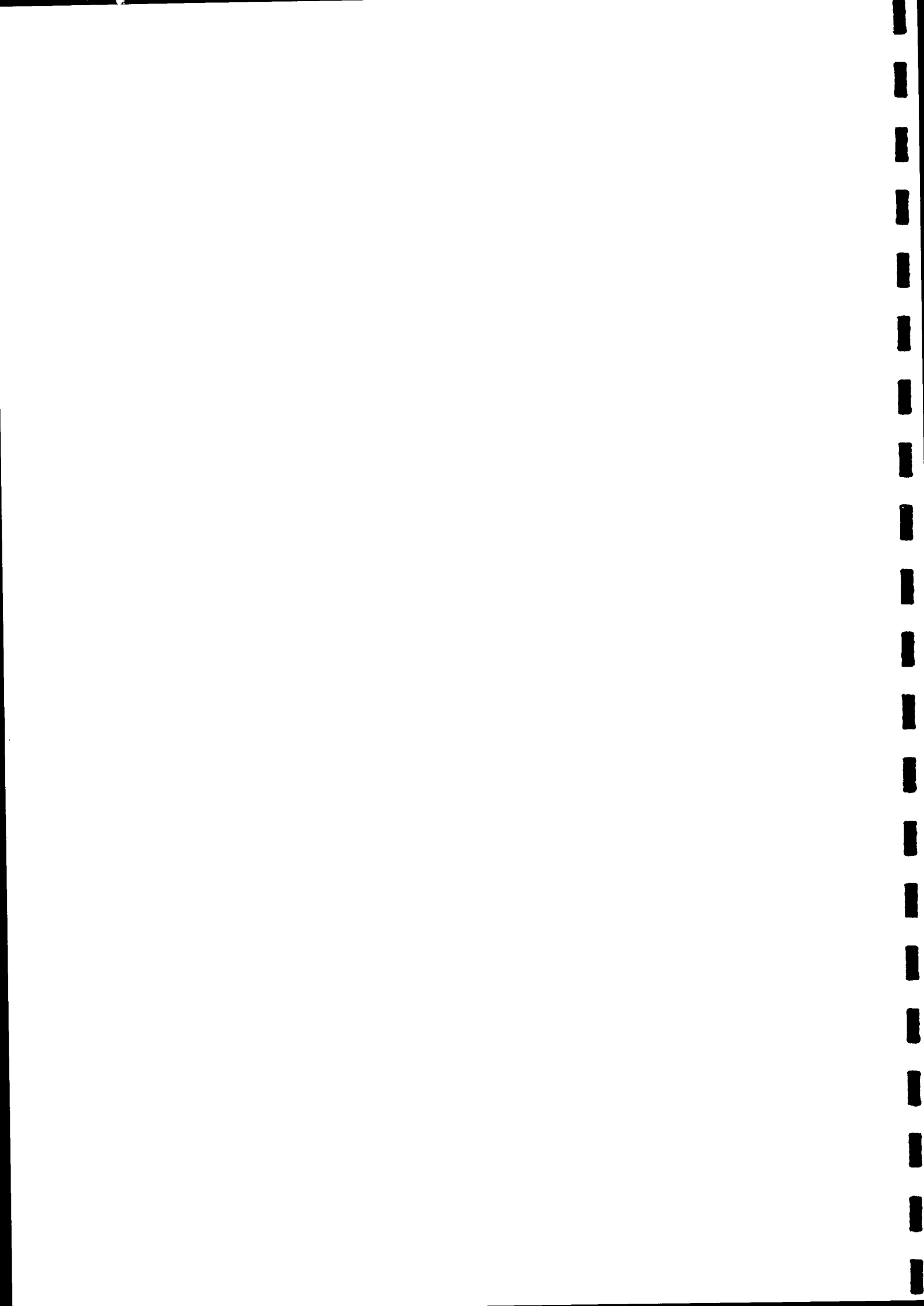
3. Изводи и препоръки

- ❖ Ангажиментите на Кмета на Община Пловдив по отношение управлението на отпадъците са възложени на Дирекция „Екология и управление на отпадъците“, която е част от специализираната администрация, ОП „Чистота“ и ОП „Градини и паркове“.
- ❖ Основните функции по осъществяване на екополитиката на общината и политиката по управление на отпадъците, се осъществяват от Дирекция ЕУО, като в конкретни области от управление на отпадъците допълващи/съдействащи функции имат и други дирекции в специализираната администрация.
- ❖ Във връзка с финансовото, правното, административното и друго обезпечаване на политиката за управление на отпадъците, различни функции са възложени на няколко дирекции в общата администрация.
- ❖ По отношение разработването на годишни бюджети и определянето на такси за управление на отпадъците, основните функции са възложени на три дирекции от администрацията, като Дирекция ЕУО участва в бюджетния процес и изготвя годишната план-сметка за управление на отпадъците по чл.66 от ЗМДТ.
- ❖ Видно от анализа на хоризонталното и вертикалното разпределение на функциите по управление на отпадъците, е че водеща роля в процесите по изготвяне на програмни и нормативни документи има Дирекция „ЕУО“. Всяко от ангажираните в процеса по

- управление на отпадъците структурни звена има добре разписани конкретни функции. Анализът на събраната информация не извежда извод за дублиране на функции.
- ❖ Възможно е да се обмислят възможности за по-добра хоризонтална координация между отделните звена.
 - ❖ По отношение на събиране, транспортиране, оползотворяване и третиране на отпадъците, общината обезпечава изпълнението на функциите, като прилага подходяща комбинация от няколко подхода.
 - ❖ Постигнато е едно добро оптимизиране на системата по управление на потоците отпадъци на територията на общината, като част от функциите по събиране, транспортиране, оползотворяване и третиране на отпадъците са изведени чрез възлагането им на външни изпълнители.
 - ❖ Анализът на събраната информация показва, че са обхванати и напълно обезпечени функциите на администрацията, които произтичат като ангажимент по реда на ЗУО и подзаконовите нормативни ангажименти.
 - ❖ Обезпечени са контролните правомощия на кмета на общината в съответствие със ЗУО както по отношение обхвата, така и по отношение регламентираните видове контрол и минималната честота на контролните проверки. Осъществяват се документални проверки на задължените лица и проверки на място в обектите за спазване на изискванията на закона и наредбите.
 - ❖ По отношение на обществени консултации и информиране на обществеността, общи функции са възложени на Отдел „Протокол и връзки с обществеността и медиите“ - част от общата администрация. По направление „осъществяване на консултации“ Дирекция ЕУО активно съдейства в осъществяването на подобни. По направление „информиране на обществеността“ Дирекция ЕУО осъществява редица дейности, подробно описани в „Анализа за информиране на обществеността“.
 - ❖ Броят на служителите в звената за управление на отпадъците е достатъчен за изпълнение на възложените функции. Не се наблюдават проблеми, свързани с текучество или затруднения при набиране на персонал. Квалификацията на служителите в общата и специализираната администрация с функции за управление на отпадъците е добра. Ежегодно се прилагат мерки за повишаване на квалификацията чрез изготвяне на планове за специализирани обучения в ИПА и чрез обучения по други проекти и програми.
 - ❖ Материално-техническата и информационната обезпеченост на служителите с функции за управление на отпадъците в общата и специализираната администрация е добра.

4.5. АНАЛИЗ НА ЗАМЪРСЕНИТЕ В МИНАЛОТО ПЛОЩАДКИ ЗА ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИ И ОСЪЩЕСТВЕНИ МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Анализът на общинските депа за битови отпадъци с прекратена експлоатация или чиято експлоатация предстои да се преустанови до края на периода на програмата за управление на отпадъците на общината се **фокусира върху следните въпроси:**

- Какво е съществуващото състояние по отношение на закриването, рекултивацията и последващия мониторинг на общинските депа за отпадъци, чиято експлоатация ще бъде преустановена;
- Основни изводи и препоръки от анализа.

Информационно обезпечаване на анализа

За целите на анализа е използвана информация от: програми, доклади и отчети на общината по управление на отпадъците и околната среда; оператори на депата; предпроектни проучвания и разработени технически проекти за закриване и рекултивация. Община Пловдив не е оператор на депа, които не отговарят на европейското и българското законодателство, чиято експлоатация трябваше да бъде прекратена. На територията на общината няма депа, които не отговарят на нормативните изисквания.

„Регионално депо за неопасни отпадъци в землището на с. Цалапица”

Депото отговаря на нормативните изисквания.

РДНО е ситуирано в местността "Паша махала", землище с. Цалапица", на територията на Община „Родопи“. Общата площ на депото е 238,8 дка, от които 186 дка заета с 12 клетки, и стопански двор на площ от 52.8 дка. До момента са рекултивирани откосите на клетки от 1 до 6. Поради промяна на нормативната база; липса на естествени материали в близост до обекта; осигуряване на допълнителен полезен обем на депото за сметка на намаляване на дебелината на горния изолиращ екран е извършена актуализация на работен проект „Горен изолиращ екран. Рекултивация“. Проектът включва замяна на естествените материали от изолационният пакет на горния изолиращ екран със синтетични материали, удовлетворяващи изискванията на Наредба №6; изчисления за устойчивост и якост на новопроектирания изолиращ екран; рекултивационен пласт.

Проектното решение касае минералния запечатващ пласт, изолационната геомембрана и площният дренаж, както и рекултивационният пласт. Актуализацията не променя геометрията на депото.

Очаква се експлоатацията на РДНО с. Цалапица при сега разрешен етап с издаденото решение по ОВОС от 1999 г. на РИОСВ-Пловдив и КР №355-НО/2008 г. да се прекрати в периода на действие на Програмата.

Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ” с. Шишманци

Депото отговаря на нормативните изисквания.

Обектът е разположен на територията на община Раковски, на около 1.5 км източно от с. Шишманци и на около 3 км от селата Белозем и Болярино. На около 1 км южно от тях се намира автомагистрала "Тракия".

През 2009 г. при пускане в експлоатация на обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ” в с. Шишманци е изградена базовата инфраструктура и първа клетка на депо за неопасни отпадъци от общо четири. Всяка следваща клетка следва да бъде изградена преди запълване на предходната.

След запълване на първа клетка от депото същата следва да бъде частично рекултивирана. Актуализира се техническия проект за „Горен изолиращ екран. Рекултивация“ на първа клетка.

Съгласно чл.60 от ЗУО за всеки тон депониран отпадък се превеждат обезпечения под формата на ежемесечни отчисления в банковата сметка за чужди средства на РИОСВ-Пловдив.

За тон депониран отпадък на РДНО с. Цалапица е определен размер - 4,77 лв./т., а за първа клетка на ДНО с. Шишманци 3,33 лв. на тон депониран отпадък.

-
- ❖ Експлоатацията на двете депа се извършва съгласно действащите комплексни разрешителни и нормативна уредба;
 - ❖ Регионално сдружение-Цалапица може да вземе решение за провеждане процедура по ЗООС за увеличаване капацитета на РДНО с. Цалапица;
 - ❖ След изчерпване на капацитета на съоръженията е необходимо да се предприемат действия за изграждане на горен изолиращ екран и рекултивация;
 - ❖ Следексплоатационните грижи не по-малко от 30 години след преустановяване работата на обекта ще се извършват от оператора на депата – Община Пловдив.
 - ❖ За извършване на рекултивация и на двата обекта ще бъде необходимо външно финансиране;
 - ❖ Община Пловдив, като собственик на двете депа следва да преразгледа и определи размера на обезпеченията по чл.60 от ЗУО с оглед осигуряване на средства и следексплоатационни грижи за период не по-малко от 30 години след закриване на депата.
 - ❖ Преди преустановяване експлоатацията на РДНО с. Цалапица Община Пловдив следва да изготви План за мониторинг и следексплоатационни грижи на площадката.

4.6. АНАЛИЗ НА ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СХЕМИ И ФОРМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ; ПЛАНИРАНЕ, ФИНАНСИРАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕНИ И ТАКСИ ЗА УСЛУГИТЕ

Този раздел от анализите на състоянието на управление на отпадъците може условно да се обособи в две подгрупи:

- Анализ на съществуващите схеми за събиране на отпадъци и прилагане на принципите „Разширена отговорност на производителя” и „Замърсителят плаща” и
- Анализ на икономическите инструменти, стимули и финансиране в сектор „Управление на отпадъците“ на територията на общината.

Същност на принципите „Замърсителят плаща” и „Разширена отговорност на производителя”

• Анализът на прилаганите схеми за управление на отпадъците, в т.ч. формите на управление и възлагане на услугите в разглежданата област, е пречупен през призмата на два основополагащи принципа на европейските и националната екологични политики, в т.ч. и политиките по управление на отпадъците.

Принципът „Замърсителят плаща” е заложен в Договора за създаване на Европейската общност (чл.147). Този принцип във връзка с отпадъците изисква:

- причинителят и притежателят на отпадъци да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве;
- причинителите на отпадъци да поемат отговорност за отпадъците си;
- разходите за опазване на околната среда и човешкото здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, трябва да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и услугите;
- разходите за третиране и транспортиране на отпадъците са за сметка на причинителите и притежателите на отпадъците.

Принципът „Разширена отговорност на производителя” (РОП) е екологичен принцип, който се прилага като съвкупност от мерки с цел намаляване на общото въздействие върху околната среда от даден продукт и въвежда задължения и отговорности за производителя на продукта по време на целия му жизнен цикъл за: ограничаване на съдържанието на опасни вещества, обратно приемане, предотвратяване на отпадъците и повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците, получени в резултат на употребата на продукта.

В съответствие с този принцип, производителите на продукти трябва да поемат отговорност, включително за финансирането на:

- предотвратяване и намаляване на отпадъци, образувани при производството на техните продукти;

- проектиране и разработване на продукти, които подлежат на многократна употреба, технически издръжливи са, не съдържат или имат ограничено съдържание на материали и вещества, представляващи риск за околната среда;
- развиване на пазари за повторна употреба и рециклиране на отпадъците, образувани след крайната употреба на пусканите на пазара продукти.

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие определя разширената отговорност на производителя като подход за екологична политика, при който отговорността на производителя за продукта обхваща и етапа след потреблението от целия жизнен цикъл на продукта. Политиката за разширената отговорност на производителя се характеризира с:

(1) Изместването на отговорността (физически и/или икономически, напълно или частично) във възходящ ред към производителя и извън общините;

(2) Осигуряването на стимули на производителите, за да вземат предвид екологичните съображения при създаването на своите продукти. Докато други инструменти на политиката обикновено имат за цел изолирана точка от веригата, разширената отговорност на производителя се стреми да интегрира сигналите, свързани с екологичните характеристики на продуктите и производствените процеси в цялата продуктова верига.

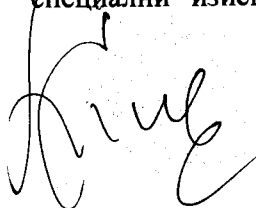
Анализ на съществуващите схеми за събиране на отпадъци и прилагане на принципите „Разширена отговорност на производителя” и „Замърсителят плаща”.

Анализът е фокусиран основно върху тези от схемите за управление на отпадъците, в които Община Пловдив участва и пряко или непряко влияе върху процеса на вземане на решения.

Схема за отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират битови отпадъци:

Тази аналитична част представя и изследва задължените в схемата лица, тяхната отговорност за финансиране на системата и степента на съответствието ѝ с принципа „замърсителят плаща”, другите лица в схемата и тяхната роля по отношение на финансирането и организирането на управлението на отпадъците.

Схемата се прилага за битовите отпадъци от домакинствата (с изключение на МРО, които са разгледани в следваща схема) и за отпадъци подобни на битовите, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, но образувани от други източници-юридически лица. Подобни на битовите отпадъци се образуват най-вече от административни сгради, образователни институции, социални организации, пазари, търговски обекти, хотели и ресторанти, ателиета за услуги. Подобните отпадъци не изискват специален подход при събиране, транспортиране и третиране. Могат да се изхвърлят в обикновени контейнери, да се събират от колите и персонала без да има специални изисквания. Те се състоят главно от хартия, пластмаси, стъкло, метали,

хранителни отпадъци, градински отпадъци. Голяма част от този поток може да се рециклира.

Домакинствата и лицата, които образуват битови отпадъци и подобни на битовите отпадъци са отговорни за изхвърлянето, включително за разделното събиране и изхвърляне на отпадъците в определените за целта съдове и места в съответствие с принципа „Замърсителят плаща” – и за заплащането на пълните разходи за услугите по временно съхраняване, събиране, транспортиране, третиране на отпадъците, закриване, рекултивация и последващ мониторинг на депата и съоръженията за битови отпадъци в съответствие със Закона за местните данъци и такси, ЗУО и наредбите на общините за управление на отпадъците. Задължените лица заплащат услугите, чрез ежегодна такса за битови отпадъци, в размер определен от общинския съвет. Тъй като Община Пловдив и другите общини в страната, имат затруднения в определянето на размера на таксата за домакинствата и другите задължени лица в схемата на основата на точното количество изхвърляни отпадъци от всяко домакинство или организация, принципът „замърсителят плаща” не се прилага напълно. Таксата битови отпадъци е определена на промил от данъчната оценка на имотите на гражданите, фирмите и институциите, при това обичайната практика за домакинствата е да се определя по-ниска такса като промил от данъчната оценка, от тази определена за фирмите и други юридически лица. Общината предлага възможността на юридическите лица да заявяват необходимия брой и вид контейнери и честота на извозване на отпадъците и на тази база да се определя годишната им такса битови отпадъци, т.е. на база изхвърляно количество битови отпадъци.

Приходите от такса битови отпадъци в общинския бюджет се използват изцяло за финансиране на дейностите и проекти, свързани с битовите отпадъци.

- Услуги по събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци до депа и съоръжения и инсталации за отпадъци

Дейностите по събиране и извозване на битовите отпадъци се извършват частично от общинско предприятие и чрез възлагане, чрез процедури по реда на Закона за обществените поръчки. В район „Южен” се извършват от ОП „Чистота”, а в районите „Централен”, „Източен”, „Западен”, „Северен” и „Тракия” от „КМД” ЕООД. Дейностите са възложени след провеждане на обществена поръчка чрез Договор №14ДГ1380/28.11.2014г., сключен между община Пловдив и „КМД” ЕООД с предмет „Транспортиране на битови отпадъци; Приемане, събиране и транспортиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други по смисъла на чл.19, ал.3, т.6 и т.11 от ЗУО; Машинно поддържане чистотата на териториите - почистване на нерегламентирани струпвания на

Киев

отпадъци, машинно метене и машинно миене на територии за обществено ползване; Дезинфекция на съдовете за събиране на битови отпадъци с дезинфектант осигурен и за сметка на възложителя; Зимно поддържане, включващо зимно дежурство и ефективна работа при зимни условия на територията на Община Пловдив". Дейността по събиране и извозване на растителни отпадъци от поддържане на обществени площи се извършва от ОП „Градини и паркове“.

▪ **Услуга по разделно събиране и транспортиране на хранителни и кухненски биоотпадъци от търговски обекти, детски градини и други подобни:**

С въвеждането на тази услуга се цели поетапно намаляване на количеството депонирани биоразградими отпадъци и поетапно увеличаване на количествата на оползотворени биоотпадъци, което е заложено за изпълнение от общините в националното законодателство.

Към момента на изготвяне на настоящия анализ услугата по разделно събиране и транспортиране на хранителни и кухненски биоотпадъци не се извършва.

За разделно събиране на хранителните отпадъци от търговска дейност предимно ще се прилага система „от врата до врата“.

Разделното събиране на хранителни отпадъци от домакинствата е по-сложен процес особено в кварталите с високо жилищно строителство.

Инструменти за разделно събиране на хранителни отпадъци, предназначени за търговските обекти

Търговските обекти, които образуват големи количества хранителни отпадъци, включват:

- ресторанти, заведения за бързо хранене, кафе-сладкарници;
- столове за обществено хранене, столовете за хранене в училищата, университетите и болниците;
- супермаркети, магазини за плодове и зеленчуци, обществени пазари.

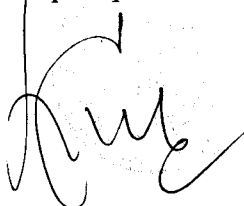
За по-големите генератори обема на съдовете за събиране трябва да бъде увеличен. Набора от инструментите ще включва: един или повече контейнери с колела, чийто капацитет обикновено варира между 120 - 240 л. *Дейностите по почистване и измиване на съдовете е отговорност и задължение на генераторите на съответните биоотпадъци.*

▪ **Тип на необходимите съдове за разделно събиране на зелени отпадъци**

Разделното събирането на зелените отпадъци може да се осъществява с по-малка честота, в сравнение с честотата на събиране на хранителните отпадъци. Събирането на зелените отпадъци изисква по-големи обеми за всеки генератор.

За контейнери за общо ползване, които ще бъдат разположени по улиците, ще се използват такива с 4 колела и обем 1100 л. Тези контейнери ще бъдат обслужвани един път седмично.

За събиране „от врата до врата“ за домакинствата с градини в по-урбанизираните територии, където участието в домашното компостиране би било по-трудно е предложена

следната система:

Най-лесният начин за големите генератори (т.е. обществени градини и паркове) е да доставят своите зелени отпадъци директно до камиона за събиране.

Всички домакинства и генератори на отпадъци в населените места ще имат възможността да извозят градинските отпадъци директно на предвидените за изграждане площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата и на площадката за компостиране на Община Пловдив.

▪ **Услуги по разделно събиране и транспортиране на „зелени и биоотпадъци”**

Разделно събиране на зелените отпадъци от поддържането на зелената система на града при дейността на ОП „Градини и паркове“ – отклонява се от депониране цялото количество.

Съгласно разпоредбите на чл.5, ал.3 на Наредбата за разделно събиране на биотпадъците, получените биоотпадъци в резултат на механично сепариране на неразделени при източника смесени битови отпадъци, не се зачитат за разделно събрани и съответно за изпълнение на целите по чл.8 от същата наредба, но получената от тях стабилизирана органична фракция, която се депонира, се приема за целите на ограничаване количеството на депонираните биоразградими отпадъци (100%), в случай че е изпитана и отговаря на критериите за стабилност.

Към момента в Община Пловдив не съществуват отделни услуги за събиране на биоотпадъците (хранителни и зелени отпадъци), организирани за домакинствата.

Зелените площи за широко обществено ползване в гр. Пловдив заемат 381,5 ha, което съставлява 75,3 % от общата зелена площ.

Специфичният дизайн на зелените площи (съответно трева/храсти/дървета, декоративни видове) може да варира в широки граници, оттам и количеството на образуваните зелени отпадъци. Въпреки това, за да се изготви „най-добра оценка“, изчисленията за тези количества са направени на база най-често срещана типология, т.е. паркове и градини с ниско тревно покритие и храсти по периферията.

Отделните количества могат да се изменят в зависимост от:

- вида на растителността;
- сезонното изменение на климатичните условия;
- методите на поддръжка, като се отделя особено внимание на:
 - честота на поддръжка;
 - поливането (или липсата му) и наторяването;
 - реалното разпределяне на мулча.

▪ **Услуги по разделно събиране, транспортиране и екологосъобразно обезвреждане на опасните битови отпадъци.**

От 2014 г. Община Пловдив организира кампанийно събиране на опасни отпадъци от домакинствата чрез Мобилен събирателен пункт и сключен договор с изпълнител, който

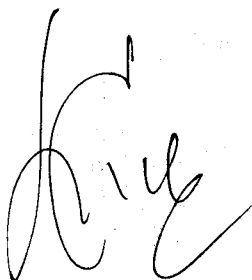

осигурява транспорт и опаковка за безопасно транспортиране, последващо третиране и обезвреждане. Организиран се по две кампании – пролетна и есенна. На интернет страницата на общината се публикува актуална информация за точното местоположение и времеви интервал за приемане на отпадъци в мобилния пункт. Този модел за събиране на опасни отпадъци се утвърди като успешен модел, тъй като се наблюдава постепенно увеличаване в количеството на събраните отпадъци, което води до отклоняването им от общия поток битови отпадъци.

Таблица 1. Разделно събрани опасни битови отпадъци през 2014 г. и 2015 г. чрез мобилен събирателен пункт

№ по ред	Код и наименование на отпадъка		Събрани отпадъци 2014 г.	Събрани отпадъци 2015 г.
	код	наименование	кг	кг
1	15 01 10*	Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества	1,18	10,8
2	20 01 13*	Разтворители	0	0
3	20 01 14*	Киселини	11,6	0
4	20 01 15*	Основи	0	0
5	20 01 17*	Фотографски химични вещества и препарати	0	0
6	20 01 19*	Пестициди	0	0
7	20 01 21*	Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	2,08	13,12
8	20 01 27*	Бои, мастила, лепила /адхезиви и смоли, съдържащи опасни вещества	0,64	260,7
9	20 01 29*	Перилни и почистващи препарати, съдържащи опасни вещества	1,5	0
10	20 01 31*	Цитотоксични и цитостатични лекарствени продукти	134,42	200,76
Общо			150,880	491,64

*Източник: Община Пловдив

На територията на Община Пловдив са изградени 5 бр. площадки по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО, на които гражданите могат да предават безвъзмездно разделно събрани опасни отпадъци от домакинствата.

- **Услуги по предварително третиране – сортиране/сепариране на оползотворимите битови отпадъци от събраните смесени битови отпадъци преди обезвреждането им.**

Община Пловдив разполага със съоръжение за предварително третиране на отпадъците – „Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“, която е част от обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ в землището на с. Шишманци, Община Раковски. Инсталациите са подробно разгледани в „Анализ на инфраструктурата за третиране на отпадъци“.

- **Услуги във връзка със задълженията на общината по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО за предоставяне на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата**

След проведена обществена поръчка за изграждане на 5 броя площадки по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО за безвъзмездно предаване на отпадъци от домакинствата се сключи договор с „КМД“ ЕООД.

- **Схема за Разширена отговорност на производителя (РОП) относно 6 групи масово разпространени отпадъци (МРО)**

Потоци отпадъци, за които се прилага схемата

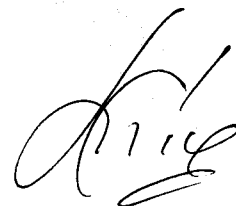
В схемата поетапно са включени следните масово разпространени отпадъци:

- Отпадъци от опаковки – от 2007 г.
- Отпадъци от ИУЕЕО – от 2011 г.
- Отпадъци от ИУМПС – от 2011 г.
- Отпадъци от батерии и акумулатори – от 2011 г.
- Отпадъци от гуми – от 2011 г.
- Отпадъчни масла и нефтопродукти – 2011 г.

Същност на схемата

При тази схема за РОП всяко лице (фирма), пускащо на пазара продукти, които след тяхната употреба се превръщат в МРО, е задължено по схемата лице и носи отговорност в съответствие с изискванията на ЗУО и специфичните наредби за всеки вид МРО за:

- Постигане на количествените цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на МРО, определени в Наредбите за всеки вид МРО;

- Ограничаването на опасни вещества в продуктите, които пускат на пазара;
- Разходите за управление на МРО, които се образуват след употребата на съответните продукти.

Домакинствата и различните организации, предприятия и институции, които в резултат на употребата на продукти образуват МРО, са длъжни да спазват правилата за разделно събиране и изхвърляне на определените за това места.

Схемата за РОП може да се осъществи по два начина:

1. Чрез колективна система, представлявана от организация по оползотворяване (ОО) на съответните МРО.
2. Индивидуално от задълженото лице (конкретна фирма), което пуска на пазара МРО.

Съгласно националната нормативна уредба общините имат само някои ангажменти в схемата за РОП, отнасящи се основно до осигуряване и определяне на местоположението на контейнерите за разделно събиране на отпадъците от опаковки.

Формиране на цени

Цените на услугите, свързани с подготовка за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на МРО се формират изцяло на пазарен принцип при наличната конкуренция на национално и международно ниво за предоставяне на такива услуги. На основата на посочените цени на услугите по третиране на отпадъците от МРО, на разходите за административна издръжка на ООп, провеждането на информационните кампании за обществеността, заплащане на одитори и други присъщи разходи за дейността се формира размера на тарифите за услугите, които предлагат на своите клиенти (фирмите, от името на които ще изпълняват целите за рециклиране и оползотворяване).

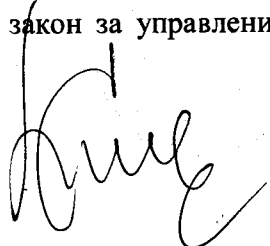
При схемата за РОП финансирането на системите за разделно събиране и рециклиране и оползотворяване на МРО се осъществява от фирмите – задължените лица в схемата, които пускат на пазара стоки, които след тяхната употреба се превръщат в МРО. В крайна сметка, това са част от производствените разходи на фирмите – задължени лица в схемата и представляват елемент от цената на съответния продукт.

Прилагане на схемата за РОП

На територията на Община Пловдив схемата за РОП се прилага от бизнеса за шестте вида МРО. Общината има сключени договори за сътрудничество с организации по оползотворяване на и на шестте вида МРО.

1. Сътрудничество на Общината с организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки

До 2011 г. общината имаше сключени договори с организации за оползотворяване на отпадъци от опаковки във всички административни райони. След приемането на новия закон за управление на отпадъците приет през 2012 г. и задълженията на общините да

рециклират 50% от отпадъците от хартия, картон, пластмаса, стъкло и метал, генерирани в общината бяха сключени нови договори, в които освен отпадъците от опаковки беше регламентирано и разделното събиране на отпадъчните материали от хартия, картон, пластмаса, стъкло.

На територията на Община Пловдив е изградена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, като са подписани договори с организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки:

"БУЛЕКОПАК" АД - за райони "Западен" и "Южен", Договор за сътрудничество №13ДГ29/07.01.2013 г. - двуконтейнерен тип система;

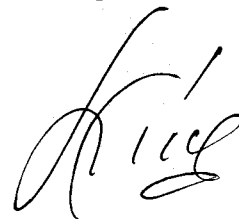
"ЕКОПАК БЪЛГАРИЯ" АД - за райони "Централен" и "Тракия", Договор за изграждане и обслужване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки №13ДГ47/15.01.2013 г. - триконтейнерен тип система;

"ЕКОКОЛЕКТ" АД - за райони "Северен" и "Източен", Договор за сътрудничество №13ДГ48/15.01.2013 г. - двуконтейнерен тип система.

Подробна информация относно вида, броя, разположението и кратността на обслужване на контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки е публикувана на интернет страницата на Община Пловдив.

В Наредбата за управление на отпадъците на територията на общината са заложили минимални изисквания за договорите с ООП:

1. ангажимент за съвместно разработване на програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки и отпадъчни материали от хартия и картон, пластмаси и стъкло, включваща конкретния начин на организация на разделно събиране на тези отпадъци, съответстваща на изискванията на чл.24 и чл.25 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки НООО (Обн., ДВ, бр.85 от 6.11.2012 г.);
2. срокове за разполагане на елементите от системата за разделно събиране;
3. честота на обслужване на съдовете за разделно събиране;
4. мерки за недопускане на посегателства и кражби на отпадъците от съдовете за събиране;
5. количествени цели за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците от домакинствата и подобни отпадъци, както и условията и редът за отчитане на тяхното изпълнение, както и разпределението на отговорностите с цел планиране, организиране и прилагане на система за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците на територията на Общината, за да се постигнат целите заложили в чл.31 и § 15 от ПЗР на ЗУО.
6. задълженията за контрол по спазване на изискванията за разделно събиране на територията на съответната община;
7. задълженията за предоставяне на информация на гражданите на общината по прилагане на системата за разделно събиране, провеждане на образователни и информационни кампании и работа с обществеността.

Освен това в Наредбата е регламентирано, че ползвателите на търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради са длъжни да събират разделно отпадъци от опаковки и най-малко от отпадъчни материали от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло. Необходимо е създаване на вътрешна организация на територията на съответния обект за изпълнението на това задължение. В случай, че на територията на един имот има повече от един ползвател, организацията за разделно събиране е:

1. обща за всички ползватели – при наличие на общи помещения за събиране на отпадъците;
2. индивидуална за всеки ползвател – при наличие на отделни помещения за събиране на отпадъците;

Наредбата предлага няколко варианта за освобождаване от разделно събраните отпадъци:

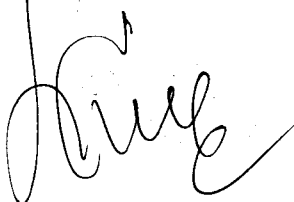
- предаване на организация по оползотворяване, която има изградена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на съответния район на Ощина Пловдив;
- като използват контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината, когато количеството на отпадъците, генерирани от дейността не възпрепятства функционирането на общинската система за разделно събиране на отпадъците по чл.12, ал.1;
- предаване на лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл.35 от ЗУО;
- предаване на организация по оползотворяване на опаковки.

Всички останали притежатели на отпадъци от опаковки, обозначени с маркировка за разделно събиране и други отпадъчни материали от хартия и картон, пластмаси, стъкло и метали, са длъжни да ги предават и/или изхвърлят на определените за целта места на територията на Община Пловдив.

Таблица 2. Събрани количества от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки

Година	2013	2014	2015
Колич. отпадъци за сепариране /т./	1459,340	2497,950	1825,706
Отсортирани отп. общо /т./	546,010	849,241	683,578
19 12 01 - хартия	166,836	246,513	238,814
19 12 04 - пластмаса	144,637	209,265	161,164
19 12 02/03 - метали	0,269	0,270	0,952
19 12 05 - стъкло	234,268	393,193	282,656
Предадени за депониране 19 12 12	913,330	1648,709	1142,197

*Източник: ООп

Сключените договори с ООп се очаква да осигурят разделното събиране на отпадъците от хартия и картон, метали пластмаса и стъкло на мястото на генерирането им и извозването им от контейнерите за разделно събиране и от търговските обекти на юридически лица до инсталации за допълнителното им сортиране.

Схемата за разделно събиране и оползотворяване на четирите отпадъчни потока, организирана от ООп в сътрудничество с Община Пловдив, се допълва от:

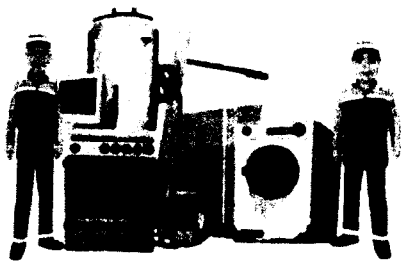
- Площадките/пунктовете, на които граждани и фирми, които могат да предават срещу заплащане разделно събраните си битови отпадъци от хартия, картон, пластмаса и стъкло. Съществува електронен регистър на тези площадки и е уреден ред за функционирането им в Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Пловдив, съгласно разпоредбите на ЗУО;
- Сепарираните отпадъци от хартия, картон, метали, пластмаса и стъкло чрез предварително третиране на смесените битови отпадъци, представено по-горе в анализа;

За постигане на още по-значими резултати от сътрудничеството на общината и ООп за разделното събиране на битовите отпадъци от хартия, картон, метал, пластмаса и стъкло, вкл. и опаковките е необходимо:

- По-активно и по-отговорно участие от страна на гражданите и фирмите, които събират отпадъците разделно, което ще доведе до по-големи количества и с по-добро качество за рециклиране на разделно събрани отпадъци от четирите потока. Това може да се постигне най-вече чрез постоянни информационни кампании и засилен контрол и налагане на глоби на лицата, които не спазват изискванията;
- Преодоляване на проблема с кражбите на най-качествените и с по-висока пазарна стойност отпадъци от контейнерите за разделно събиране. Община Пловдив съвместно с организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки предприема действия за цялостна подмяна на контейнерите тип „Ракла” с тип „Иглу”. С промяната на типа контейнер в изградената система за разделно събиране се подобри качеството на събраните суровини, намали се посегателството върху тях, както и намали риска от несъзнателното им запалване.

2. Сътрудничество на Общината с организации по оползотворяване на ИУЕЕО

По отношение на ИУЕЕО - сключен е Договор №13ДГ998/14.08.13 г. с "ЕЛТЕХРЕСУРС", с който се предоставя възможност на гражданите,

0800 14 100

БЕЗПЛАТЕН ТЕЛЕФОН
ЗА ИЗВОЗВАНЕ НА
ОТПАДЪЦИ ОТ
ЕЛ. ОБОРУДВАНЕ

които имат стари
и непотребни
електроуреди да

ги предадат за по-нататъшна обработка и рециклиране, като подадат заявка на безплатен телефонен номер. В изпълнение на договора на територията на общината са разположени 85 бр. контейнери за събиране на ИУЕЕО. Дейността по разделно събиране, транспортиране и последващо третиране на ИУЕЕО се осъществява от ОО на ИУЕЕО. Съгласно договора, организацията на всяко тримесечие предоставя информация на общината за количествата събрани отпадъци от физически и юридически лица.

Общината се задължава да информира обществеността за изискванията и възможностите на системата за разделно събиране на ИУЕЕО и да представя на интернет страницата си точните местонахождения на контейнерите на ООп.

Таблица 3. Събрани количества ИУЕЕО (в кг.)

Вид отпадък	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
ИУЕЕО кг.	110	230 630,75	1 297 338,4	771643,8

*Източник: ООп

По отношение на ИУМПС – общината има сключен Договор № 13ДГ681/21.05.2013 г. с "Българска рециклираща компания" за организиране на дейности по събиране, съхраняване и разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства. Дейността по събиране, транспортиране и последващо третиране на ИУМПС се осъществява от организацията. Тя има задължение да предоставя справки на всяко шестмесечие за приетите

и разкомплектовани ИУМПС. Общината се задължава да предприема необходимите действия съобразно нормативната уредба за издаване на предписания към граждани и фирми за отстраняване от обществените пространства на ИУМПС – тяхна собственост.

В изпълнение на задълженията по договора и в резултат от работата на комисии по Наредба на Община Пловдив за реда и условията за намаляване на замърсяването с отпадъци от излезли от употреба моторни превозни средства през 2013 г., 312 автомобили, паркирани неправилно на територията на града, бяха преместени на собствен терен от техните

собственици и 26 автомобила бяха закарани на площадка за временно съхраняване. От тях 16 са върнати на собствениците им при поискване.

През 2014 г. са установени 223 автомобила, паркирани неправилно на територията на града, които са преместени на собствен терен от собствениците, 33 автомобила са транспортирани до площадки за временно съхраняване, като 20 от тях са върнати на собствениците след поискване.

През 2015 г. са установени 594 бр. ИУМПС, паркирани неправилно на територията на града, от които 103 бр. са транспортирани до площадки за временно съхраняване, от тях 42 бр. (42,69 тона) са предадени в центрове за разкомплектоване.

3. Сътрудничество на Общината с организации по оползотворяване на НУБА

По отношение на НУБА - Договор №11ДГ877/22.08.2011 г. с "Норд елрециклинг". Във всеки един от районите са разположени контейнери за разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори - 28 места, на които има поставени съдове за НУБА. Дейността по разделно събиране, транспортиране и последващо третиране на НУБА се осъществява от ООп на НУБА.

Таблица 4. Събрани количества НУБА (в кг.)

Вид отпадък	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
НУБА кг.	2714,50	11 350,00	177,00	24,00

*Източник: ООп

Подробна информация относно разположението на съдовете за събиране на НУБА и графикаите за кампаниите за събиране е публикувана на интернет страницата на Община Пловдив

4. Сътрудничество на Общината с организации по оползотворяване на ИУГ

По отношение на ИУГ - сключен Договор №14ДГ585/20.05.2014 г. с "Норд Гуми" ЕАД Дейността по разделно събиране, транспортиране и последващо третиране на ИУГ се осъществява от ОО на ИУГ.

Таблица 5. Събрани количества ИУГ (в кг.)

Вид отпадък	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
ИУГ /кг.	105,00	6 260,00	4920,00	10 700,00

*Източник: ООп

Подробна информация относно кампаниите за събиране на ИУГ е публикувана на интернет страницата на Община Пловдив.

5. Сътрудничество на Общината с организации по оползотворяване на ОМ

По отношение на отработени масла - сключен Договор №15ДГ326/09.04.2015 г. с „НОРД МАСЛА” ЕАД, за екологосъобразно събиране, транспортиране, временно съхраняване и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на отработените масла, образувани на територията на Община Пловдив.

На интернет страницата на община Пловдив е публикувана информация за кампаниите за събиране и местата за смяна на отработени масла /ОМ/, които се намират на общинска територия.

6. Схема за отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират утайки от ПСОВ, в резултат на отвеждането и пречистването на битови отпадъчни води

Схемата се прилага за отпадъците – утайки от ПСОВ, генерирани в резултат от отвеждането и пречистването на битови отпадъчни води от домакинствата и от други източници – юридически лица.

Същност на схемата:

При тази схема лицата, които ползват услугите по отвеждане и пречистване на отпадъчните води, в т.ч. и третиране на утайките от ПСОВ, в съответствие с принципа „замърсителят плаща” заплащат пълните разходи за тези услуги. Задължените лица заплащат услугата чрез такса за отвеждане и пречистване на отпадъчните им води, в т.ч. и за третиране на утайките, която се изчислява на основата на количеството доведени и отведени отпадъчни води и разходите за дейността. Таксите се определят от оператора на ВиК Пловдив и се регулират

и утвърждават от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, в съответствие с разпоредби и методики, утвърдени чрез нормативна уредба на национално ниво.

Във връзка със сключен договор между Община Пловдив и „КМД“ ЕООД – дружеството, спечелило обществена поръчка с предмет „Третиране (включително транспортиране) чрез биологично разграждане по закрит способ на отпадъци с код 19 08 05 – утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места, получени от пречистване на отпадъчни води и предварително обезводнени в ПСОВ – Пловдив”, обявена и провеждана от „В и К” ЕООД Пловдив, на обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ” в с. Шишманци през 2015 г. в „Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ са третирани 6 851,380 т. утайки

Възможности за управление на утайките са:

- За генерираните към момента утайки, ВиК Пловдив да сключи споразумение за третирането им;
- След подобряване качеството на утайките да се проучи възможността част от тях да се използват в селското стопанство в бъдеще.

Форми на възлагане на услугите:

ВиК услугите включително и пречистване на отпадъчните води и третиране на утайките, се извършва от оператор, на който е предоставено правото да извършва тези услуги, като за Пловдив това е „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД - Пловдив.

- **Анализ на икономическите инструменти, стимули и финансиране в сектор "Управление на отпадъците" на територията на общината**

Такса битови отпадъци (в т.ч. постъпления от таксата и разходи на общината за управление на отпадъците):

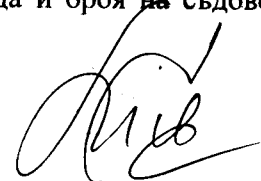
Съгласно Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги на територията на Община Пловдив, се предвиждат няколко възможности за заплащане на такса битови отпадъци.

Съгласно Решение на Общински съвет – Пловдив таксата за битови отпадъци за имоти на граждани и жилищни имоти на предприятия се определя пропорционално в промили на база данъчната оценка на имотите, като разпределянето на размера на промила по видове услуги е, както следва:

- за сметосъбиране и сметоизвозване;
- за обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения;
- за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване.

При определянето на такса битови отпадъци за нежилищни имоти на предприятията са възможни два подхода:

Според количеството на битовите отпадъци съобразно вида и броя на съдовете за съхраняването им и честотата на сметоизвозване. Юридическите и физическите лица, използващи имотите за стопански цели могат да декларират вида и броя на съдовете за

събиране на битови отпадъци, които ще се използват през годината. Общински съвет-Пловдив е определил таксата за услугата „сметосъбиране и сметоизвозване“ и „третиране в депа и/или други съоръжения“ в зависимост от вида и вместимостта на съда, както и минимална седмична кратност на извозване. Освен тези такси фирмите заплащат и такса за услугата „поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване“ в размер, пропорционален в промили на отчетната стойност на имотите.

Размера на такса за битови отпадъци на територията на Община Пловдив е непроменен от 2013 г. до момента.

Запазва се и стойността на такса за сметосъбиране и сметоизвозване и обезвреждане в депа, на 1 съд за 1 година в лева при честота на извозване 1 път седмично.

Приходи от такса битови отпадъци

Относителен дял на приходите от такса битови отпадъци в общите приходи от такси на общината и в общите бюджетни приходи на общината

Таблица 6. Относителен дял на приходите от ТБО

Година	Общо приходи /лева/	Приходи от такси /лева/	Приходи от ТБО /лева/	Приходи от ТБО спрямо приходите от такси, %	Приходи от ТБО спрямо общите приходи, %
2011	187 235 640	39 197 502	25 242 517	64,40	13,48
2012	194 411 989	43 986 003	28 055 517	63,78	14,43
2013	221 596 482	45 237 384	27 321 914	60,40	12,33
2014	210 490 488	46 710 596	28 087 488	60,13	13,34
2015	241 288 792	48 779 014	29 368 162	60,21	12,17

*Източник: Община Пловдив

От данните в Таблица 6 е видно, че за последните пет години такса битови отпадъци формира между 60-64% от приходите от местни такси и между 12-14% от общите бюджетни приходи на Община Пловдив.

Приходите на човек от населението са представени в Таблица 7.

Таблица 7. Приходи от ТБО на човек

Година	2011	2012	2013	2014	2015
Приходи ТБО на човек	74,64	82,73	80,11	82,23	85,97

*Източник: Община Пловдив

Таблица 8. Структура на постъпления от ТБО по задължени лица

Година	2011	2012	2013	2014	2015
Приходи от бизнеса /лева/	13 907 274	16 296 542	14 168 010	14 437 058	14 853 905
Приходи от физически лица /лева/	11 335 243	11 758 975	13 153 904	13 650 621	14 031 102

Дял на домакинствата	44,902%	41,910%	48,141%	48,597%	48,572%
Дял на бизнеса	55,090%	58,083%	51,852%	51,396%	51,421%

*Източник: Община Пловдив

От данните в Таблица 8 може да се направи извода, че делът на бизнеса е по-голям от дела на домакинствата, но през последните три години разликата е в рамките на 3%, в сравнение с 2011 г., когато дела на бизнеса е с 10% по-голям, а 2012 г. – 16%.

Разходи за управление на отпадъците

Таблица 9. Разходи за управление на отпадъците /лева/

Година	2011	2012	2013	2014	2015
Приходи от ТБО	25 242 517	28 055 517	27 321 914	28 087 679	29 368 162
Преходен остатък от ТБО към 31.12.	3 858 471	219 288	1 053 264	1 144 732	1 253 341
Всичко приходи от ТБО	29 100 988	28 274 805	28 375 178	29 232 411	30 621 503
Средства за събиране и извозване на отпадъците	7 859 878	8 043 219	9 400 335	9 364 249	9 998 660
Средства за третиране на отпадъците	6 183 536	3 736 866	3 498 539	4 242 734	3 838 010
Средства за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване	14 238 906	14 136 960	12 870 283	12 093 390	13 443 544
Средства за отчисления по чл.60	345 077	468 114	413 514	384 561	356 754
Средства за отчисления по чл.64	254 303	836 382	1 047 775	1 894 136	1 194 757
Други разходи	439 045	216 535	424 104	217 461	6 799 196
Общо разходи	29 320 745	27 438 076	27 654 550	28 196 531	35 630 921
Разходи от План сметката	28 881 700	27 221 541	27 230 446	27 979 070	28 831 725

*Източник: Отчет за изпълнение на бюджета на Община Пловдив

В следващата таблица е изчислен разхода на един жител на Община Пловдив спрямо разходите от план-сметките за ТБО и общите разходи за управление на дейността.

Таблица 10. Разходи за дейности с отпадъци на един жител

Година	2011	2012	2013	2014	2015
Брой жители по данни на НСИ	338 184	339 129	341 041	341 567	341 625
Разходи от ТБО на жител /лева/	85,40	80,27	79,85	81,91	84,40
Общо разходи за управление на отпадъците на жител /лева/	86,70	80,91	81,09	82,55	104,30

*Източник: Община Пловдив

Общо разходите за дейностите по управление на отпадъците през 2015 г. са значително по-високи, поради направените инвестиции в инфраструктура за управление на отпадъците, а именно:

Изграждане на втора клетка на обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ в с. Шишманци с размер на инвестицията: 4 904 250 лв., в т.ч. средства по договора за безвъзмездна помощ от ПУДООС и възстановените отчисления по чл.20 от Наредба №7/2013 г.

Таблица 11. Разходи за дейности с отпадъци за един тон генерирани отпадъци

Година	2011	2012	2013	2014	2015
Количество на отпадъците за които общината е разходвала средства /тона/	169 765	147 438	152 658	158 550	161 311
Общо разходи за управление на отпадъците на един тон /лева/	173	186	181	178	221

*Източник: Община Пловдив

Таблица 12. Относителен дял на разходите по чл.66, ал.1 от ЗМДТ спрямо общите разходи за дейността

Година	2011	2012	2013	2014	2015
Средства за събиране и извозване на отпадъците /лева/	27,37	30,78	35,89	36,13	28,06
Средства за третиране на отпадъците, в т.ч. отчисления по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО /лева/	21,53	14,30	13,36	16,37	15,13
Средства за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване /лева/	49,58	54,09	49,14	46,66	37,73
Други разходи	1,53	0,83	1,62	0,84	19,08
Общо разходи	100	100	100	100,	100

*Източник: Отчет за изпълнение на бюджета на Община Пловдив

Инвестиционни разходи

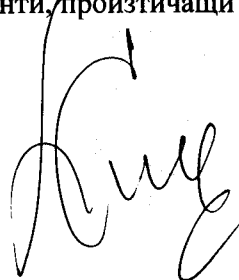
Общината е предприела действия за изграждане на втора клетка на депото в с. Шишманци. Предприети са действия за осигуряване на нови специализирани транспортни средства с екологичен стандарт на двигателя ЕВРО6.

Осигурени са средства за закупуване на контейнери за битови отпадъци.

Общината е предприела действия за проектиране и изграждане на „Център за управление на отпадъците“, включващ: Площадка за открито компостиране на растителни отпадъци и Площадка за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата по чл.19, ал.3, т. 11 от ЗУО с обособяване на зона за подготовка за повторна употреба.

Основни изводи и препоръки

❖ На територията на Община Пловдив е създадена организация по отношение на разделното събиране на почти всички видове битови отпадъци, за които общината има ангажименти, произтичащи от националното законодателство;

❖ В общината се прилага напълно принципът „замърсителят плаща“ относно строителните отпадъци и утайките от ПСОВ;

❖ Принципът „замърсителят плаща“ се прилага частично по отношение услугите, свързани с битовите отпадъци. С Наредба и Решение на Общински съвет-Пловдив е създадена нормативна възможност за бизнеса да заплащат услугите по сметосъбиране и сметоизвозване и третиране в съоръжения на база количество;

❖ Принципът „Разширена отговорност на производителя“ се прилага на територията на общината за МРО, чрез сключени договори за сътрудничество с организации за оползотворяване;

❖ За разделно събиране на отпадъците от хартия и картон, пластмаси, метали и стъкло са сключени договори с ООп. Необходимо е оптимизиране на системата, за да се отдели по-голямо количество и с по-високо качество рециклируеми отпадъци при източника на образуване;

❖ Необходимо е повишаване контрола относно въведените изисквания към пунктовете за вторични суровини за предаване на битови отпадъци и на изискванията за регистрация в общината;

❖ Препоръчително е да се извърши проучване и осигуряване на възможност гражданите да предават без заплащане до определени количества разделно събрани строителни отпадъци от малки ремонтни дейности на площадките по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО до определени количества;

❖ С оглед разпоредбите на ЗМДТ за заплащане на такса за битови отпадъци според количеството на отпадъците, е необходимо общинската администрация да извърши необходимите анализи, с оглед вземане на решение за най-реалистичния подход при определяне на таксата.

4.7. АНАЛИЗ НА ИНФОРМИРАНЕТО НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

1. Информирание на обществеността

Отпадъците са належащ екологичен, социален и икономически проблем. Нарастващото потребление и развиващата се икономика продължават да произвеждат големи количества отпадъци – като все повече усилия са необходими за намаляването и предотвратяването на образуването им. До скоро отпадъците се приемаха като нещо ненуждо, непотребно и което трябва да се изхвърли. Днес отпадъците все повече се възприемат като важни, значими ресурси. Положителното е, че тази гледна точка се възприема както от бизнеса, така и от частните лица. Доказателство за това е очевидната промяна в подхода при управлението на отпадъците - от елементарното депониране, през обезвреждане, към рециклиране и оползотворяване.

Дейностите по управление на отпадъците оказват съществено въздействие както върху човешкото здраве, така и върху околната среда. Като фактор на средата, отпадъците взаимодействат, а съответно и влияят на останалите фактори и елементи на околната среда - емисиите във въздуха, почвата, повърхностните води и подпочвените води и пр.

Необходима е осъзнатост и разбиране за процесите на взаимодействие в околната среда, както и съществената роля на човека. Важно е да се осъзнае също, че този процес е взаимен - ние влияем на средата, но и тя оказва своето влияние върху нас. Това налага да се потърси и намери баланса между „доброто ни съществуване в условия на икономически просперитет” и ненарушаване на природните процеси. Доброто управление на отпадъците е ключов момент и поради това е основна цел, заложена в стратегическият подход, който Община Пловдив прилага при изпълнение на задълженията си по управление на отпадъците. Непосилно е постигане на тази основна стратегическа цел, ако в реализирането ѝ не се включи и обществеността. За да бъде адекватно включено обществото в този процес, и за да поеме то своята значима роля, е необходимо преди всичко то да бъде добре информирано. Информирано за своята роля, възможности, необходими действия, ползи, вреди и пр., т.е за преките и косвени вредни последици от увеличаването на отпадъците да провокират чувство за отговорност у гражданите и предприемане на правилни действия за постигане на устойчиво отношение към отпадъците в ежедневието си - минимизиране, повторно използване и рециклиране.

Настоящият анализ върху работата на Община Пловдив по информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците се позовава на:

- Наличието на стратегически подход в информационно-разяснителната общинска политика относно дейностите по управление на отпадъците;
- Реализирани информационно-образователни активности с жителите на града;

- Използвани методи и форми за предоставяне на информация на гражданите и фирмите за общинските услуги, свързани с управлението на отпадъците;
- Изводи и препоръки.

1.1. Дефиниране на подход и действия за повишаване на общественото внимание върху въпросите за екологосъобразното управление на отпадъците

Важна задача при воденето на информационно-комуникационна политика за взаимодействие с обществеността, е дефинирането на подходящи активности, ориентирани към различните целеви групи и съответни канали за достигане до тях. Тези фактори и изпълнението им във времето формират стратегическия подход, под който на обществеността и бизнес представителите да бъде предадено посланието, че *Дали отпадъците са проблем или ресурс, зависи изцяло от това как ги управляваме, и те самите следва да участват в този процес.*

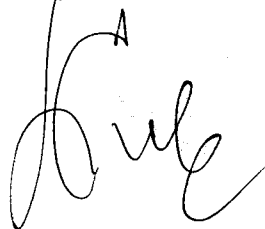
1. В съответствие с програмните документи и организационната структура, горната задача и всички ангажименти, свързани с информиране и повишаване на вниманието и чувствителността на жителите на града към въпросите за отпадъците, се изпълняват от:

Дирекция „Екология и управление на отпадъците“ – направлението в дирекцията е ангажирано и за правилното прилагане на комплексната политика в областта на отпадъците, участва в разработването, актуализирането и изпълнението на секторните стратегии, планове и програми, включващи и редица мерки, свързани с информационно-комуникационните взаимодействия с населението и представителите на бизнеса.

- отдел „Протокол и връзки с обществеността и медиите“ - планира, координира и провежда информационната политика на общината; осигурява публичност и прозрачност на дейността на общинската администрация като организира достъпа до информация за медии и граждани, проучва и анализира общественото мнение.

Предимство на Община Пловдив е административното деление на града и съществуващите съответстващи на дирекцията ЕУО звена по екология, които имат и функции за работа с обществеността. Чрез доброто сътрудничество и синергията между централната администрация и шестте районни кметства, усилията да бъде обхваната по-голяма аудитория от граждани и бизнес среди дават по-добър резултат. В този случай действията са по-концентрирани и не са еднократни.

Общинско предприятие „Чистота“ изпълнява политика по информиране на обществеността и периодично организира образователни кампании с ученици по темите за поддържане на чистотата и управление на отпадъците. Добра практика е създадената на сайта на предприятието електронна карта с разположението на всички контейнери в общината, ежеседмичното информиране на обществеността за улиците, които ще се измиват, както и публикуване на информация за постигнатите резултати.

Другото звено с отношение при прилагането на политиката по управление на отпадъците е Пловдивски общински инспекторат, който осъществява контролната дейност за спазването от страна на всички физически и юридически лица, разпоредбите на действащите наредби на Общински съвет – Пловдив, законовите и подзаконовите нормативни актове на територията на община Пловдив. Екипите на Инспектората в рамките на своите функции, осъществяват текущ, превантивен и последващ контрол, дават писмени предписания, проследяват изпълнението им и прилагат административно-наказателни разпоредби по законовия ред. Общински Инспекторат няма ангажименти към осъществяване на информационна политика на общината. Като положителна дейност в тази посока може да се отчете създаването и поддържането на профил в социалната мрежа, чрез който достъпно за обществеността е посочването на конкретен проблем в компетенциите на „ПОИ“. По този начин обществено достъпни са и резултатите от конкретните действия, т.е възможност за последващ обществен контрол чрез допълнително информиране.

Механизмите и способите, които Община Пловдив използва при работата с обществото са взаимствани от утвърдени в практиката като успешни такива и са съобразени с актуалните възможности, както и с местните особености. Всички активности са включени като мерки в действащите общински секторни програми, изпълняват се и се отчитат ежегодно.

1.2.Разяснителни и образователни дейности и привличане на обществеността

- **Информационни срещи и беседи за запознаване на населението с въпроса за отпадъците** като „проблем“ и популяризиране на лесни начини за минимизиране на „проблема“; разясняване на задълженията на гражданите, произтичащи от съществуващите общински разпоредби, както и на бизнес представителите за техните ангажименти; демонстриране на примери за добри практики и обогатяване на знанията на обществото по отношение на ползите и устойчивото управление на различните потоци отпадъци. Целта на тези инициативи е обществото да се подтикне към спазване на правилата и се мотивира да прилага наученото и видяното. Важни в тези акции са взаимодействията на дирекция ЕУО с ръководствата на пловдивските училища и детски градини, както и центровете за настаняване на деца лишени от родителски грижи. В тях работят заинтересовани педагози

Игра-за колко време се разгражда отпадъка

Срещи с колеги, граждани и заинтересовани лица ;

без чиято подкрепа успеха не би бил същия. Най-подходящи участници при тези инициативи се очертават подрастващите, тъй като при тях начина на мислене все още се формира, навиците се изграждат тепърва и съзнанието им може да бъде ангажирано с нова информация, която те възприемат като актуална и необходима за бъдещото развитие на света. Чрез ангажирането на подрастващите съществува реален шанс посланията да достигнат до родителите, близките и приятелите им. Тази фокус група е основната в информационната стратегия на Община Пловдив, тъй като тя има огромен потенциал.

■ **Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци:**

Инициативата с най-голям брой участници и многобройни примери за добри практики за предотвратяване на отпадъците е „Европейска седмица за намаляване на отпадъците“, която Дирекция „Екология и управление на отпадъците“, организира и координира вече три години. В рамките на ЕСНО се цели повишаване информираността за дейностите свързани с правилното управление на ресурсите и отпадъците. Във всяко издание на кампанията мотото е различно и това определя акцента, който Община Пловдив в своята роля на разпространител, организатор и координатор поставя при насърчаване на частни компании, гражданското общество, както и отделните граждани, да се включат и допринесат за инициативата с дейности водещи до намаляването на отпадъците.

Освен тази инициатива регулярно при организиране на активности във връзка с Денят на Земята, Световен ден на околната среда и др. се подготвят презентации, които включват послания към хората за неотложността от намаляване на количеството на отпадъците, които произвеждаме, и съвети за това, как да се избегне или намали генерирането на отпадъците при източника (например чрез насърчаване на домашно компостиране или стикер анти-реклама за пощенската кутия и т.н.), както и действия, които да накарат потребителя да помисли за околната среда при всяка покупка и при избора на продукти, които имат малко или са без опаковки; продукти, които носят екомаркировка (намаляване на вредното съдържание на продукта); купуване в по-големи разфасовки и др. Тези презентации биват изпращани на структурата по Образование в общината за използването им в училищата.

■ **Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъци:**

На тази тема общината отделя специално внимание, като всички активности са предварително планирани и заложили в годишните програми на трите организации по оползотворяване на отпадъците от опаковки, с които общината има сключени договори.

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized name, possibly "Kuz" or similar, written over a faint grid.

Съвместно се организират дискусии, конкурси, открити уроци, театрални постановки и други мероприятия, които целят да информират заинтересованите за важността на сортиране на отпадъците и рециклиране. На събитията се дават примери за действия, които имат за цел да помогнат на хората да подобрят своето поведение за сортиране на отпадъци - как да се затвори цикълът на материалните ресурси; насърчават се да занасят отпадъците на правилното място.

▪ **Информирание за ползите от повторна употреба.**

Целта е да се напомни на обществеността, че продуктите могат да имат втори живот; да се насърчи отлагане на покупката на нов продукт, като вместо това се предпочитат ремонтирани продукти или такива за повторна

употреба; насърчаване на донорството на продукти, които не са вече необходими; действия, които имат за цел да повишат информираността на потребителите - като изборът на продукти за многократна употреба, наемане на предмети вместо купуване и т.н. По тази тема Община Пловдив се стреми да прилага новаторски методи за да предаде посланията до по-младата част от населението.

Пример за такъв подход, е включването и успешното представяне на пловдивски младежи в международен проект за взаимна обмяна на проучвания по темата за отпадъците, наречен *TrashedWorld* (затрупани с отпадъци). В инициативата с продължителност един учебен семестър, ученици и учители използват специално създадени учебни материали по темата и работят в екип. Целта на "пилотната" партида с учебни средства по проекта бе да ангажира младите хора с участие в дискусия за отпадъците в тяхната заобикаляща среда и да повиши информираността им за значението на рециклирането, въпросите по обезвреждането на отпадъците и потенциалното им въздействие върху околната среда.

▪ **Кампании за почистване**

Община Пловдив организира, координира и пряко участва в националните кампании за почистване. Те се превръщат в добра практика през годините, благодарение на обединяването на усилия и ресурси от всички структури на общината, както и доброволческо участие на Организации по оползотворяване, частни фирми и граждани, с което се постига едновременно почистване и транспортиране на различни потоци отпадъци, събрани по време на провеждането им – строителни отпадъци, гуми, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване и др.

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized name, possibly 'D. G.', written in a cursive script.

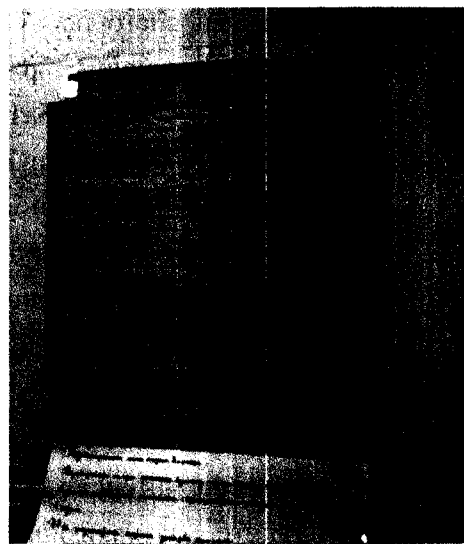
В рамките на този тип инициативи информацията е насочена към привличане вниманието на хората и медиите към проблема с количеството на отпадъците, които незаконно се изхвърлят в природата - в парковете, по крайречните зони, площадките и т.н. Посланията за обществеността са насочени към осъзнаване от хората на отговорността за управлението на отпадъците и потреблението. Предоставят се съвети за начините за предотварвяване на замърсяването с отпадъци. Резултатите показват висока ангажираност на населението и бизнеса.

▪ **Повишаване ролята на гражданското общество при вземане на решение за управление на отпадъците:**

Използват се различни способи за прилагане на тази категория информираност, с която общината цели търсене на мнения, одобрение или позицията на обществото по отделни аспекти в направлението отпадъци. Добри примери са изброени по-долу:

1. Чрез анкетиране (например за готовността на населението от квартали, характеризиращи се със земеделски дейности за прилагане домашно компостиране); (какъв е предпочитаният от тях часови диапазон за обслужване на съдовете), удовлетвореност от предоставяните услуги и др.;
2. Организиране на срещи на открито (например за търсене на мнението от жители на квартали със затруднен достъп на техника как предпочитат да бъде организиран графика за обслужване на съдовете);
3. Инициатива за проучване (например за необходимостта и нагласата на бизнес представителите в най-голямата търговска зона на града за предпочитана от тях организация по събиране и съхранение на отпадъците) и др.;
4. Организиране на обществени обсъждания и др.

- **Информирание на обществото за извършените дейности и постигнатите резултати** в годишни отчети към Програмата за управление на отпадъците. Тази мярка е насочена към насърчаване на обществеността за участие в цялостния процес чрез личен принос. Целта е, чрез предоставяне на информация за извършените дейности и нивото на постигнатите резултати, да се отключи у хората готовност и съпричастност в постигането на по-добри резултати за по-добри условията на труд и отдых на пловдивчани. Информирайки се, те се чувстват част от процеса, което води до повишаване на доверието на обществото към работата на институцията.

- **Информационни кампании за ползите от разделното събиране на масово разпространени отпадъци** с цел повишаване на екологичното съзнание на подрастващите. В рамките на кампаниите са провеждани образователни игри, представяни са презентации в училища и детски заведения. Осигурените цветни контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки до голяма част от учебните заведения на територията на общината цели изграждане на трайни навици у младите чрез осигуряване на лесен достъп до цветните контейнери. Община Пловдив планува тази практика да продължава да обхваща повече учебни заведения. В обхвата на тази категория взаимодействие с обществеността по въпросите за устойчивото управление на отпадъците попадат инициативата „Книги за смет” и „Стара хартия за нова книга”. Те имат възпитателен характер и анонсирането им е ключовият момент, в който се насочва вниманието на обществеността към ползите от отпадъците.

▪ Партньорство и сътрудничество при информирането

При реализирането на информационните си дейности Община Пловдив успешно си сътрудничи с редица държавни институции и неправителствени организации, с които има общи възгледи за развитието и благоденствието на заобикалящата ни среда. Във всички подходящи случаи и събития се използват срещите с обществеността, за да бъдат извършвани и информационни мероприятия по темата за отпадъците. Изградена е практика за взаимодействие с държавни институции, институти и научни центрове като РИОСВ, Басейнова дирекция - Източнобеломорски район, РЗИ, Аграрен Университет-Пловдив и др., която доказва по-резултатна работа при съвместно изпълнение на образователните политики.

Основният канал за водене на информационната политика по въпросите с отпадъците е официалната интернет страница на общината. Дирекция „Екология и управление на отпадъците“ актуализира своевременно публикуваната на интернет страницата на общината информация, свързана с различните аспекти в областта на управлението на отпадъците. Информацията се подготвя, визуализира и позиционира на достъпен за потребителите начин чрез един клик на банера.

<http://www.plovdiv.bg/razdelno-sabirane-na-bitovi-otpadaci/>

РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ

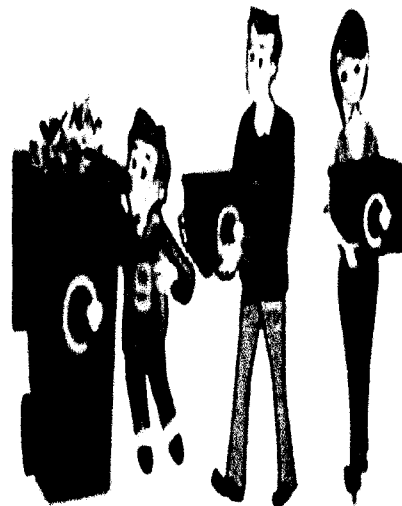
РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА:

- Отпадъци от опаковки
- Изпадало от употреба електрическо и електронно оборудване
- Изпадени от употреба моторни превозни средства
- Изпадени от употреба гуми
- Отработени масла
- Опасни отпадъци от домокинствата
- Негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)

За повече информация за програмата РЗС на отпадъци, посетете страницата на Община Пловдив: www.plovdiv.bg/razdelno-sabirane-na-bitovi-otpadaci/

[НУБА](#)
[Опаковки](#)
[ЕЛЕКТРОНИКА](#)
[ОТРАБОТЕНИ МАСЛА](#)
[ОТРАБОТЕНИ ГУМИ](#)

▶ [Известия за РЗС от 2018г.](#)

РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ - ТУК!

При организиране на различни дейности и мероприятия информира гражданите чрез местните средства за масова информация.

Изводи и препоръки

- ❖ Необходимо е разрастване на комуникационно-информационната мрежа с цел разясняване на тезата, че придвижването нагоре по йерархията на отпадъците изисква съвместни усилия от всички засегнати страни: потребители, производители, местни органи, съоръжения за третиране на отпадъци и др. Потребителите, готови да сортират своите домакински отпадъци, могат да рециклират само ако инфраструктурата за събиране на сортираните им отпадъци действа, което се гарантира от общината и обратното също е вярно: общината може да рециклира все по-голям дял само ако домакинствата сортират своите отпадъци.
- ❖ Успеваемостта на усилията за информиране на гражданите ще бъде по-обезпечена ако този въпрос бъде внедрен/обвързан по подходящ начин с дейността на други звена от общината.
- ❖ Желателно е привличането на радио-съобщителни медии, които имат или желаят да водят рубрика, посветена на темата за отпадъците, която да е по-дългосрочна, а не еднократна. Установено е, че голяма част от обществото прекарва време в колата, което обикновено е свързано със слушане на радио.

4.8. АНАЛИЗ НА ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ И ДЕЙНОСТИТЕ С ОТПАДЪЦИТЕ

Настоящият анализ обхваща информационното обезпечаване по отношение вида, количеството и движението на отпадъците и дейностите по управлението им в Община Пловдив.

Анализът разглежда следните въпроси:

- Какви са изискванията на нормативната уредба във връзка със събиране и предоставяне на информация за отпадъците от страна на общината;
- Достатъчна ли е създадената организация в общината за събиране, обработване и предоставяне на информация, както във връзка с нормативните изисквания, така и за ефективни анализи и вземане на решения за управление на отпадъците;
- Основни изводи и препоръки.

За изготвяне на анализа са използвани:

Вътрешни документи – Устройствен правилник на Община Пловдив, отчети до ИАОС (вкл. тези на общинските предприятия), РИОСВ, данни от интернет страницата на ИАОС, НСИ, общинската наредба по чл.22 от ЗУО.

Национална нормативна уредба.

1. Нормативни изисквания за събиране и предоставяне на информация

Нормативните документи на национално ниво регламентирани събирането на информация за отпадъците са ЗУО и Наредба № 1 от 4 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн. ДВ, бр. 51 от 20.06.2014 г.) (Наредбата)

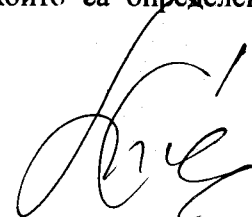
Настоящият преглед е насочен към общината, явяваща се задължено лице по ЗУО и Наредбата, в обхвата на дейностите, които са в правомощията ѝ.

В Глава четвърта, раздел I на ЗУО са регламентирани изискванията за събиране на данни, водене на отчетни книги, изготвяне и предоставяне на отчети до ИАОС и РИОСВ.

Наредбата регламентира задължения (неизчерпателно) на:

- лицата, чиято дейност е свързана с образуване на производствени и/или опасни отпадъци, с изключение на отпадъците, образувани от домакинства, търговските и административните сгради;
- лицата, чиято дейност е свързана със събиране и транспортиране и/или събиране и съхраняване и/или третиране на производствени и/или опасни отпадъци;
- лицата, чиято дейност е свързана със събиране и транспортиране и/или събиране и съхраняване и/или третиране на битови и/или строителни отпадъци;
- регионални сдружения за управление на отпадъци.

Общините следва да предоставят информация чрез документи, които са определени с Наредбата и в наредбите по чл. 43, алинеи 4, 5 и 6 от ЗУО.

В Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив са регламентирани условия и ред, чрез които да се осигури информационно обезпечаване базата данни за дейностите по отпадъците.

2. Събиране и обработване на информацията в Община Пловдив

Основните направления на дейностите по управление на отпадъците в Община Пловдив:

- Предварително планиране;
- Последващо планиране;
- Договори и контрол по договорите;
- Събиране и транспортиране на отпадъци;
- Поддържане на чистотата на територията на Община Пловдив;
- Третиране и обезвреждане на отпадъци;
- Разделно събиране на масово разпространени отпадъци;
- Организация и контрол по изпълнение на дейности;
- Проучване, проектиране и изграждане на нови съоръжения;
- Рекултивация на депа.

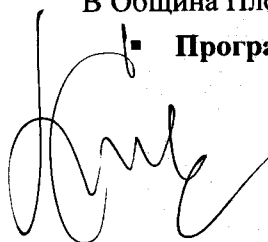
Процесът по управление на отпадъците в община Пловдив се извършва от различни структурни звена в администрацията, районните администрации, общински предприятия, фирми и организации, на които е възложено извършването на дейности, свързани с управление на отпадъците.

Функции по управление на отпадъците имат:

- Дирекция "Екология и управление на отпадъците"
- Дирекция „Общинска икономика и здравеопазване“
- Дирекция „Местни данъци и такси“
- Дирекция „Финансова политика“
- Дирекция „Строителство, мрежи и съоръжения на техническата структура“
- Дирекция „Обществени поръчки“
- Дирекция „Устройство на територията“
- Дирекция „Правно-нормативно обслужване“
- Отдел „Административно- наказателна дейност“
- Пловдивски общински инспекторат
- Общинско предприятие „Чистота“
- Общинско предприятие „Градини и паркове“
- Районни администрации

В Община Пловдив се поддържат следните основни групи документи:

- Програмни и планови документи:

Програма за опазване на околната среда на територията на Община Пловдив 2014-2020 г. и Методика за мониторинг и контрол по изпълнение на същата; Програма за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив 2014-2020 г. и Методика за мониторинг и контрол по изпълнение на същата; Програма за управление на Община Пловдив за 2015-2019 г.; План-сметки за поддържане на чистотата, сметосъбирането и сметоизвозването за съответната година; Годишни програми за дейностите свързани със събирането и извозване на отпадъците; Програми за мониторинг на процесите в Общинско предприятие „Чистота“, Манипулационни планове на Общинско предприятие „Градини и паркове“ и др.

▪ **Други документи:**

Решения на Общински съвет-Пловдив; документи свързани с определяне цени на услуги и такси на територията на общината; заповеди на Кмета на Община Пловдив; договори сключени между Община Пловдив и Организации по оползотворяване на масоворазпространени отпадъци; договори с лица извършващи дейности по поддържане на чистотата, събиране и извозване на отпадъците, договори с оператори на инсталации за третиране на отпадъци и др.

Във връзка с по-горе описаното в общината постъпват отчети, справки, графици и др. Същите са ежемесечни – например организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки имат ангажимент да отчетат събраните, сепарирани и предадени на краен преработвател отпадъци от опаковки и депонираните количества нерециклируем отпадък, както и до края на текущия месец да представят график за обслужване на цветните контейнери за следващия месец; справките за отчитане на количествата отпадъци за третиране в инсталации постъпват ежемесечно или на всеки петнадесет дни (в зависимост от изискванията по сключените договори, и в електронен вид); на шестмесечие се получават справки за останалите потоци МРО; за всички потоци отпадъци се получава годишен отчет; справки се съставят периодично и при необходимост. В целия процес по управление на отпадъците постъпващата информация се обработва във вида, необходим за изготвяне на отчет съгласно нормативната база, програмните документи на Община Пловдив и не на последно място за извършване на мониторинг на процесите и извършване на предварително и последващо планиране на дейностите.

▪ **Регистри:**

Публичен регистър на площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаса и стъкло, съгласно разпоредбите на чл. 19, ал. 3, т. 14 от ЗУО, вкл. площадките за безвъзмездно предаване на разделно събраните отпадъци от домакинствата по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО;

Вътрешен регистър на фирмите, извършващи дейности с отпадъци, притежаващи документи по чл.35 от ЗУО, издадени от РИОСВ-Пловдив;

Вътрешен регистър на договорите, сключени във връзка с приемане за третиране на отпадъци в инсталациите, на които Община Пловдив е оператор;

Вътрешен регистър на издадените доклади за основно охарактеризиране на отпадъците, които могат да бъдат обезвредени чрез депониране;

Използват се програмни продукти за регистриране на постъпващите отпадъци на инсталациите за третиране, които отразяват данните в кантарната бележка издадена на всеки автомобил;

Всички регистри се актуализират своевременно.

Информацията съдържаща данни за отпадъците постъпва в Община Пловдив, като основна функция за събиране, систематизиране и анализ на информация, свързана с управление на отпадъците в Община Пловдив има Дирекция „Екология и управление на отпадъците“.

Пловдивски общински инспекторат събира и обработва данни в резултат на контролната дейност, която извършва. В ОП „Чистота“ се събират и обработват данни за транспортираните от предприятието отпадъци, протоколи за извършен контрол по договора по ЗОП с дружеството, извършващо дейности по събиране и транспортиране на отпадъци и поддържане на чистотата (въведена е GPS-система за проследяване на специализираната техника) и т.н.

Други дирекции и отдели, които изпълняват функции, свързани с отпадъците, поддържат различни информационни бази данни, необходими за конкретните функции, които изпълняват.

Наличната информация в различните звена е организирана по начин, който не винаги позволява сравнителен анализ на първичните данни, което налага обработването им.

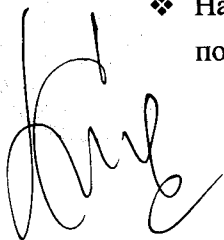
Обратна връзка със заинтересованите страни – граждани и фирми, както и набирането на предложения и коментари, се извършва чрез анкетни проучвания извършвани периодично - ежегодно от ОП „Чистота“ и индицентно от дирекция „Екология и управление на отпадъците“.

Използват се публични данни на МОСВ, ИАОС, НСИ, РИОСВ, ЕАОС и други източници.

Практически липсва единна информационна система за управление на отпадъците, която да обхваща и стандартизира целия процес по управление на отпадъците и на база на първичната информация да осигурява контрол и отчетност на всички етапи от процесите, да служи за изготвяне на качествени анализи въз основа на достоверна информация, за планиране и вземане на управленски решения.

3. Изводи и препоръки

- ❖ Информация във връзка с управлението на отпадъците в община Пловдив се събира от различни звена в административната структура на общината, в т.ч. общински предприятия, Пловдивски общински инспекторат, районни администрации.
- ❖ Наличната информация в общината е организирана по начин, който не винаги позволява сравнителен анализ на данните – базата данни се поддържа във формат

свързан с конкретната необходимост на съответното звено. Използването на данните изисква обработване на информацията и съпоставянето ѝ с други източници.

- ❖ Необходимо е усъвършенстване на системата за набиране на качествена информация за управление на отпадъците чрез организиран мониторинг на процесите.
- ❖ Препоръчително е да се изгради единна информационна система за управление на отпадъците, която да обхваща и стандартизира целия процес по управление на отпадъците и на база на първичната информация да осигурява контрол и отчетност на всички етапи от процесите, да служи за изготвяне на качествени анализи въз основа на достоверна информация, за планиране и вземане на управленски решения.

4.9. ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОГНОЗИ ЗА ОБРАЗУВАНИТЕ ОТПАДЪЦИ

1. Прогнози за образуваните битови отпадъци

▪ Информационно обезпечаване на анализа

Прогнозата за образуваните битови отпадъци на територията на Община Пловдив за периода 2014-2020 г. е изготвена въз основа на два компонента:

- Брой на населението и демографска прогноза;
- Норма на натрупване на отпадъци на 1 жител и прогноза за нарастването.

За целите на анализа е използвана демографска прогноза за населението на Община Пловдив, изготвена през 2016 г. от Териториално статистическо бюро – юг към НСИ.

Таблица 1. Прогноза за населението в Община Пловдив за периода 2016-2025

Година	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Население общо	340 980	341 290	341 558	341 757	341 873	341 905	341 855	341 739	341 572	341 342

*Източник: НСИ

▪ Норма на натрупване и прогноза за нормата на натрупване за периода до 2020г.

Терминът „*норма на натрупване*“ отчита средното годишно количество образувани битови отпадъци, които се падат на един жител. Тази норма се използва при определянето на потенциала за образуване на битови отпадъци в дадена общност.

Битови отпадъци са “отпадъците от домакинствата” и “подобни на отпадъците от домакинствата”.

“Подобни отпадъци” са отпадъците, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствени отпадъци и отпадъци от селското и горското стопанство.

За да се определи нормата на натрупване и нейното увеличение или намаление през разглеждания период са използвани:

- очаквано увеличение на нормата на натрупване, във връзка с повишаване благосъстоянието на населението и развитие на бизнеса, образуващ отпадъци с характеристики на битови;
- очаквано намаление на нормата на натрупване на отпадъци, във връзка с предприеманите мерки от общината за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци.

Като база за прогнозиране е използвана нормата на натрупване за 2014 г. изчислена по данни на НСИ – 575 кг./ж./г. Предвижда се увеличаване, дължащо се на очаквания икономически растеж, който е основен фактор за нарастване покупателната способност и крайното потребление на домакинствата, а от там и нарастване на количеството образувани

отпадъци, при отчитане изпълнение на планираните мерки за предотвратяване образуването на отпадъци.

- **Определяне на количествата образувани отпадъци за периода 2016 г. – 2020 г. и количества спрямо морфологичния състав.**

Количеството на образуваните отпадъци за периода 2016 г. – 2020 г. е произведение от прогнозите на нормата на натрупване и броя на населението на Община Пловдив. След определяне на общото количество образувани отпадъци се пристъпва към прогнозирането на количествата на различните фракции съгласно проведения в периода 2015 – 2016 г. морфологичен анализ на отпадъците, генерирани на територията на Община Пловдив.

Таблица 2. Прогноза за образуваните битови отпадъци по морфологичен състав (тона)

Година	2016	2017	2018	2019	2020
общо образувани отпадъци, тона	197 086	197 948	198 787	199 586	199 996
Население, бр.	340 980	341 290	341 558	341 757	341 873
норма на натрупване, кг./ж./година	578	580	582	584	585
хранителни	36 717,20	36 877,75	37 033,97	37 182,89	37 259,20
хартия и картон	43 713,77	43 904,91	44 090,90	44 268,19	44 359,05
пластмаса	24 182,51	24 288,24	24 391,13	24 489,21	24 539,47
текстил	9 795,20	9 838,03	9 879,70	9 919,43	9 939,79
гума	985,43	989,74	993,93	997,93	999,98
кожа	532,13	534,46	536,72	538,88	539,99
градински	29 957,14	30 088,13	30 215,59	30 337,09	30 399,35
дървесни	2 227,08	2 236,81	2 246,29	2 255,32	2 259,95
стъкло	9 322,19	9 362,95	9 402,61	9 440,42	9 459,80
метал	3 586,97	3 602,66	3 617,92	3 632,47	3 639,92
инертни	35 534,69	35 690,06	35 841,25	35 985,37	36 059,23
опасни	532,13	534,46	536,72	538,88	539,99

За целите на програмата е необходимо и изготвянето на прогнози, които са от типа целеви прогнози. Този тип прогнози отчитат влиянието на управленски фактори, които имат важно значение за развитието на процесите. Такива прогнози са прогнозите за разделно събиране на отпадъците по източници.

На първо място, това е прогнозиране на количествата разделно събирани отпадъци, главно от фирмите по оползотворяване на отпадъците от опаковки чрез създадените от тях системи за разделно събиране, включително сепариращите инсталации. При изготвяне на прогнозата се отчитат данните от анализа на съществуващата ситуация и по-конкретно нивото на рециклиране на отпадъците от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло.

Прогнозирането на количествата рециклирани битови отпадъци през прогнозния период се

основава на очакваните мерки, свързани с подобряване на системите за разделно събиране на рециклируеми отпадъци, мерки за разделно събиране на отпадъците от търговските, административните, стопанските, учебни или учебно-образователни и други подобни обекти. Прогнозираните количества са представени в следващата таблица.

Таблица 3. Количества разделно събрани отпадъци от системи за разделно събиране (полезна фракция), тона

Отпадъци	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
общо /тона/	37 971	38 370	38 773	39 180	39 591	40 185	40 788
в т.ч. хартия, пластмаса, метали и стъкло	36 087	36 835	37 222	37 613	38 007	38 578	39 156

Като база за изготвяне на прогнозата за количеството разделно събрани отпадъци от системите за разделно събиране е използвана официалната информация във връзка с чл. 12, ал.3 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците на ИАОС за 2014 г., увеличаването на количествата разделно събрани отпадъци от хартия, пластмаса, стъкло и метал е обвързано с ръста на БВП.

▪ **Домашното компостиране.**

С цел идентифициране нагласата на жителите да събират разделно биоотпадъците, които образуват, при въвеждане на система за разделно събиране на растителни биоотпадъци от домакинствата, през 2015г. е проведено анкетно проучване. Допитването обхваща 4 квартала на Пловдив - „Коматево”, „Прослав”, „Остромила” и „Беломорски”. С него се проучва и готовността на домакинствата част от тях да се включат и в програма за намаляване образуването на отпадъци чрез предотвратяване - домашно компостиране. Прогнозирано е следното: броя на предвидените за предоставяне компостери и намаляването (предотвратяването) на количествата образувани градински отпадъци, както и за разширяване поектапно на териториалния ѝ обхват и представени в Таблица 4.

Таблица 4. Домашно компостиране

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Градински отпадъци - тона			45	90	180	270	375
Компостери - брой с натрупване			300	600	1200	1800	2500

- Друга важна прогноза е свързана с работата на изградените или в процес на изграждане съоръжения за третиране на отпадъците на територията на общината.

В процес на проектиране е „Център за управление на отпадъци”, включващ Площадка за открито компостиране на биоотпадъци от поддържане на паркове и градини и други площи за обществено ползване (с капацитет 15 000 тона на година). Реализацията на този проект ще допринесе за постигане на заложените цели за разделно събиране и оползотворяване на битови биоотпадъци, поставени в Наредба за разделно събиране на биоотпадъците, както и за изпълнение на заложените цели за отклоняване на биоразградими отпадъци от депониране. Прогноза за количествата разделно събрани биоотпадъци, както и резултати от тяхната обработка са показани в Таблица 5.

Таблица 5. Разделно събрани зелени и биоотпадъци за компостиране (тона)

Отпадъци	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Градински				5 000	15 000	15 000	15 000
Общо				5 000	15 000	15 000	15 000
<i>В резултат:</i>							
Компост				2 250	6 750	6 750	6 750
Загуби при третиране				2 600	7 800	7 800	7 800
Остатъци за депониране				150	450	450	450

В Таблица 6 е представена прогноза за количеството смесени битови отпадъци (и по фракции съгласно морфологичния състав на смесените битови отпадъци) от Община Пловдив, предназначени за третиране в инсталацията за МБТ, която е част от обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“, с. Шишманци, общ. Раковски.

Таблица 6. Смесени битови отпадъци, предназначени за третиране в МБТ инсталации (тона)

Отпадъци	2016	2017	2018	2019	2020
Хранителни отпадъци	19 521	20 669	25 263	25 263	25 263
Хартия и картон	9 513	10 073	12 311	12 311	12 311
Пластмаси	11 909	12 610	15 420	15 420	15 420
Текстил	5 211	5 518	6 742	6 742	6 742
Гума	519	549	671	671	671
Кожа	281	297	363	363	363
Зелени отпадъци	11 742	12 433	15 193	15 193	15 193
Дървесни отпадъци	969	1 026	1 254	1 254	1 254
Стъкло	4 763	5 043	6 163	6 163	6 163
Метали	1 395	1 477	1 805	1 805	1 805
Инертни	18 896	20 008	24 452	24 452	24 452
Опасни отпадъци	281	297	363	363	363
Общо	85 000	90 000	110 000	110 000	110 000

2. Сценарии при управление на отпадъците

В Програма за управление на отпадъците на територията на Община Пловдив 2014-2020 г., приета с Решение №251, взето с Протокол №14 от 01.08.2014 г. на Общински съвет-Пловдив подробно са разгледани два варианта по отношение на възможните методи за третиране и необходимите съоръжения. И за двата варианта в програмата е предвидено прилагане на домашно компостиране, разделно събиране на зелени отпадъци от поддържане на зелената система на града, разделно събиране на градински и хранителни отпадъци от заведения и еднофамилни къщи с постепенно разширяване на системата и в централната градска част, както и изграждане на съоръжение за открито компостиране на разделно събрани зелени биоотпадъци.

Вариант 1: Инсталация за механично-биологично третиране на битови отпадъци и депо – запазване на досегашния модел

Вариант 2: Инсталация за механично-биологично третиране на битови отпадъци с производство на RDF и депо

При реализация на втория вариант – надграждане на съоръжението за МБТ с модул за допълнително механично третиране и производство на RDF са необходими значителни инвестиции и увеличаване на експлоатационните разходи, които не могат да се компенсират с продажба на RDF поради отрицателната му цена, а количеството на депонираното количество се очаква да намалее незначително, което определя Вариант 1 като по-подходящ.

При изграждането на площадка за открито компостиране на зелените отпадъци на територията на общината, т.е използване на децентрализиран подход се предполага по-малък дял на транспортните разходи, в сравнение с централизирания подход.

Така например стойността на шумовите емисии за тежкотоварни камиони за 2016 г. лв. за транспортиране при централизиран модел възлиза на 1 435 569 лв., а за децентрализиран – 1 064 103 лв, а емисиите CO₂ за 2016 г. при централизирания подход са изчислени на 7 474 лв., а при децентрализирания – 2 378 лв.

Преди изчерпване капацитета на РДНО в с. Цалалица следва да се предприемат мерки и действия освен за изграждане на площадка за открито компостиране на територията на общината, но и за осигуряване капацитет на действащите инсталации. С оглед необходимостта от двете съоръжения поради близостта им до общините, които третират отпадъците си на тези обекти следва да се обследва възможността за увеличаване капацитета на РДНО с. Цалалица с въвеждане на предварително третиране на постъпващите отпадъци, както и увеличаване при необходимост капацитета на вход на обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологична разграждане по закрит способ“ в с. Шишманци. Към настоящия момент такава оценка не може да се направи, защото общините членове на Регионално сдружение-Цалалица и Регионално сдружение-Шишманци, следва да вземат решение за осигуряване инфраструктурата за третиране на отпадъците си за

периода до 2020 г. Решението на общото събрание и на двете сдружения е всяка община самостоятелно да изпълнява целите поставени в националното законодателство.

Изводи и препоръки

- ❖ На база на изготвената прогноза за образуваното количество битови отпадъци по морфологичен състав, за количествата разделно събрани отпадъци от системи за разделно събиране и прогнозата за количеството смесени битови отпадъци, предназначени за третиране в инсталацията за механично-биологично третиране, може да бъде направен извод, че Община Пловдив има капацитет да изпълни целите за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло.
- ❖ За изпълнение на целите за рециклиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаси, стъкло и метали - до 2020 г. и междинните такива, освен прогнозираните количества в Таблица 4, е необходимо значителна част от количеството на тези отпадъчни потоци, което се отсортира при работата на сепариращата инсталация на обект „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“ в с. Шишманци да се предава за **рециклиране**.
- ❖ Община Пловдив има капацитет да достигне целите за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35% от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г., при условие че осигури площадка за открито компостиране на зелените отпадъци от поддържане на паркове и градини и други зелени и градински площи (за тези отпадъци и в момента се извършва разделно събиране), като биоразградимите отпадъци в смесените битови отпадъци се подлагат на биологично третиране чрез МБТ.
- ❖ Община Пловдив следва да изпълнява целенасочена политика по предотвратяване образуването на биоотпадъци, организиране на разделно събиране на хранителни отпадъци от заведения за обществено хранене и др. по-големи генератори, като поетапно разширява системата, за да изпълни целите за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъци, поставени в чл.8, ал.1 на Наредба за разделно събиране на биоотпадъците.
- ❖ Препоръчително е общините, членове на двете регионални сдружения да изградят обща стратегия по отношение осигуряването на допълнителна инфраструктура за периода до 2020 г., с която да се гарантира постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците.

